

Congresbundel

Nederlandse Vereniging voor Criminologie
Congres 2024

50 jaar NVC: Intergenerationele Overdracht

6 en 7 juni 2024

Universiteit Leiden

Kamerlingh Onnes Gebouw

Steenschuur 25, 2311 ES Leiden

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Kennismaking met de NVC.....	5
Overzicht Programma	7
6 juni 2024	7
7 juni 2024	8
Keynotes en Plenaire Sessies	9
Parallelsessie 1: Donderdag, 10:30-12:00.....	12
Panel 1: De sociale ecologie van geweld in de gevangenis.....	12
Panel 2: Roundtable: Uitdagingen in criminologisch veldonderzoek en hoe die het hoofd te bieden	14
Panel 3: Big Data Policing.....	15
Panel 4: Organisatiecriminaliteit I: De state-corporate nexus - de rol van de staat bij preventie en prevalentie van organisatiecriminaliteit	18
Panel 5: Daders van cybercriminaliteit	21
Panel 6: Crime Prevention and conceptualisation	24
Panel 7: Migratie en veiligheid.....	27
Panel 8: De groene criminologie ontmoet de organisatiecriminaliteit en georganiseerde misdaad	29
Panel 9: Yea-sayers and naysayers: support and dissent in autocracies	31
Parallelsessie 2: Donderdag, 13:00-14:30.....	34
Panel 10: Groen-culturele criminologie in de 21ste eeuw: perspectieven op speciesisme, sociale constructies en politieke en culturele identiteit	34
Panel 11: Onderzoeken vanuit de Politie	36
Panel 12: Organisatiecriminaliteit II: Private opsporing en het gebruik van informatie binnen het strafrecht.....	38
Panel 13: Slachtoffers van cybercriminaliteit.....	40
Panel 14: Preventie van criminaliteit	43
Panel 15: Mensenhandel en uitbuiting	46
Panel 16: Veiligheidsbeleving.....	49
Panel 17: Methoden en technieken (NL)	51
Panel 18: Criminologie en de democratische rechtsstaat.....	54
Panel 19: Ernstig geweld en justitiële reacties daarop	57
Parallelsessie 3: Donderdag, 16:15-17:45.....	59
Panel 20: Het begeleiden van gedetineerden tijdens en na detentie.....	59
Panel 21: Roundtable: Preventie met Gezag.....	62
Panel 22: Crime Scripting	63
Panel 23: Organisatiecriminaliteit III: Daders van financieel-economische criminaliteit en fraude .	65

Panel 24: Roundtable: Cybercrime Divisie	67
Panel 25: Surveillance and witnesses	68
Panel 26: Daders van online seksueel geweld	71
Panel 27: Roundtable: The Value of Visual Data in Cultural Criminological Praxis	73
Panel 28: Roundtable: Intergenerationele overdracht van de groene criminologie.....	75
Panel 29: Extremisme anno 2024	76
Parallelsessie 4: Vrijdag, 09:00-10:30	80
Panel 30: Veiligheid en het beheersen van gedrag in detentie.....	80
Panel 31: Roundtable: Crime scripting: Theorie & Praktijk.....	83
Panel 32: Evidence-based policing.....	84
Panel 33: Online weerbaarheid tegen slachtofferschap en ouderschap.....	86
Panel 34: Cultuur en Veiligheid percepties	89
Panel 35: Beelden en narratieven: Verzamelpanel	91
Panel 36: Terrorisme en extremisme	94
Panel 37: Biosociale criminology.....	96
Parallelsessie 5: Vrijdag, 13:30-15:00	99
Panel 38: Normalisatie in detentie.....	99
Panel 39: Roundtable: Exploring the handshake between societal development and cybercrime: A case study on the Global South	100
Panel 40: Politiecultuur	102
Panel 41: Victimologie: Slachtoffers in de hulpverlenings-, juridische- en forensische context.....	105
Panel 42: Visies op de aanpak van digitale criminaliteit.....	108
Panel 43: Empirical Legal Studies: Verzamelpanel	111
Panel 44: Psychopathologie als oorzaak van agressie en delinquentie bij meisjes en vrouwen	114
Panel 45: Groen criminologische perspectieven op plattelandscriminaliteit, mestoverschot, en publieke percepties op milieucriminaliteit	117
Panel 46: Jeugdige slachtoffers en daders	120

Voorwoord

Hoera! De NvC bestaat 50 jaar!

Of onze vereniging nu Sarah of Abraham ziet, feit is dat we wat te vieren hebben! Op ons jubileumcongres kijken we dan ook vooruit én achteruit. Als thema hebben we voor intergenerationele overdracht gekozen. Criminologen weten namelijk heel goed dat zowel slechte als positieve eigenschappen van generatie op generatie worden overgegeven. Tijdens de plenaire sessies zal dit thema door verschillende sprekers telkens vanuit een ander perspectief verder worden uitgediept.

Al jaren werkt de Nederlandse Vereniging voor Criminologie (NVC) met veel plezier samen met Boom Uitgevers uit Den Haag. Voor ons gouden jubileum doet deze uitgever de NVC en haar leden een prachtig geschenk cadeau: ter ere van onze verjaardag verschijnt er een fraai jubileumboek, waarin niet alleen bijdragen van de plenaire sprekers zijn opgenomen, maar ook kijkjes terug en vooruit van de verschillende divisies die onze vereniging rijk is. Wat vinden zij dat voor de toekomst behouden moet worden en doorgegeven? Waarvan kunnen we beter afstand nemen? Wie denkt aan de toekomst, denkt natuurlijk automatisch aan studenten. Om die reden hebben we ons oor ook te luisteren gelegd bij de verschillende criminologische studieverenigingen.

Hoewel het altijd goed is om mooie momenten in het leven te vieren, ziet het bestuur natuurlijk ook dat we in onzekere tijden leven, waarin tal van veiligheidsvraagstukken spelen, uiteenlopend van zorgen over het milieu en klimaat tot en met zware criminaliteit en polarisatie. De komende vijftig jaar is in deze dan ook een kritische taak voor huidige en komende generaties criminologen weggelegd om deze vraagstukken te ontrafelen en te helpen duiden. Kortom, de NVC blijft relevant!

Janine Janssen

Voorzitter van de NVC.

Kennismaking met de NVC

Op 17 juni 1974 werd de Nederlandse Vereniging voor Criminologie (NVC) opgericht. De NVC heeft allereerst tot doel de belangen te behartigen van de Nederlandse criminologie en van alle (aankomende) Nederlandse criminologen. Zij richt zich hierbij niet alleen op ieder die een academische opleiding criminologie heeft gevolgd, maar ook op ieder die op wetenschappelijk werk- en denkniveau werkzaam is op het terrein van (de bestudering van) criminaliteit en criminaliteitsbestrijding. De vereniging heeft daarnaast tot doel de Nederlands(talig)e criminologiebeoefening te stimuleren, onder andere door het bevorderen van het delen van criminologische kennis. Voor haar leden organiseert de NVC ieder jaar een congres dat een beeld geeft van recent Nederlands onderzoek op het terrein van de criminologie. NVC-leden krijgen een forse reductie op de inschrijfkosten voor het congres in het geval van een fysiek congres. In 2020 en 2021 werd gekozen voor een digitale marktdag in plaats van een congres in verband met de coronamaatregelen. In 2022 retourneerden we naar het Kamerlingh Onnes-gebouw te Leiden, en in 2023 vond ons congres plaats in het Lipsius-gebouw.

Daarnaast organiseert de NVC samen met haar divisies regelmatig gratis studiemiddagen waarin gevarieerde criminologische onderwerpen centraal staan. Ook informeert de NVC haar leden via de half jaarlijkse nieuwsbrief De Criminoloog en via haar website (www.criminologie.nl) over ontwikkelingen in de Nederlandse criminologie. Verder heeft de vereniging de ambitie om via de website en sociale media een digitaal platform te bieden voor netwerkmogelijkheden van de sterk groeiende criminologische gemeenschap. Tot slot biedt Boom NVC-leden tegen gereduceerd tarief een abonnement op Tijdschrift voor Criminologie en het Tijdschrift voor Cultuur en Criminaliteit aan. De NVC kan deze activiteiten alleen ontplooiën wanneer zij voldoende leden heeft. U kunt lid worden door zich in te schrijven via de website www.criminologie.nl.

Meer informatie over de NVC en haar activiteiten is te vinden op de website (www.criminologie.nl), te volgen op twitter via @criminologieNL en te verkrijgen bij de secretaris van het NVC-bestuur (email: info@criminologie.nl).

Het bestuur van de NVC bestaat uit de volgende personen:

Janine Janssen, voorzitter

Anne Coomans, secretaris

Tom van den Berg, penningmeester

Jing Hiah, nieuwsbrief

Hannah Kool, communicatie

Ilse Ras, facilitair organisator NVC-congres

Veronika Nagy, Alex Belloir, inhoudelijk organisatoren NVC-congres

Julia Houtmortels, Romee Klis, organisatoren Willem Nagel-, scriptie- en valorisatieprijs

Overzicht Programma

6 juni 2024

Tijden	Sessie	Locatie
08:30-09:00	Ontvangst	Restaurant KOG
09:00-09:15	Opening	C1.31
09:15-10:00	Keynote 1 Jan Van Dijk 'Vijftig jaar criminologie in Nederland: een complex succesverhaal'	C1.31
10:00-10:30	Koffie	Restaurant KOG
10:30-12:00	Parallelsessies 1	
12:00-13:00	Lunch	Restaurant KOG
13:00-14:30	Parallelsessies 2	
14:30-14:45	Looptijd	
14:45-15:30	Keynote 2 Beate Völker '50 jaar NVC – van Boomers naar Zoomers. Naar een tweezijdige intergenerationele overdracht'	C1.31
15:30-15:45	Uitreiking prijzen	C1.31
15:45-16:15	Koffie	Restaurant KOG
16:15-17:45	Parallelsessies 3	
17:45-18:00	Looptijd	
18:00-19:30	Borrel	Faculty Club (Academiegebouw)
Vanaf 19:30	Diner	Faculty Club (Academiegebouw)

7 juni 2024

Tijden	Sessie	Locatie
08:30-09:00	Algemene Ledenvergadering	C0.22
09:00-10:30	Parallelsessies 4	
10:30-11:00	Koffie	Restaurant KOG
11:00-11:45	Keynote 3 René van Swaaningen 'Vijftig jaar NVC/K: onderzoeksthema's, netwerken en dwarsverbanden'	C1.31
11:45-12:30	Keynote 4 Veroni Eichelsheim & Steve van de Weijer 'Intergenerationele overdracht van antisociaal gedrag: een interdisciplinair perspectief'	C1.31
12:30-13:30	Lunch	Restaurant KOG
13:30-15:00	Parallelsessies 5	
15:00-15:30	Koffie	Restaurant KOG
15:30-16:15	Keynote 5 Sigrid van Wingerden & Joni Reef 'Het Intergenerationeel Kompas'	C1.31
16:15-17:00	Uitreiking Nagelprijs	C1.31
17:00-17:30	Afsluiting + aankondiging volgend congres	C1.31
Vanaf 17:30	Afsluitende borrel	Restaurant KOG

Keynotes en Plenaire Sessies

Over de inhoud van de plenaire sessies kunt u ook informatie vinden in onze Jubileumbundel.

Keynote 1 - Jan Van Dijk 'Vijftig jaar criminologie in Nederland: een complex succesverhaal'

Binnen de ontwikkeling van de criminologie in Nederland kunnen ruwweg drie fasen worden onderscheiden. Tussen 1970 en 1985 domineerde de kritische criminologie met bloeiende instituten aan de VU, Erasmus, en Groningen. Coryfeeën waren Hulsman en Bianchi, met pleidooien voor de afschaffing van het strafrecht. Vanaf 1985 tot 1995 domineerde de beleidsgerichte criminologie van het WODC met als bekendste directeuren Buikhuisen en Van Dijk. Belangrijke vruchten waren de ontwikkeling van evidence-based interventies en slachtofferenquêtes. De plannen van Buikhuisen om in Leiden biosociaal onderzoek te gaan doen ontketende stormen van protest. Veel criminologische instituten werden wegbezuinigd. Rond 2000 leefde de criminologie weer op zowel wat betreft onderwijs (Leiden, VU en Erasmus) als onderzoek (NSCR). Blijvende kenmerken van de Nederlandse criminologie lijken een voorkeur voor empirisch onderzoek en een internationale, thans vooral Angelsaksische oriëntatie.

Prof. mr. Jan van Dijk (1947) is zijn hele loopbaan al werkzaam in zowel de wetenschap als de (internationale) overheid. Hij heeft zich altijd ingezet voor het verbreden van criminologisch onderzoek van het gedrag van daders naar een analyse van de interactie tussen daders en slachtoffers. Grootschalige slachtofferenquêtes die hij oorspronkelijk in Nederland opzette, groeiden in 1987 uit tot de International Crime Victims Survey die inmiddels ruim tachtig landen bestrijkt, en leidden in 2008 tot zijn magnum opus *The World of Crime*. Zijn veelvuldige wetenschappelijke publicaties en overheidsrapporten bestreken thema's als misdaadpreventie, misdaadstatistieken, slachtofferschap, slachtofferhulp en misdaadtrends.

Van Dijk was mede-oprichter en eerste voorzitter van Slachtofferhulp Nederland (1984–1989), en voorzitter van de World Society of Victimology (1997–2000). Hij heeft verschillende functies vervuld binnen het ministerie van Justitie, onder meer als directeur van het WODC (Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum), en van het United Nations Centre for International Crime Prevention. Van 1990 tot 1999 was hij als (parttime) hoogleraar criminologie verbonden aan de Universiteit Leiden en van 1996 tot 2012 als hoogleraar op de Pieter van Vollenhoven leerstoel voor Victimology and Human Security aan Tilburg University. Hij is de winnaar van de Stockholm Prize in Criminology 2012'.

Keynote 2 -Beate Völker: '50 jaar NVC – van Boomers naar Zoomers. Naar een tweezijdige intergenerationele overdracht'

Prof. dr. Beate Völker is sinds 2021 directeur van het Nederlands Studiecentrum voor Criminaliteit en Rechtshandhaving (NSCR). Voordien was ze hoogleraar stadssociologie aan de Faculteit Geowetenschappen Universiteit Utrecht en hoogleraar sociologie aan de UvA en de UU. Beate Völker studeerde psychologie aan de universiteit van Heidelberg, Duitsland, en promoveerde in 1995 in Utrecht op de structuur van sociale netwerken in de voormalige DDR en de verandering daarin als gevolg van de politieke omwenteling. Haar huidige onderzoek richt zich op de condities van gemeenschappen en de meerwaarde van sociale relaties en netwerken, maar ook op het falen daarvan, resulterend in bijvoorbeeld sociale isolatie, negatieve relaties of criminaliteit.

Keynote 3 - René van Swaaningen: 'Vijftig jaar NVC/K: onderzoeksthema's, netwerken en dwarsverbanden'

René van Swaaningen is Professor of Criminology at the Erasmus University Rotterdam (EUR) and Head of the Erasmus School of Law's Criminology Department. His current research interests are oriented at international criminological themes, notably on the relation between cultural and social developments and policies on crime and insecurity in European cities, penal systems, and on global criminology.

Keynote 4 - Veroni Eichelsheim & Steve van de Weijer: 'Intergenerationele overdracht van antisociaal gedrag: een interdisciplinair perspectief'

Veroni Eichelsheim is senior onderzoeker bij het Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving (NSCR). Daarnaast is zij als bijzonder hoogleraar "Intergenerationele continuïteit van deviant gedrag" verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen, Faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen (Ontwikkelingspsychologie). Zij onderzoekt gezinsrelaties, opvoeding en deviant gedrag, ook in intergenerationeel perspectief. Zij heeft zich de afgelopen jaren gericht op onderzoek naar criminaliteit en huiselijk geweld, ook tijdens Covid-19. Daarnaast doet zij onderzoek naar de levensloop van kinderen en jongeren die niet thuis opgroeien, maar enige tijd in instellingen (jeugdzorg, justitiële jeugdinrichtingen) verblijven. Eichelsheim begeleidt jonge onderzoekers en is projectleider bij diverse onderzoeksprojecten. Ze studeerde klinische psychologie in Leiden (2005) en promoveerde in Utrecht (2011) op onderzoek naar het ontstaan van deviant gedrag in relatie tot de dynamiek van gezinsrelaties en opvoeding in de adolescentie.

Steve van de Weijer is senior onderzoeker bij het Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving (NSCR). Hij studeerde sociologie aan de Radboud Universiteit Nijmegen en promoveerde in 2014 aan de Vrije Universiteit Amsterdam op onderzoek naar de intergenerationele overdracht van gewelddadige criminaliteit. Sindsdien is hij werkzaam bij het NSCR waar hij onderzoek doet naar de levensloop en criminele carrières van daders, intergenerationele overdracht, biosociale criminologie, cybercriminaliteit, en Nederlanders in buitenlandse detentie.

Keynote 5 - Sigrid van Wingerden & Joni Reef: 'Het Intergenerationeel Kompas'

Sigrid van Wingerden is Universitair Hoofddocent bij het Instituut voor Strafrecht en Criminologie van de Universiteit Leiden. Zij studeerde rechten en criminologie aan de Universiteit Leiden en promoveerde in 2014 op een proefschrift over de rol die het recidiverisico van de verdachte speelt bij de straftoemeting. Haar onderzoeksinteresses liggen op het terrein van beslissingen van rechters en andere actoren in het strafproces en op het terrein van publieke opinie over straftoemeting. Zij geeft onderwijs over straffen en is daarnaast opleidingsdirecteur van de Bachelor- en Masteropleidingen Criminologie.

Joni Reef is psycholoog en sinds 2010 als docent en onderzoeker verbonden aan de faculteit Rechtsgeleerdheid in Leiden. Ze heeft impact-gedreven onderwijs ontworpen voor een breed scala aan vakken binnen Criminologie en Rechtsgeleerdheid, is een Leiden Teacher's Academy-Fellow en bekleedt verschillende bestuurlijke functies, waaronder de toelatingscommissie Senior Kwalificatie Onderwijs. Ze heeft voor de ontwikkeling van innovatief onderwijs een prestigieuze Comenius Senior Fellow-beurs ontvangen. Een van haar opvallende projecten is "Leren Achter Tralies", waarin gedetineerden en Leidse criminologie- en rechtenstudenten op verschillende momenten tijdens de bacheloropleiding samen studeren, wat bijdraagt aan wederzijds begrip, de dialoog faciliteert tussen sociaal ongelijke groepen, en educatieve kansen biedt voor beide groepen.

Naast haar onderwijsactiviteiten speelt Joni als senior onderzoeker een actieve rol in diverse onderzoeksprojecten. Haar onderzoek richt zich op maatschappelijk relevante vraagstukken, zoals de onbedoelde effecten van detentie over meerdere generaties en de rol van vaderschap binnen justitiële kaders. Daarnaast richt zij zich op de forensische psychiatrie en psychologie, met speciale aandacht voor de PIJ, TBS en langverblijvende TBS-gestelden. Zij is als Research Fellow verbonden aan het onderzoeksprogramma "Criminal Justice: Maatschappelijk Effectieve Strafrechtspleging".

Parallelsessie 1: Donderdag, 10:30-12:00

Panel 1: De sociale ecologie van geweld in de gevangenis

Voorzitter	Esther van Ginneken
Zaal	A0.51
Paper 1	Introductie van het onderzoeksproject
Auteurs	Esther van Ginneken (Universiteit Leiden)
Abstract	De presentaties in deze sessie vormen allemaal onderdeel van het onderzoeksproject 'The Social Ecology of Violence in Prisons' (VI.vidi.211.003). In dit project staat de vraag centraal: 'Waarom vinden geweldsincidenten plaats in de gevangenis?' Om deze vraag te beantwoorden, wordt onder andere de (sociale) context onderzocht waarin geweldsincidenten plaatsvinden. De presentaties in deze sessie belichten verschillende aspecten van deze context. Ze maken gebruik van verschillende databronnen die tot dusver zijn vergaard als onderdeel van dit project: interviews met 24 (voormalig) gedetineerde personen; 23 medewerkers in 2 penitentiaire inrichtingen (PI's); en 46 directieleden van alle Nederlandse PI's. In deze eerste presentatie wordt kort de opzet, methodologie en voortgang van het project toegelicht.
Keywords	Geweld; Gevangenis; Detentie
Paper 2	Ervaring van het risico op geweld door detentiepersoneel
Auteurs	Justine Regeer (Universiteit Leiden); Dante Hoek (Universiteit Leiden); Rozalie Lekkerkerk (Universiteit Leiden) en Esther van Ginneken (Universiteit Leiden)
Abstract	Detentiepersoneel heeft in de uitvoering van haar werk te maken met (het risico op) geweld. Geweldsincidenten kunnen van invloed zijn op de veiligheidsbeleving van het personeel en op de manier waarop zij hun werk uitvoeren. Uit bestaande literatuur blijkt dat geweld op het werk bijdraagt aan meer stress en een verhoogde werkdruk. Echter wordt hier niet ingegaan op de manier waarop detentiepersoneel dit risico ervaart en wat dit betekent voor de uitvoering van hun werk. In dit onderzoek is het doel om dit beter in kaart te brengen door het beantwoorden van de vraag: Hoe ervaren medewerkers in detentie het risico op geweld en hoe gaan ze hiermee om? Om deze vraag te beantwoorden zijn 17 semigestructureerde met in totaal 23 medewerkers uit twee penitentiaire inrichtingen in Nederland geanalyseerd. In de analyse is gekeken naar veiligheidsbeleving, werkhouding en gedrag. Uit de interviews komt naar voren dat detentiepersoneel het risico op geweld als een onderdeel van hun werk ziet. Het referentiekader van detentiepersoneel houdt verband met de manier waarop zij het risico ervaren en de manier waarop zij hier mee omgaan. Ze hanteren bijvoorbeeld bewust de-escalatiestrategieën om het risico op geweld te verkleinen. Over het algemeen voelt het personeel zich veilig, ondanks de wetenschap dat geweld onderdeel van hun werk is.
Keywords	Geweld; Gevangenis; Detentie
Paper 3	Een situationele benadering van gewelddadige conflicten tussen mannen in de gevangenis

Auteurs	Dante Hoek (Universiteit Leiden); Ard Barends (Universiteit Leiden); Esther van Ginneken (Universiteit Leiden); Maarten Kunst (Universiteit Leiden)
Abstract	Gewelddadige interacties tussen gedetineerden ontstaan niet willekeurig. Hoewel er veel aandacht wordt besteed aan belangrijke persoonlijke factoren die het risico op geweld vergroten, is er relatief weinig aandacht voor de rol van situationele factoren bij geweld in de gevangenis (Goossens et al., 2023). Daarom hanteert deze verkennende studie een situationele benadering. Zo worden verklaringen voor gevangenisgeweld aangevuld met relevante kenmerken van situaties zoals waargenomen door gedetineerde personen. In deze presentatie zal ik me richten op interpersoonlijke conflicten tussen gedetineerde personen waarin geweld (wel of niet) is uitgeoefend. De gegevens zijn verzameld door middel van semigestructureerde diepte-interviews met vierentwintig gedetineerde mannen uit drie Nederlandse gevangenissen. De voorlopige resultaten van mijn thematische analyse laten drie unieke situationele dimensies zien in de onderliggende patronen van gewelddadige interacties, die relateren aan tegenstrijdige (sociale) doelen in de gevangenis: i) status ii) sociale verbondenheid en iii) zelfbescherming. Ik zal voorbeelden geven van dergelijke conflictsituaties met bijbehorende situationele factoren die gewelddadige escalatie in gang zetten of juist verhinderen. De bevindingen ondersteunen het belang van situationele informatie om de aard van gewelddadige interacties in de gevangenis beter te begrijpen.
Referenties	Goossens, E., Robert, L., & Daems, T. (2023). Individual and contextual risk factors of prisoners' victimization: A best fit framework synthesis. <i>Aggression And Violent Behavior, 101826</i> .
Keywords	Geweld; Gevangenis; Detentie
Paper 4	Voortgezet Crimineel Handelen vanuit Detentie (VCHD) en de dreiging van geweld
Auteurs	Esther van Ginneken (Universiteit Leiden)
Abstract	Er is veel aandacht vanuit de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) en de politiek voor het fenomeen Voortgezet Crimineel Handelen vanuit Detentie (VCHD). Hoewel er geen eenduidige definitie is, verstaat men hieronder (o.a.) serieuze criminele activiteiten binnen criminele samenwerkingsverbanden (georganiseerde criminaliteit). Er zijn meerdere wetsvoorstellen ingediend om dergelijke activiteiten te beletten en ook de structuren binnen DJI worden hierop aangepast. Het doel van deze presentatie is om inzicht te geven in de ervaren impact van VCHD en de gerelateerde veiligheidsstrategieën op de detentiepraktijk. Er zijn semigestructureerde interviews gehouden met 46 directieleden van alle Nederlandse penitentiaire inrichtingen en gesprekken gevoerd met experts op het gebied van VCHD. In de analyse is gekeken naar de betekenis die respondenten geven aan het fenomeen en de gevolgen ervan. Uit de interviews komt naar voren dat men VCHD associeert met de dreiging van ernstig geweld. Deze ervaren dreiging heeft gevolgen voor het gedrag van de directieleden en medewerkers die in direct contact staan met gedetineerden. De veiligheidsstrategieën die gericht zijn op het voorkomen van VCHD leveren dilemma's en conflicten op met betrekking tot het beginsel van minimale beperkingen en resocialisatie-doelen.
Keywords	Geweld; Gevangenis; Detentie; VCHD

Panel 2: Roundtable: Uitdagingen in criminologisch veldonderzoek en hoe die het hoofd te bieden

Voorzitter	Sjoukje van Deuren
Zaal	B0.13
Deelnemers	Sjoukje van Deuren (Vrije Universiteit Amsterdam); André De Zutter (Vrije Universiteit Amsterdam); Annelies Vredevelde (Vrije Universiteit Amsterdam); Fabienne Thijs (Universiteit van Amsterdam); Marly van Bruchem (Nederlands Studiecentrum voor Criminaliteit en Rechtshandhaving); Mirjam ter Beek
Abstract	In criminologisch veldonderzoek komen onderzoekers voor allerlei uitdagingen te staan, die bijvoorbeeld te maken hebben met de omgang met onderzochte personen, samenwerking met ketenpartners en het verkrijgen van toestemmingen en toegang tot data. Daardoor ontstaan soms lastige situaties en moeten moeilijke keuzes worden gemaakt. Hoe ga je als onderzoeker om met de uitdagingen van criminologisch veldonderzoek? Welke tips en tricks zijn er? En hoe kijken mensen uit de praktijk aan tegen de uitdagingen die veldonderzoek kan opleveren? In deze roundtable sessie gaan we in op onze ervaringen met het interviewen van moeilijk te bereiken doelgroepen (buitenlandse oorlogsvrijwilligers en leden van de Hells Angels), samenwerkingen met instanties uit de praktijk (politie, openbaar ministerie, gemeente) en het verzamelen van onderzoeksgegevens (CCTV-beelden, dossierdata). In de roundtable sessie wordt zowel het perspectief van de onderzoekers als dat van de praktijk belicht.

Panel 3: Big Data Policing

Voorzitter	Wim Hardyns
Zaal	B0.17
Paper 1	Big data policing: The implications of digitization, digitalization and societal datafication on policing
Auteurs	Thom Snaphaan (Ghent University & Avans University of Applied Sciences); Robin Khalfa (Ghent University); Wim Hardyns (Ghent University)
Abstract	In a relatively short period of time, our society has become increasingly digitized and digitalized. The emergence and widespread use of computers, the Internet, mobile devices and infrastructure, social media, artificial intelligence (AI) and related technologies have significant implications for various aspects of our everyday lives, the way we work and the way we recreate. Societal datafication, this refers to the process by which all kinds of aspects of society are transformed into data, is on the rise. In particular, increasing digitalization and the accompanying intensification of societal datafication are also affecting policing. In this context, the importance of big data policing seems to be increasing, with police departments increasingly using big data and related applications to guide both operational (e.g., maintenance of public order and investigation) and strategic (e.g., allocation of police resources) processes. In this presentation, we address the implications of digitization, digitalization and societal datafication for policing, with a specific focus on big data policing.
Paper 2	The integration of big data and data-driven technology in Community Oriented Policing
Auteurs	Marlies Sas (Ghent University); Wim Hardyns (Ghent University); Charlotte Vandenbrande (Ghent University); Robin Khalfa (Ghent University)
Abstract	In our contemporary society, characterized by digitization, digitalization and societal datafication, the question arises about the impact this evolution has on Community Oriented Policing (COP). The increasing use of digital systems and applications has not only brought about profound changes in social relations but also poses new challenges for policing. To effectively maintain the relationship between citizens and the police and the way in which the police engage with the public, a new approach to COP is required. From this perspective, big data and data-driven technology offer new opportunities, leading to the growing significance of data-driven policing or 'big data policing.' The integration of big data applications with COP not only provides opportunities to enhance the effectiveness of policing but can also strengthen the relationship between the police and the community. In this presentation, COP in relation to the current context of digitization and societal datafication will be discussed. Subsequently, focus lies on the exploration of big data policing and its implications for how social control is exercised in today's society. To conclude, it will be discussed how big data policing can contribute to the fundamental assumptions of COP, by making some reflections about the future of COP.
Paper 3	Scoping review evaluating big data policing's secondary effects and intersection with community policing principles and participation

Auteurs	Charlotte Vandenbrande (Ghent University); Naomi Theinert (Ghent University); Wim Hardyns (Ghent University)
Abstract	Big data policing, leveraging extensive datasets, transforms law enforcement by informing strategic decisions and prediction of crime trends. While primary evaluations focus on crime reduction, understanding secondary effects that are not crime-related is imperative for a comprehensive assessment of its impact. This presentation's aim is to introduce two scoping reviews to research the multifaceted aspects of big data policing. Firstly, we explore the secondary effects beyond crime reduction, emphasizing the importance of a cost-benefit analysis in examining big data policing's effectiveness. Through a scoping review of economic approaches and existing analyses, we lay the groundwork for a comprehensive framework to assess the cost-effectiveness of big data policing, which remains amiss. Secondly, we investigate the intersection between community policing principles, community participation, and big data policing initiatives. Despite the potential to address issues like police-community distrust, ethical concerns persist. However, big data policing presents opportunities for procedural reform and increased community involvement, fostering democratic decision-making processes, making it important to establish an understanding of the intersection between these principles. Utilizing databases such as Google Scholar, ScienceDirect, Web of Science, and ProQuest, these scoping reviews systematically map the literature, identifying gaps and current understandings. This comprehensive analysis of big data policing's secondary effects and its intersection with community policing principles and participation, thereby contributes to a deeper understanding of these relevant aspects for big data policing. By informing policy, practice, and future research in criminology, this presentation adds value to the study of the effectiveness and equity of big data policing strategies.
Paper 4	Place-based big data policing: An experimental pilot test in a medium-sized Belgian police zone
Auteurs	Robin Khalifa (Ghent University); Wim Hardyns (Ghent University)
Abstract	This study presents the preliminary findings of an experimental pilot test aimed at evaluating the effectiveness of a place-based big data policing intervention in a medium-sized Belgian police zone. Over a 14-week period, police patrols were strategically deployed based on a machine learning model that predicted on a weekly basis where and when the probability of one or more future residential burglaries was highest. This model generated predictions for both experimental and control neighborhoods, which were paired prior to the experiment based on structural characteristics and then randomly assigned to either the experimental or control condition. For each eight-hour shift, an interactive map indicated which grid cells were expected to have a higher probability of a new residential burglary based on the predictions. For the experimental neighborhoods only, this mapping material was made available to the police zone, so police patrols were dispatched only in the experimental neighborhoods based on the predictions. This presentation discusses preliminary findings regarding the effects of the experimental condition on the number of residential burglaries in the police zone compared to the control condition. In addition, some initial insights regarding the implementation process are presented. The findings are based on quantitative analysis of crime data, GPS data from police patrols, and survey

	results, as well as qualitative analysis of data collected through focus groups and observations.
--	---

Panel 4: Organisatiecriminaliteit I: De state-corporate nexus- de rol van de staat bij preventie en prevalentie van organisatiecriminaliteit

Voorzitter	Karin van Wingerde
Zaal	B0.31
Paper 1	De keerzijde van grenzeloze groei. Hoe regimes of permission tot stand kwamen en milieuschade door bedrijven toelieten: een historische reconstructie van state-corporate crime in Nederland
Auteurs	Karin van Wingerde (Erasmus Universiteit Rotterdam); Lieselot Bisschop (Erasmus Universiteit Rotterdam); Sammie Verbeek (Erasmus Universiteit Rotterdam)
Abstract	De regulatory governance literatuur en de state-corporate crime-literatuur bestuderen interacties tussen overheden en bedrijven om het ontstaan van schade door organisatorisch handelen te begrijpen. Desondanks is de kruisbestuiving tussen beide wetenschappelijke disciplines beperkt (Almond & Van Erp, 2020). Een mogelijke verklaring is de aandacht van de regulatory governance literatuur op institutionele vraagstukken, in plaats van de oorzaken en gevolgen van bedrijfsschade (Almond & Van Erp, 2020, p. 170). Een andere verklaring is de nadruk binnen state-corporate crime op eenmalige gebeurtenissen, zogenaamde 'moments of rupture' (Davies, 2022; Pons-Hernandez, 2022; Bernat & Whyte, 2017), die generalisering en theorievorming bemoeilijkt. Dit paper beantwoordt de roep van Almond en Van Erp (2020) om deze perspectieven te integreren, door te analyseren hoe zogenaamde 'regimes of permission' (Whyte, 2014) zijn ontstaan, zich gedurende de jaren hebben ontwikkeld en uiteindelijk milieuschade hebben gefaciliteerd. Hiervoor is een historische analyse uitgevoerd naar twee Nederlandse industriële bedrijven: (1) de Nederlandse Koninklijke Hoogovens (inmiddels Tata Steel) in IJmuiden, beschuldigd van het uitstoten van giftige stoffen die een hogere kankerprevalentie in de omgeving hebben veroorzaakt, en (2) DuPont de Nemours (inmiddels Chemours) in Dordrecht, verantwoordelijk voor de PFOA-vervuiling in de omgeving – onderdeel van de inmiddels beruchte PFAS-stoffen, beter bekend als 'forever chemicals'. Deze historische analyse van de twee casussen is gebaseerd op bedrijfs- en overheidsdocumenten geraadpleegd via archieven, WOO-verzoeken, rechtszaken en mediapublicaties sinds 1918/1967. Aan de hand van computationele methoden en kwalitatieve inhoudsanalyse kijkt deze studie verder dan de 'moments of rupture' en biedt daarmee een longitudinaal begrip van de historische, politiek-economische, institutionele en culturele dynamieken die deze 'regimes of permission' hebben gecreëerd.
Paper 2	Lafarge voor de rechter: een kritische criminologische reflectie op het vervolgen van Lafarge voor terrorisme financiering
Auteurs	Annika van Baar (VU Amsterdam) & Tasniem Anwar (VU Amsterdam)
Abstract	In november 2016 droegen Sherpa en European Center for Constitutional and Human Rights (ECCHR) een strafrechtelijke zaak aan bij het Franse Openbaar Ministerie. Namens 11 Syrische oud-werknemers, beargumenteerden deze organisaties dat Lafarge zich in 2013 en 2014 schuldig had gemaakt aan het financieren van terrorisme, en daarmee betrokken was bij oorlogsmisdaden

	<p>en misdaden tegen de menselijkheid. Ook werd het bedrijf beschuldigd van het in gevaar brengen van werknemers. Lafarge, een bekend cementbedrijf, hield haar fabriek open tijdens de oorlog in Noord-Syrië en betaalde daarbij grote sommen geld aan Islamitische Staat (IS) en andere gewapende groepen. In oktober 2022 bekende Lafarge in een Amerikaanse strafzaak dat het bedrijf financiële en materiele ondersteuning had geboden aan verschillende terroristische groeperingen via hun dochterbedrijf in Syrië.</p> <p>In recente jaren is er groeiende aandacht voor het verantwoordelijk houden van grote bedrijven voor schendingen van mensenrechten. Deze zaak is in grootte en in aanklacht echter uniek en heeft in de wetenschap slechts beperkte aandacht gekregen. In dit paper onderzoeken wij wat de criminologische verklaringen zijn voor Lafarge's keuze om samen te werken met IS en hoe we de juridische ontwikkelingen rondom het bedrijf kunnen begrijpen in een bredere context van internationaal recht en politiek. Daarnaast beargumenteren wij hoe deze juridische stappen passen binnen een langere traditie van Eurocentrisme in the War on Terror.</p>
Paper 3	Can the preventive anti-money laundering legislation save the sport? A case study of the Belgian anti-money laundering regime for professional football
Auteurs	Sofie Gotelaere (Leuvens Instituut voor Criminologie (LINC), Faculteit Rechtsgeleerdheid en Criminologische Wetenschappen, KU Leuven); Gema Souvenir (Vakgroep Bewegings- en Sportwetenschappen, Universiteit Gent); Letizia Paoli (Leuvens Instituut voor Criminologie (LINC), Faculteit Rechtsgeleerdheid en Criminologische Wetenschappen, KU Leuven); Annick Willem (Vakgroep Bewegings- en Sportwetenschappen, Universiteit Gent)
Abstract	<p>In July 2020, Belgium chose to go beyond the obligations of the 5th European Anti-Money Laundering (AML) Directive and subjected the professional football sector to the preventive AML legislation. In early 2024, this initiative was followed at the European level, when the Council of the European Union (EU) expanded the list of obligated entities to also include professional football clubs and agents (Council of the EU, 2023). Given the significance of this decision, it is worthwhile to review the Belgian experience and draw lessons from it. Hence, this study examines what is known about money laundering and its predicate crimes in Belgian professional football, and the perceptions of stakeholders about the AML legislation. More specifically, we investigate the official and latent goals of this legislation, and the perceived effectiveness of Belgian AML measures in achieving such goals. The research design encompasses a desk legal research combined with interviews with public and private actors.</p> <p>Our preliminary findings indicate that, despite repeated concerns and rumours, very few cases of money laundering in Belgian professional football are officially known. Next, while the Belgian 2020 legislation does not state explicit goals, interviewees agree that its adoption primarily served the latent goal of enhancing the sector's image and financial health. Many stakeholders doubt, though, that these goals can be feasibly achieved via such legislation and hence put the latter's appropriateness to question.</p>
Referenties	Council of the EU. (2023, January 18). Anti-money laundering: Council and Parliament strike deal on stricter rules [Press release]. https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2024/01/18/anti-money-laundering-council-and-parliament-strike-deal-on-stricter-rules/

Keywords

Sports, Money Laundering, Policy, Prevention

Panel 5: Daders van cybercriminaliteit

Voorzitter	Luuk Bekkers
Zaal	B0.41
Paper 1	Plan- en procesevaluatie naar interventie gericht op daderpreventie van cybercrime
Auteurs	Milou Andriessen (Haagse Hogeschool - Centre of Expertise of Cyber Security); Merel van Leuken (Haagse Hogeschool - Centre of Expertise of Cyber Security); Susanne van 't Hoff - de Goede (Haagse Hogeschool - Centre of Expertise of Cyber Security)
Abstract	<p>Achtergrond: Criminaliteit is in toenemende mate gedigitaliseerd en er zijn steeds meer nieuwe vormen van online criminaliteit ontstaan, waarvan de gevolgen groot kunnen zijn. Voor het daderpreventieteam van de Nationale Politie vormde het toenemend aantal online delicten onder meer een reden voor de ontwikkeling van een nieuwe interventie gericht op daders van online criminaliteit: re_BOOTCMP. Het is van belang dat het plan van de interventie op theorie berust en het programma consistent en volgens plan wordt geïmplementeerd omdat een zorgvuldige implementatie gerelateerd is aan betere programma-uitkomsten. Daartoe is een plan- en procesevaluatie uitgevoerd.</p> <p>Methode: Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van documentanalyse, semigestructureerde interviews met ontwikkelaars en uitvoerders van de interventie, vragenlijsten onder uitvoerders van de interventie, vragenlijsten onder deelnemers van de interventie en observaties van de uitvoering door onderzoekers. In deze studie zijn drie edities van re_BOOTCMP opgenomen die aan onderzoek onderhevig waren in de periode van 2022-2023.</p> <p>Resultaten en conclusie: Op het moment van indiening van deze abstract zijn de resultaten van dit onderzoek nog onder embargo. Ten tijde van het congres is het mogelijk om de resultaten en conclusies met de aanwezigen te presenteren.</p>
Keywords	Cybercrime, interventie, evaluatie, daderpreventie
Paper 2	Cybercriminele jeugdnetwerken in Noord-Nederland: een sociaal netwerkanalyse
Auteurs	Joeri Loggen (De Haagse Hogeschool); Asier Moneva (Nederlands Studiecentrum voor Criminaliteit en Rechtshandhaving, Centre of Expertise Cyber Security, De Haagse Hogeschool); Rutger Leukfeldt (NSCR, De Haagse Hogeschool, Universiteit Leiden); Arjan Blokland (NSCR, Universiteit Leiden)
Abstract	Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de aanpak van criminele jeugdnetwerken. Daarbij geven gemeenten in Noord-Nederland aan nauwelijks zicht te hebben op criminele jeugdnetwerken betrokken bij cybercrime. Bestaan deze netwerken dan wel? En zo ja, hoe kunnen gemeenten hier eenvoudig zicht op krijgen? Dit onderzoek probeert deze vragen te beantwoorden. Daarmee is het doel van deze studie meer inzicht te krijgen in de cybercriminele jeugdnetwerken actief in Noord-Nederland, evenals de ontwikkeling van een methodiek waarmee gemeenten deze netwerken eenvoudig in kaart kunnen brengen. We hebben semigestructureerde interviews gehouden met 39 praktijkprofessionals betrokken bij de aanpak van (cyber)criminele jeugdnetwerken. Daarnaast is

	<p>aan alle 38 gemeenten in Drenthe, Groningen, en Friesland gevraagd of zij jeugdnetwerken monitoren, en zo ja, of deze betrokken zijn bij cybercrime. Tot slot hebben we in Noord-Nederland politieregistraties gerelateerd aan cybercrime verzameld en geanalyseerd. Uit de interviews en uitvraag bij gemeenten bleek dat lokale veiligheidspartners nauwelijks zicht hebben op cybercriminele jeugdnetwerken. Op basis van een sociaal netwerkanalyse van de politiedata hebben we echter tientallen cybercriminele jeugdnetwerken geïdentificeerd, verdeeld over Drenthe, Groningen, en Friesland. Deze netwerken waren betrokken bij zowel traditionele criminaliteit alsook cybercrime. Concluderend zijn er wel degelijk cybercriminele jeugdnetwerken actief in Noord-Nederland, maar hebben lokale veiligheidspartners hier nauwelijks zicht op. Dit is problematisch, omdat deze netwerken daardoor niet kunnen worden aangepakt. Het gebruik van politiedata en sociaal netwerkanalyse biedt mogelijkheden om een deel van deze netwerken in kaart te brengen. Overige aanbevelingen zullen ook worden besproken.</p>
Keywords	Cybercrime; Sociaal netwerkanalyse; Jeugdnetwerken
Paper 3	Hactivism: The organizational dynamics of hacktivist networks
Auteurs	Marco Romagna (Leiden University); Rutger Leukfeldt (NSCR, De Haagse Hogeschool, Universiteit Leiden)
Abstract	<p>This study delves into the organizational practices and dynamics of hacktivist networks, utilizing a qualitative analysis framework rooted in framework of Best and Luckenbill on the social organization of deviance. Drawing from a comprehensive dataset obtained through 34 semi-structured qualitative interviews with hacktivists, and an examination of 23 distinct international hacktivist networks, the research expands upon prior studies and literature on cybercrime. The findings reveal that hacktivists operate across a spectrum of sophistication, ranging from small teams comprising a handful of members to larger collectives numbering dozens of affiliates. While variations exist among these networks, a common thread emerges: a delineation of tasks, internal regulations, and specific protocols governing target selection and message dissemination. Members of these networks appear to enjoy degrees of autonomy, indicative of horizontal rather than strictly hierarchical structures. The majority of the analyzed networks could be categorized as "peers" or "teams," yet the landscape exhibits considerable heterogeneity, underscored by organizational flexibility as a defining feature.</p>
Paper 4	Recipe for success: Factors behind the rise and fall of Telegram illicit marketplaces
Auteurs	Asier Moneva (Netherlands Institute for the Study of Crime and Law Enforcement (NSCR); Center of Expertise Cyber Security, The Hague University of Applied Sciences); Taisiia Garkava (Center of Expertise Cyber Security, The Hague University of Applied Sciences; Intel 471); Rutger Leukfeldt (Netherlands Institute for the Study of Crime and Law Enforcement (NSCR); Center of Expertise Cyber Security, The Hague University of Applied Sciences; Faculty of Law and Faculty of Governance and Global Affairs, Leiden University)
Abstract	<p>The takedown of major illicit marketplaces has led to a migration of users to the Telegram messaging application. Telegram is known for its end-to-end encryption, ease of setup and global accessibility, making it a go-to platform for operators willing to establish and manage illicit marketplaces. Within these marketplaces, traders employ a number of strategies to build trust, including</p>

	comprehensive feedback systems, free sample distribution, detailed product descriptions, presence on multiple platforms, and the use of bots. However, certain practices, such as frequent negative reviews, scam accusations, and marketplace labeling of scams, can conversely undermine trust. Our study examines these dynamics by analyzing 42 Telegram marketplaces specializing in different types of stolen data. Over a period of 180 days, regular observations and content analysis were used to identify 12 key mechanisms that can either enhance a marketplace's reputation or lead to its demise. This data sheds light on the complex interplay of factors influencing the rise and fall of illicit marketplaces on Telegram, providing a better understanding of the marketplace landscape.
Keywords	cybercrime; illicit markets; offender convergence settings; stolen data; Telegram
Paper 5	De hybridisatie van criminaliteit: specialiteit en diversiteit in delictgedrag onder jongeren
Auteurs	Luuk Bekkers (The Hague University of Applied Sciences); Rutger Leukfeldt (NSCR Leiden University The Hague University of Applied Sciences)
Abstract	De opkomst van technologie en internet heeft het criminele repertoire van delictplegers aanzienlijk uitgebreid. Hoewel specialisatie in crimineel gedrag al tientallen jaren onderwerp van onderzoek is in de levensloopcriminologie, is er een gebrek aan studies die cybercriminaliteit in acht nemen. Het doel van dit onderzoek is het in kaart brengen van specialisatie en diversiteit in het delictgedrag van jonge daders van cybercriminaliteit, en te onderzoeken welke factoren samenhangen met bepaalde delictpatronen. Op basis van eerdere literatuur hebben we een vragenlijst ontwikkeld, waarmee we verschillende vormen van crimineel gedrag meten en screenen op een aantal belangrijke criminogene risicofactoren. Deze vragenlijst is ingevuld door 1,240 jongeren uit Nederland via een toonaangevend onderzoeksbureau. Uit beschrijvende analyses blijkt dat ongeveer de helft van de daders van cybercriminaliteit in hun leven alleen cybercriminaliteit heeft gepleegd, terwijl de andere helft ook betrokken was bij traditionele criminaliteit. Echter specialiseren daders van technische cybercriminaliteit zich vaker in alleen cybercriminaliteit, terwijl daders van financieel-economische cybercriminaliteit juist eerder ook traditionele delicten plegen. Hierin vonden we bewijs voor correlaties tussen specifieke vormen, zoals diefstal in de fysieke wereld en diefstal in online games. Ten slotte bleek uit regressieanalyse met de "offense specialization coefficient" (OSC) dat de aanwezigheid van onderliggende criminogene risicofactoren inderdaad diversiteit in delictgedrag versterkt, waarbij met name antisociale invloeden een rol lijken te spelen. Aan de andere kant zijn het juist de oudere daders die zich specialiseren in cybercriminaliteit. We erkennen de beperkingen van de huidige dataset en moedigen onderzoekers aan om longitudinale data te verzamelen.

Panel 6: Crime Prevention and conceptualisation

Voorzitter	Wim Bernasco
Zaal	B0.25
Paper 1	Effectiveness of Interventions for Youth at high risk of Developing Delinquent Behavior: A Meta-Analysis
Auteurs	Puck Meulen (Open Universiteit); Evelyn Heynen (Open Universiteit); Alison Rijkse (Open Universiteit); Susan van Hooren (Open Universiteit); Emile Kolthoff (Open Universiteit)
Abstract	Juvenile delinquent behavior has negative outcomes for juveniles themselves and their environment. Interventions to prevent juveniles from delinquent behavior have been developed. Life course criminology suggests early interventions are most effective in protecting youth from developing a criminal career, while focusing on multiple life contexts. However, other research shows effectiveness of interventions for youth at high risk of developing delinquent behavior remains controversial, because interventions show negative, unclear or contradictory, and positive effects. There is no comprehensive synthesis of studies available yet. This meta-analysis therefore examines effectiveness of preventive interventions for high-risk youth. We searched for studies on the effectiveness of preventive interventions for youth at high risk of developing delinquent behavior in the following databases: EBSCOhost, ERIC, MEDLINE, PsycINFO, and PubMed. This search yielded 4.101 studies. After removing the duplicates, 2.885 studies remained. All 2.885 titles and abstracts were screened, based on several inclusion criteria: (1) studies had to focus on youth aged 12-23 years who are at high risk of developing delinquent behavior but have not been in detention yet, (2) studies had to evaluate a prevention program or intervention that targets the high risk of delinquent behavior among youth and aims to prevent high risk juveniles from engagement in delinquent behavior, (3) studies had to employ an (quasi-)experimental design, and (4) studies had to report actual effect sizes, or sufficient statistical information required for calculating an effect size manually. Results will be presented and discussed during the congress, as the work is still in progress.
Paper 2	Still harm reduction? A comparative research into the law and policy of the Netherlands and Brazil, and their approach to drug users
Auteurs	Manuela Dias (Leiden University)
Abstract	Harm reduction is a medical approach designed in the 20th century to circumvent the damages inherent to drug use, having been adopted in many countries as an alternative to prohibitionism. Nevertheless, after decades of development, there is scarce scientific knowledge about how such approach is implemented today in law and policy. A documentary analysis of Dutch and Brazilian drug policies was done, thus, to uncover the legal particularities of the two different contexts: nine pieces of legislation of the Netherlands and Brazil were selected to assess whether they adopt the medical approach as it was originally envisioned. The results show that the documents that better align with the fundamentals of harm reduction are those passed by the health ministries, but the other Dutch papers are mostly silent regarding the mentality underlying their drug policy whilst the Brazilian offer contradictory

	stances. In that sense, the two countries seem to incorporate the approach in their medical domain but not in their judicial systems, which renders it a precarious legal status. The reticence of Dutch and Brazilian Legislatives in addressing users through the lens of harm reduction might stem from international pressure, therefore immediate change appears unlikely. Law and policy leave the responsibility, rather, to public agents (prosecutors in the Netherlands and judges in Brazil). As such, future research should focus on the law-in-action, and the implementation of “on-the-ground” practices, to uncover how harm reduction currently takes place in the two nations, and whether it still is a suitable alternative to prohibitionism.
Keywords	harm reduction; law and policy; the Netherlands; Brazil, drug use
Paper 3	Suspect Prioritization by Applying Bayes Theorem to Crime Location Choice Intelligence
Auteurs	Wim Bernasco (Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving (NSCR)); Sophie Curtis-Ham (New Zealand Police & University of Waikato, New Zealand)
Abstract	To contribute to geographic offender profiling, recent work has utilized discrete location choice modeling of routinely collected police information about prior whereabouts of suspects, to rank them in terms of the likelihood of their having perpetrated an unsolved crime. This study aims to (1) formalize the connection between discrete location choice models and geographic offender profiling, (2) extend the method to serial crime, and (3) assess its performance under varying conditions. We explore the mathematical structure of discrete choice models, and of GOP models. Using synthetic data, we demonstrate how the new method is used to profile a series of crimes, and we assess how effective the method is across situations that vary by the length of the crime series and the number of known prior whereabouts. Discrete location choice models and GOP models are connected by Bayes Theorem, an equation describing how prior beliefs can be updated by new evidence. Our simulation results show that the method works well, and that profiling accuracy increases with increasing numbers of crimes in the series and with increasing information about suspects’ previous whereabouts. The explicit connection with discrete choice models increases the usefulness of GOP tools because it allows crime analysts to customize the underlying GOP logic to specific crimes and to specific environments and conditions. The GP-SMART tool can easily be extended for profiling series of multiple crimes, and its performance improves with the length of the series and the number of suspects’ previous locations known to the police.
Keywords	geographic offender profiling; discrete location choice ; Bayes' theorem
Paper 4	Normalisatie in de gevangenis: perspectieven van gevangenisdirecteuren
Auteurs	Jill van de Rijt (Universiteit Leiden); Miranda Boone (Universiteit Leiden); Esther van Ginneken (Universiteit Leiden);
Abstract	Normalisatie is een belangrijk concept in internationale wet- en regelgeving. In navolging van de Council of Europe wordt onder normalisatie veelal verstaan ‘het leven in de gevangenis zo veel mogelijk laten lijken op het leven in de vrije maatschappij’. Klinkt eenvoudig, maar is dat ook zo? Kan het leven in de gevangenis wel het leven in de vrije maatschappij weerspiegelen? En zo ja, hoe ziet dat er dan uit en welke norm uit de vrije maatschappij moet

	<p>hiervoor worden gebruikt? En hoe verhoudt normalisatie zich tot andere doelen van detentie, zoals veiligheid, minimale beperkingen en resocialisatie? In deze presentatie zullen de eerste bevinden worden gedeeld opgedaan tijdens de dataverzameling van dit onderzoek. Het doel van het onderzoek is meer inzicht te krijgen in de betekenis van het concept normalisatie bij het vormgeven van het leven in detentie, en de (on)mogelijkheden van implementatie in de praktijk. Hiervoor zijn experts en (plaatsvervangend) vestigingsdirecteuren bevroegd om op bovenstaande vraagstukken te reflecteren. De eerste resultaten laten zien dat normalisatie als term niet expliciet een rol speelt in keuzes ten aanzien van de vormgeving van detentie. Respondenten noemen verschillende obstakels die de toepassing van normalisatie in de praktijk bemoeilijken; zoals politieke en publieke opinie, financiële en organisatorische beperkingen alsmede de (gepercipieerde) tegenstelling ten aanzien van het waarborgen van de veiligheid in detentie.</p>
Keywords	Detentie, normalisatie, obstakels, dagelijks leven

Panel 7: Migratie en veiligheid

Voorzitter	Youssef Azghari
Zaal	A0.08
Paper 1	Tussen 'vrijwillige terugkeer' en 'soft deportation': de perceptie en rolinvulling van terugkeerbegeleiders in België
Auteurs	Laure Deschuyteneer (Vrije Universiteit Brussel (Crime & Society)); Lars Breuls (Vrije Universiteit Brussel (Crime & Society))
Abstract	<p>Terwijl 'soft penal power' al lange tijd aandacht krijgt in penologisch onderzoek, is er recentelijk een groeiende bewustwording ontstaan van het toenemende gebruik van 'soft power' binnen het domein van migratiecontrole. Een treffend voorbeeld hiervan is de groeiende nadruk die op Europees niveau wordt gelegd op programma's voor vrijwillige terugkeer en re-integratie. De vrijwilligheid van dergelijke terugkeerprogramma's staat echter ter discussie in de literatuur, voornamelijk door het concept van 'soft deportation' (Leerkes et al., 2017) te introduceren.</p> <p>Ook in België vormt vrijwillige terugkeer een belangrijk onderdeel van het Belgische 'aanklampende' terugkeerbeleid. Een opmerkelijke ontwikkeling is de recente oprichting van de Dienst Alternatieven voor Detentie binnen de Dienst Vreemdelingenzaken, die voortaan samen moet werken met Fedasil om het Belgische programma voor vrijwillige terugkeer vorm te geven. Deze ingrijpende institutionele verandering en de effecten ervan op het werk van terugkeerbegeleiders, inclusief hun rolperceptie en -invulling, worden besproken in deze presentatie.</p> <p>De methodologie omvat een literatuur- en beleidsanalyse, evenals resultaten uit etnografisch onderzoek. In de eerste fase van het veldwerk, uitgevoerd bij de Dienst Vreemdelingenzaken en Fedasil, werden onder andere 50 terugkeergesprekken tussen terugkeerbegeleiders en migranten geobserveerd en geanalyseerd. Uit de resultaten blijkt dat terugkeerbegeleiders worden geconfronteerd met tegenstrijdige persoonlijke en institutionele belangen in hun dagelijkse werkpraktijk, met name tijdens hun terugkeergesprekken. Door middel van strategische gesprekstechnieken trachten de terugkeerbegeleiders niet alleen vrijwillige terugkeer bespreekbaar te maken en te bevorderen, maar ook hun eigen werk te legitimeren en hun positie binnen het terugkeerproces te verduidelijken.</p>
Referenties	Leerkes, A., Van Os, R., & Boersema, E. (2017). What drives 'soft deportation'? Understanding the rise in Assisted Voluntary Return among rejected asylum seekers in the Netherlands. <i>Population, Space and Place</i> , 23(8), e2059. https://doi.org/10.1002/psp.2059
Keywords	Border criminology; Soft deportation; Voluntary Return; Return Counselors
Paper 2	Veelzijdige identiteiten dragen bij aan diversiteit, inclusie en veiligheid
Auteurs	Dr. Youssef Azghari (Avans Hogeschool)
Abstract	Op basis van een verkenning in 2022 en 2023, waarbij 120 sociale professionals zijn betrokken, blijkt vaak dat professionals één specifieke groep ervaren als lastig om te begrijpen, te bereiken en te helpen. Deze groep bestaat uit niet-westerse burgers die een grote diversiteit kent aan etnische achtergronden. Zij maken zo'n 15% van de Nederlandse bevolking uit. Het gaat niet alleen om nieuwkomers, veelal ex-asielzoekers die recent zijn ingeburgerd, én

	oudkomers, die sinds lang in Nederland zijn gevestigd, maar ook om hun nazaten van de tweede en derde generatie. De wijze waarop zij zelf invulling geven aan hun identiteit heeft invloed op hun positie in Nederland en de omgang met professionals. Ondanks alle successen wijst onderzoek uit dat een deel van hen negatief opvalt in het sociale veiligheidsdomein. Vooral professionals werkzaam binnen de domeinen zorg, welzijn, onderwijs en veiligheid worden geconfronteerd met cultuurbepaalde dilemma's. In deze sessie wordt een aantal knelpunten in het sociale veiligheidsdomein besproken. Tot slot volgt op basis van deze verkenning antwoord op de vraag welke acties nodig zijn om zowel handelingsverlegenheid onder professionals als zelf-exclusie onder niet-westerse burgers te bestrijden om zo diversiteit, inclusie en veiligheid te bevorderen.
Keywords	Migratie, identiteit, culturele diversiteit, inclusie en veiligheid.
Paper 3	Vreemdelingen zonder verblijfsrecht in de strafrechtketen en het gebrek aan alternatieven: Onwil of onmacht?
Auteurs	Ellen Vandennieuwenhuysen (Universiteit Antwerpen)
Abstract	Deze presentatie bespreekt de resultaten van semigestructureerde interviews met 51 openbare aanklagers, onderzoeksrechters, strafrechters en justitieassistenten in het kader van een aflopend doctoraatsonderzoek naar vreemdelingen in het strafrecht. In het bijzonder wordt de relevantie onderzocht van nationaliteit, verblijfsstatus en woonplaats bij beslissingen van gerechtelijke actoren. De presentatie focust op vreemdelingen die in België verblijven zonder verblijfsrecht en op vreemdelingen die in het buitenland wonen. De resultaten tonen aan dat het voor deze twee groepen verdachten bijna onmogelijk is om buitengerechtelijke afdoeningsmogelijkheden en alternatieven voor de gevangenisstraf te bekommen (zoals een minnelijke schikking, vrijlating onder voorwaarden, een werkstraf, etc.). Hoewel het gebrek aan verblijfsrecht soms wordt vermeld als een belemmering op zich voor deze alternatieven, vermeldde elke respondent andere praktische moeilijkheden en overwegingen, waarvan vele verband houden met het gebrek aan verblijfsrecht. Deze barrières zullen worden uiteengezet, met oog voor de verschillende houdingen van magistraten ten opzichte van deze (eigen) praktijk.
Keywords	Sentencing, foreigners, residence status, community sanctions and measures

Panel 8: De groene criminologie ontmoet de organisatiecriminaliteit en georganiseerde misdaad

Voorzitter	Daan van Uhm
Zaal	B0.16
Paper 1	Groenwassen? Bedrijven, duurzaamheid en milieucriminaliteit
Auteurs	Wim Huisman (Vrije Universiteit Amsterdam)
Abstract	Het laatste decennium is de 'groene criminologie' een sterk groeiende stroming binnen de criminologische wetenschap. Populaire onderzoeksthema's binnen die groene criminologie zijn 'wildlife crime' en klimaatverandering. De bestudering van milieucriminaliteit binnen de criminologie is echter ouder. Belangrijke veroorzakers van milieuschade zijn (industriële) ondernemingen en andere organisaties (waaronder overheden). De bestudering van milieuverontreiniging is al decennia lang onderwerp studie onder de noemer van 'corporate crime' (organisatiecriminaliteit). Deze bijdrage beoogt de inzichten van het onderzoek naar 'corporate environmental crime' te verbinden aan actuele ontwikkelingen rond de milieupact van bedrijven, alsmede de regulering van die impact. In het bedrijfsleven bestaat de laatste jaren bijzonder veel aandacht voor 'Environmental and Social Governance' (ESG). Het internationale bedrijfsleven ontwikkelt zelf standaarden om milieuprestaties te meten en anticipeert daarmee om een verwachte stortvloed aan nieuwe regelgeving. ESG biedt enerzijds kansen voor verduurzaming van de economie terwijl er anderzijds het risico is van 'greenwashing'. In het buitenland zijn de eerste strafrechtelijke onderzoeken naar ESG-fraude door bedrijven al gestart. Deze bijdrage probeert lessen te trekken uit het onderzoek naar milieucriminaliteit voor de uitdagingen rond duurzaamheid en klimaatdoelen voor het bedrijfsleven.
Keywords	milieucriminaliteit, bedrijven, organisatiecriminaliteit
Paper 2	Groene criminologie en georganiseerde misdaad in het Antropoceen
Auteurs	Daan van Uhm (Universiteit Utrecht)
Abstract	Groene criminologie is een relatief nieuwe school in de hedendaagse criminologie, met de nadruk op misdaden tegen het milieu met serieuze gevolgen voor toekomstige generaties. In deze presentatie zal besproken hoe groene kwesties belangrijk werden voor de criminologie en waarom de georganiseerde misdaad betrokken raakte bij mondiale 'groene misdaden'. Op basis van empirisch onderzoek zal besproken worden op welke wijze Colombiaanse drugkartels, Chinese georganiseerde misdaad en Congolese militias betrokken zijn bij ontbossing, de handel in beschermde diersoorten en illegale mijnbouw. In de context van een breed schadebeginsel en symbiotische relaties met de bovenwereld, zal tevens ingegaan worden op de natuur-misdaad dynamiek in het Antropoceen.
Paper 3	Voor altijd vervuild: forever chemicals in de Lage Landen
Auteurs	Lieselot Bisschop (Erasmus Universiteit Rotterdam); Sammie Verbeek (Erasmus Universiteit Rotterdam); Aaron Bron (NSCR)
Abstract	Forever chemicals, of per- en polyfluoralkylstoffen (PFAS), illustreren hoe menselijke activiteit het de aarde onmogelijk maakt om de last van onze

	<p>chemische vervuiling te dragen. Het ontstaan en voortduren van de PFAS-vervuiling wordt in deze bijdrage vanuit een historische, economische en politieke context besproken. Daartoe combineren we inzichten uit de organisatiecriminologie (state-corporate crime) en groene criminologie. We belichten de ontwikkeling, het gebruik en de schadelijkheid van PFAS in het algemeen. Daarnaast focussen we op twee voorbeelden van PFAS-vervuiling die sinds 2015 in Nederland en sinds 2019 in België de (nieuws)media, maatschappij en politiek beroeren, maar die tegelijk een ontzettend lange ontstaansgeschiedenis hebben: de PFOA en Gen-X vervuiling door DuPont/Chemours in Dordrecht (Nederland) en de PFOS-vervuiling door 3M in Zwijndrecht (België). Op basis van deze exploratieve vergelijking trekken we enkele lessen voor de toekomst.</p>
Keywords	organisatiecriminaliteit, groene criminologie, vervuiling, PFAS, state-corporate crime

Panel 9: Yea-sayers and naysayers: support and dissent in autocracies

Voorzitter	Willemijn Born
Zaal	B0.32
Paper 1	Deciding the fate of dissidents: Dictators and their decision to repress nonviolent resistance movements
Auteurs	Maartje Weerdesteijn (Vrije Universiteit Amsterdam); Willemijn Born (Vrije Universiteit)
Abstract	The scholarship on non-violent resistance predominantly focuses on the opportunities for non-violent resistance within the country as well as the choices and tactics of dissidents. However, a key component of the explanation, the response of the opposing authoritarian regime, is largely overlooked. This research combines scholarship on the policy choices of authoritarian regimes with the literature on nonviolent resistance in authoritarian contexts to develop a multi-level framework that can explain why some dictators will cede power when protests commence while others will use violence. It will be argued that given the high costs of repression, dictators will only use it if they deem it absolutely necessary, when they estimate the costs and backlash to be manageable and when they have the resources. What the costs are, where he gets his resources from and what impacts his decision-making will be analysed on three levels. The macro level will focus on the role of the international community, the meso level on the regime of the dictator and the micro on his decision-making process. Finally, the interaction between these levels and between the dictator and the non-violent resistance movement will be discussed. To illustrate how the framework can be used as an analytical tool the uprisings in Kyrgyzstan in 2005 will be compared to those in Belarus in 2020. While in Kyrgyzstan Akaev fled to Russia after a month of protests, in Belarus Lukashenko cracked down harshly and the protests were ultimately unsuccessful.
Keywords	dictators, dictatorships, nonviolent resistance movements, repression, Belarus, Kyrgyzstan
Paper 2	Thus, spoke the dictator
Auteurs	Amr Marzouk (Erasmus University Rotterdam)
Abstract	Cyberspace has emerged as a new frontier for citizens to express their opinions and exercise their freedom, particularly in the face of authoritarian conditions in various parts of the world. However, this freedom has been increasingly challenged, as many authoritarian governments have instituted more restrictive laws under the guise of protecting morality and security concerns. This paper examines the elite-engineered moral panic surrounding the Internet in post-Arab Spring Egypt, specifically focusing on the penal policies, and implemented laws. Through discourse analysis of publicly available speeches by state officials, this study reveals a deliberate attempt to create panic and moral hysteria regarding the Internet and social media platforms. The narrative constructed by state officials aimed to portray these digital spaces as hubs for nefarious activities and societal disruption, thereby justifying the passage of laws that significantly curtailed online freedoms and enabled heightened censorship. Over a span of nine years, numerous restrictive laws have been enacted, leading to a substantial increase in arrests

	based on these laws. By shedding light on the deliberate construction of moral panic and its consequences, this research contributes to a deeper understanding of the tactics employed by authoritarian regimes to stifle online freedoms and control cyberspace."
Referenties	Goode, Erich and Nachman Ben-Yehuda. "Moral Panics: Culture, Politics, and Social Construction." Annual Review of Sociology, v.20 (1994). Hall, Stuart, Chas Critcher, Tony Jefferson, John N. Clarke, and Brian Roberts. Policing the Crisis: Mugging, the State and Law and Order. New York: Macmillan, 1978.
Keywords	Authoritarianism/ Moral panic/ Cyberspace/ Discourse analysis
Paper 3	Batka's beatdown: The repression of Belarusian pro-democracy movement
Auteurs	Willemijn Born (Vrije Universiteit Amsterdam)
Abstract	After the contested presidential in August 2020, Belarusians took to the streets en masse. Although Belarus has a long history of resistance, the size of the 2020 protests was unprecedented, with some sources estimating the participation of 350.000 Belarussians. By December 2020, over 27.000 protesters had been arrested, with regular reports of torture in detention, and others had been forced in exile. The Lukashenko regime was able to effectively repress the nonviolent resistance movement. Based on a multilevel framework on nonviolent resistance, we seek to explain why nonviolent resistance has not been able to succeed in Belarus. Through a series of interviews with experts and Belarussian nonviolent resisters, it is argued that the Russian-backed repression, alongside pre-existing societal cleavages and elite support for the regime, contributed to limiting the potential of the nonviolent resistance movement and to guaranteeing the continuing rule of Lukashenko. The recent context of the war in Ukraine has furthermore increased the presence of Russia within Belarus, moving the country further away from Western democracies and towards Russian authoritarianism.
Keywords	nonviolent resistance, autocracies, repression, Belarus

Paper 4	Perpetrators, Resisters, and the role of the moral self
Auteurs	Tom van den Berg (Vrije Universiteit Amsterdam, Afdeling Criminologie); Luigi Corrias (Vrije Universiteit Amsterdam, Afdeling Rechtstheorie en Rechtsgeschiedenis)
Abstract	Explanations of those who go along with an authoritarian system of government and commit atrocity crimes on its behalf often emphasize the importance of the transformation process by which ordinary men become perpetrators. At the same time, those who do not go along are portrayed as being able to resist this push for transformation. In our study, we argue that this transformation should be understood as a process of moral transformation, presupposing a concept of moral self that is dynamic and reflexive. Getting a better understanding of such a concept of self therefore seems crucial to better understand perpetrators and resisters. However, within current explanations of perpetrators and resisters, the concept of a moral self remains unarticulated. In this paper we try to fill this gap. Through recourse to philosophical insights on personal identity, we formulate a dynamic and reflexive concept of self, which is characterized by narrativity. We show that this narrative concept of moral self emphasizes the narrative and reflexive structure of the moral transformation process and of resistance. Our

	analysis leads to several methodological implications for empirically investigating the behaviour of perpetrators and resisters, in which self-narratives take a central role.
Keywords	Perpetrators, Resisters, Moral Self, Ricoeur, Atrocity Crimes

Parallelsessie 2: Donderdag, 13:00-14:30

Panel 10: Groen-culturele criminologie in de 21ste eeuw: perspectieven op speciesisme, sociale constructies en politieke en culturele identiteit

Voorzitter	Daan van Uhm
Zaal	B0.13
Paper 1	Groene criminologie en non-speciesisme
Auteurs	Janine Janssen (Open Universiteit)
Abstract	<p>'Since Darwin, scientists have agreed that there is no 'magical' essential difference between human and other animals, biologically-speaking. Why then do we make an almost total distinction morally? If all organisms are on one physical continuum, then we should also be on the same moral continuum.'</p> <p>Dit zijn de openingzinnen uit een pamflet uit 1970 van de hand van Richard D. Ryder, dat hij de titel 'Speciesism' mee zou geven. Speciesisme wordt vaak met racisme en seksisme vergeleken en gepresenteerd als een vorm van discriminatie. Het gaat er namelijk om dat andere soorten vanuit de menselijke optiek bekeken en beoordeeld worden, zonder dat er rekening gehouden wordt met de specifieke behoeften en bestaansrecht van die andere soorten. Maar is iedereen het erover eens wat het is? Met name Pierce Beirne en Geertrui Cazaux hebben zich sterk ingezet om het speciesisme binnen de criminologie terug te dringen. Waaruit bestond dan hun kritiek? En wat voor consequenties heeft een non-speciestische blik voor de criminologie? Moeten we naar een totaal andere criminologie toe? Of zijn aanpassingen mogelijk binnen de criminologie zoals we die vandaag de dag kennen?</p>
Keywords	Groene criminologie; non-speciesisme
Paper 2	De sociale constructie van de waarde van wildlife: een groen-cultureel criminologisch perspectief
Auteurs	Daan van Uhm (Universiteit Utrecht)
Abstract	<p>De handel in wilde dieren is geen nieuw fenomeen. De vroegste beschavingen waren verbonden met de handel in levende dieren en delen daarvan, van de Egyptische farao's tot de aristocraten in de moderne tijd. Deze presentatie richt zich op de geschiedenis van de handel in wilde dieren en planten om de sociale constructie van de waarde van wildlife te begrijpen. In dynamische sociale en culturele contexten verandert de betekenis van wildlife. Historisch gezien werden exotische dieren en de producten daarvan geassocieerd met elites, maar tegenwoordig trekken wilde dieren mensen uit alle lagen van de bevolking aan en wordt een grote verscheidenheid aan levende dieren en producten daarvan verhandeld voor functionele, symbolische en sociale doeleinden. Toenemende ecocentrische en biocentrische waarden in de hedendaagse westerse samenleving kunnen echter in de nabije toekomst de geconstrueerde vraagpatronen voor wildlife beïnvloeden. Door culturele criminologische concepten te integreren met de sociale constructie van groene misdaden, wil dit artikel het geconstrueerde consumentisme van wildlife door de eeuwen heen duiden vanuit een groen-cultureel criminologisch perspectief.</p>

Paper 3	Sport of misdaad: illegale kamelenraces in de Negev
Auteurs	Dina Siegel (Utrecht Universiteit)
Abstract	Kamelenraces is in veel landen ter wereld toegestaan, van Australië tot Saoedi-Arabië. In Israël is het echter verboden. Niettemin worden er regelmatig kamelenraces georganiseerd door bedoeïenen in de Negevwoestijn. Deze presentatie richt zich op de reacties van actoren en de criminalisering van het fenomeen; is het sport of georganiseerde misdaad? Het bespreekt ook hoe kamelen een symbool werden van politieke en culturele identiteit.

Panel 11: Onderzoeken vanuit de Politie

Voorzitter	Mieke Struik
Zaal	B0.17
Paper 1	Onderzoek naar corruptie
Auteurs	Drs. Jolijn Krijger (Politie)
Abstract	<p>Hoewel ambtelijke corruptie al sinds mensenheugenis bestaat, verkeerde het maatschappelijk en ook binnen de politieorganisatie lange tijd in de taboesfeer. In veel opsporingsonderzoeken van de politie wordt de corrupte vraag vanuit de onderwereld vooral als een lastige bijzaak gezien. Maar dan wel één met potentieel grote consequenties voor de effectiviteit van interventies en voor de veiligheid van collega's. Als er signalen van corruptie zijn, worden ze dan ook serieus genomen en doorgezet. Daarbij ligt in Rijksrecherche-onderzoeken de focus op casuïstiek: individuele ambtenaren die de fout in gaan. Het is relatief recent dat corruptie binnen de politie beschouwd wordt als fenomeen dat structureel opdoemt en stelselmatig om inzicht en aanpak vraagt. In deze presentatie bespreken we één van de eerste strategisch wetenschappelijke onderzoeken binnen de politie naar ambtelijke corruptie. We werpen licht op het raakvlak van de vraag vanuit de criminele onderwereld en het aanbod van de corrupte ambtenaren. In het samenbrengen van deze partijen blijken corruptiebrokers een belangrijke rol te spelen. We beschrijven op basis van gegevens van politie en Rijksrecherche wat corruptiebrokers zijn en hoe zij werken. Op basis van onze bevindingen geven we een aantal aanbevelingen om, in aanvulling op reactieve en preventieve interventies, een nog offensievere aanpak van corruptie te ontwikkelen.</p>
Referenties	Krijger, J., & Vriens, S. (2023). Corruptiebrokers: Bemiddelaars tussen onderwereld en corrupte ambtenaren. Tijdschrift voor de Politie, 3, 22-25.
Keywords	corruptie; politie-onderzoek
Paper 2	Algemeen Veiligheidsbeeld Eenheid Den Haag
Auteurs	Daphne Blokdijk (Nationale Politie Eenheid Den Haag - DRIO/Team Analyse & Onderzoek); Kristiaan Schuppers (Nationale Politie Eenheid Den Haag - DRIO/Team Analyse & Onderzoek)
Abstract	<p>De Eenheid Den Haag van de Nationale Politie levert jaarlijks een Algemeen Veiligheidsbeeld op, waarin de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van criminaliteit, openbare orde en veiligheid in de eenheid worden geschetst. Het beeld is vervaardigd op basis van analyse van diverse (cijfermatige) politiebronnen, veiligheidsbeelden op specifieke onderwerpen, mediaberichten en extern (wetenschappelijk) onderzoek. Tijdens deze presentatie komen diverse thema's uit de Eenheid Den Haag aan bod, waaronder openbare orde, extremisme en radicalisering, drugs, geweld, online criminaliteit en mensenhandel.</p>
Referenties	Nationale Politie (2023). Algemeen Veiligheidsbeeld 2023 Eenheid Den Haag. Eenheid Den Haag: DRIO. Via https://www.politie.nl/informatie/algemeen-veiligheidsbeeld-eenheid-den-haag-2023.html
Keywords	Politie-onderzoek

Paper 3	Evidence-based Policing
Auteurs	Valérie Peeck (Nationale Politie)
Abstract	Evidence-based Policing (EBP) is een werkwijze om politiewerk te verbeteren door besluitvorming of interventies te baseren op de best beschikbare kennis ('evidence') in plaats van beslissingen te nemen op basis van aannames, gewoontes of subjectieve indrukken. Het primaire doel van evidence-based policing is het verbeteren van de effectiviteit en efficiëntie van de politiepraktijk door strategieën toe te passen waarvan is aangetoond dat ze effectief zijn bv in het terugdringen van criminaliteit, het verbeteren van de openbare veiligheid of het opbouwen van vertrouwen in de wijk. EBP richt zich echter niet alleen op onderwerpen zoals criminaliteitsbestrijding, preventie en hulpverlening, maar ook op thema's zoals leiderschap, human resources en politietraining. De Nederlandse Society of Evidence-Based Policing (SEBP-NL) werd opgericht in 2022 en wil een bijdrage leveren aan effectiever politiewerk door de EBP-benadering/ werkwijze te bevorderen binnen de Nationale politie. Dit doet zij door te informeren, een platform te bieden en netwerken met elkaar te verbinden. De society staat open voor politiepersoneel, veiligheidspartners, interne en externe onderzoekers en beleidsmakers, die enthousiast zijn over het EBP-gedachtegoed en een bijdrage willen leveren om de EBP-werkwijze te stimuleren binnen het dagelijks politiewerk in Nederland. Zie voor meer informatie www.sebp.nl of volg ons op LinkedIn: SEBP-Nederland.
Referenties	www.sebp.nl
Keywords	Evidence-based policing, politie-onderzoek
Paper 4	De dynamiek van dealers en gebruikers op de cocaïnemarkt
Auteurs	Mieke Struik (Politie)
Abstract	De cocaïnemarkt is een zeer complex systeem van onderling samenhangende factoren. Om die complexiteit het hoofd te bieden moeten we gebruik maken van methoden die daarvoor geschikt zijn zoals systeem dynamica. Systeem dynamica brengt de oorzakelijke relaties van de verschillende onderdelen van een systeem in beeld, om zo het gedrag van het hele systeem te kunnen begrijpen. In dit onderzoek is een systeem dynamisch model ontwikkeld van de cocaïnemarkt. Een deel van dat model gaat dieper in op de distributie van cocaïne aan de gebruiker. Deze presentatie spitst zich toe op dit deelmodel waarin we zichtbaar maken hoe de onderlinge samenhang is van het aanbod van cocaïne door de dealers, de consumptie door de gebruikers en hoe dit in de tijd varieert. In dit onderzoek nemen we de verschillende factoren die invloed op het systeem hebben mee. Denk hierbij aan de potentieel benodigde nieuwe aanwas alsmede de uitstroom van dealers. Daarnaast schetsen we scenario's over de verdiensten van de dealers door hun illegale activiteit. Ook worden hierbij de off- en online distributiemethodes van dealer naar gebruiker meegenomen. Dit onderzoek laat zien dat systeem dynamische modellen gebruikt kunnen worden om scenario's kunnen genereren over de mate waarin nieuwe dealers gerekruteerd worden. Zo kunnen beleidsmaatregelen theoretisch worden getoetst waarbij een inschatting kan worden gemaakt van het effect om zo beter evidence-based te kunnen werken.
Keywords	Cocaïne, scenario analyse, systeem dynamiek, politie-onderzoek

Panel 12: Organisatiecriminaliteit II: Private opsporing en het gebruik van informatie binnen het strafrecht

Voorzitter	Isabella Regan
Zaal	B0.31
Paper 1	Een (opsporings)zaak van vertrouwen? Wisselwerking tussen de dynamische aard van digitale burgeropsporing en politiepercepties van betrouwbaarheid.
Auteurs	Isabella Regan (Erasmus Universiteit Rotterdam); Jasper van der Kemp (Vrije Universiteit Amsterdam)
Abstract	Individuele en groepen burgers hebben steeds meer manieren om op digitale wijze informatie te verzamelen over misdrijven en dit aan de politie te overhandigen. Op basis van semigestructureerde interviews onder politiemedewerkers en analyse van mediaberichten en rechtspraak is de aard van digitale burgeropsporing in Nederland verkend met aandacht voor de implicaties voor de politiepraktijk. Op basis hiervan kan een typologie worden gegeven van groepen burgers die online opsporen. Ook kunnen de onderzoekshandelingen van digitale burgeropspoorders worden ingedeeld in actieve en passieve vormen van digitale opsporing. De geïdentificeerde typologieën zijn echter niet zwart-wit en in de digitale wereld lijken de grenzen tussen professionelen en niet-professionelen, experts en leken, en waarheidsvinding en eigenrichting te vervagen. De perceptie op de betrouwbaarheid (en daarmee de waardering van de kwaliteit) van het digitale burgeronderzoek door politiemedewerkers blijkt niet altijd overeen te komen met deze dynamische werkelijkheid. Het verschil tussen de perceptie op en de mogelijke bijdrage van een digitale burgeropspoorder kan implicaties hebben voor de opsporingspraktijk en legitimiteitsvraagstukken. Deze uitdagingen en de wisselwerking met de opsporing staan daarom centraal in deze presentatie.
Keywords	Burgers, online, digitaal, vertrouwen, politie, opsporing
Paper 2	Het aandeel van de Belgische private opsporingssector in strafzaken
Auteurs	Jonas Maas (Universiteit Gent)
Abstract	Achtergrond: De Belgische private opsporingssector is de laatste drie decennia erg geëvolueerd en geprofessionaliseerd. De sector is echter op wetenschappelijk gebied danig onderbelicht, dat het aandeel en de meerwaarde van de private opsporingssector in strafzaken onbekend is. Dit lopend onderzoek heeft tot doel inzicht te verwerven in het aandeel en meerwaarde van de private opsporingssector in strafzaken, door enerzijds na te gaan wat de bewijswaarde van rapporten van private onderzoekers is, en anderzijds wat de rol van private onderzoekers als gerechtsdeskundigen is. Deze studie steunt voornamelijk op interviews met vertegenwoordigers van de private opsporingssector, de overheid, politiediensten, advocaten, het openbaar ministerie, en rechters. Uit het onderzoek kwam ten eerste naar voren dat rapporten van private onderzoekers, afhankelijk van rechter tot rechter, in sommige gevallen een aandeel hebben in de afhandeling van strafzaken. Daarnaast werd duidelijk dat advocaten in het verzekeringsrecht soms samenwerken met private onderzoekers om hun zaken voor te bereiden. Ten slotte leerde het onderzoek ons dat rechtbanken in sommige gevallen een beroep doen op de gespecialiseerde expertise van private onderzoekers, die dan optreden als gerechtsdeskundigen. De voornaamste conclusie die op

	heden getrokken kan worden, is dat het opmerkelijk is dat rapporten van private onderzoekers geen extra bewijswaarde krijgen in de rechtbank. Dit ondanks het feit dat private onderzoekers door hun opleiding geacht worden te beschikken over grondige juridische kennis en de nodige vaardigheden om correcte rapporten neer te schrijven. Dit roept een herwaardering en misschien tevens een wettelijke herziening van het beroep op.
Keywords	Private veiligheid, private opsporing, private onderzoekers, strafzaken, gerechtsdeskundigen
Paper 3	Maar wat kan je er mee? Het gebruik van particulier (zelf)onderzoek binnen een strafrechtelijke context
Auteurs	Clarissa Meerts (Vrije Universiteit Amsterdam)
Abstract	<p>Wanneer een organisatie wordt geconfronteerd met mogelijk crimineel gedrag is de eerste reactie vaak om een (zelf)onderzoek te laten uitvoeren. Een dergelijk onderzoek wordt uitgevoerd door professionals die zich buiten de (strafrechtelijke) opsporing bevinden (particulier onderzoeksbureaus, forensisch accountants, advocaat-onderzoekers of interne onderzoekers binnen grote organisaties). Particuliere onderzoekers verzamelen hierbij vaak veel informatie, die nuttig kan zijn in het kader van een mogelijk strafrechtelijk onderzoek. De informatie die in het kader van een particulier onderzoek is verzameld kan daarom bijvoorbeeld in het kader van een zelfmelding of een aangifte aan opsporings- en vervolgingsautoriteiten worden aangeboden. Het gebruik van dergelijke informatie is echter niet zonder controverse. Enerzijds biedt het een goede uitgangspositie voor een strafrechtelijk onderzoek, aangezien er vaak veel informatie is verzameld. Anderzijds blijkt het gebruik van deze informatie in de praktijk ingewikkelder. Ook in gevallen waar er juridisch gezien geen belemmeringen bestaan voor het gebruik van particulier gegenereerde informatie kunnen politie en justitie terughoudend zijn. Daarnaast bestaan er in meer algemene zin belemmeringen voor het betrekken van (professionele) private 'opspoorders' bij strafrechtelijke opsporing en vervolging van (financieel-economische) criminaliteit. De vraag hoe er gebruik wordt gemaakt van particulier gegenereerde informatie is daarmee onderdeel van de vraag hoe publiek-private verhoudingen er uit zien. De presentatie bespreekt deze thema's, daarbij gebruikmakend van empirische data verzameld binnen verschillende onderzoeksprojecten.</p>

Panel 13: Slachtoffers van cybercriminaliteit

Voorzitter	Susanne van 't Hoff-de Goede
Zaal	B0.41
Paper 1	'Ze dreigden dat ik nooit meer mijn computer in zou kunnen, tenzij ik zou betalen': Inzicht in de prevalentie, aard en impact van slachtofferschap van ransomware onder burgers
Auteurs	Sifra Matthijssse (De Haagse Hogeschool); Susanne van 't Hoff-de Goede (De Haagse Hogeschool); Rutger Leukfeldt (De Haagse Hogeschool/NSCR)
Abstract	Ransomware wordt beschouwd als een van de voornaamste online dreigingen. Tot op heden is er echter weinig bekend over de prevalentie van slachtofferschap van ransomware onder Nederlandse burgers. Er is daarnaast beperkt inzicht in de aard van het incident, hoe burgers reageren op ransomware, welke beweegredenen hierbij een rol spelen en welke impact ze ervaren. De huidige studie maakt gebruik van een vragenlijst onder Nederlandse burgers (n=20.659) waarin voor acht verschillende vormen van cybercriminaliteit – waaronder ransomware – is gevraagd of respondenten dit ooit hebben meegemaakt. Een deel van de respondenten (n=856) heeft vervolgens vragen beantwoord over de aard en impact van en hun reactie op slachtofferschap van ransomware. Uit de bevindingen blijkt dat 4,5% van de burgers ooit slachtoffer is geworden van ransomware. De meerderheid van de respondenten heeft het geëiste losgeld niet betaald, vanuit verschillende beweegredenen. Ongeveer de helft van de respondenten ervoer emotionele of psychische gevolgen. De meerderheid van de respondenten ervoer daarnaast andere gevolgen, zoals het besteden van tijd aan het oplossen van het incident. Een zesde van de slachtoffers heeft contact opgenomen met de politie, vanuit verschillende overwegingen. De bevindingen geven inzicht in de ervaringen, beslissingsprocessen en hulpbehoefte van slachtoffers van ransomware.
Keywords	Cybercrime; Ransomware; Slachtofferschap
Paper 2	Meldingsbereidheid na slachtofferschap van ransomware onder burgers
Auteurs	Tijmen Fuchs (Centre of Expertise Cyber Security); Sifra Matthijssse (Centre of Expertise Cyber Security); Susanne van 't Hoff-de Goede (Centre of Expertise Cyber Security); Rutger Leukfeldt (Centre of Expertise Cyber Security)
Abstract	Hoewel het aantal ransomware-aanvallen toeneemt en deze worden beschouwd als een van de grootste online dreigingen van dit moment, is de meldingsbereidheid onder slachtoffers laag. Inzicht in de prevalentie van slachtofferschap wordt verder bemoeilijkt doordat aanvallen bij verschillende instanties gemeld worden, zoals bij de politie, banken, verzekeringsmaatschappijen, cybersecuritybedrijven en de Autoriteit Persoonsgegevens. De politie vermoedt dat slechts 2% tot 4% van de bedrijven aangifte doet van een aanval. Hoewel er onderzoek is gedaan naar meldingsbereidheid van traditionele misdrijven, ontbreken deze onderzoeken voor veel specifieke vormen van cybercriminaliteit, waaronder ransomware-aanvallen. Er is daarom behoefte aan inzicht in de meldingsbereidheid van

	<p>slachtofferschap van ransomware en factoren die hieraan bijdragen. De studie maakt gebruik van een vignetexperiment onder zzp'ers (N = 1.769) en mkb'ers (N = 732) om inzicht te verkrijgen in de samenhang tussen meldingsbereidheid en diverse factoren, zoals bedrijfskenmerken, kenmerken van de aanval en motivaties voor het wel of niet melden. De presentatie zal ingaan op factoren en beweegredenen die een rol spelen bij het melden van ransomware aanvallen onder zzp'ers en mkb'ers. Daarnaast worden aanbevelingen gedaan voor beleidsinterventies die geïmplementeerd kunnen worden om de meldingsbereidheid onder Nederlandse ondernemers die slachtoffer zijn geworden van ransomware te verhogen.</p>
Keywords	Ransomware, Slachtofferschap, Meldingsbereidheid, Mkb
Paper 3	Een alternatieve interventie voor de afhandeling van online fraude
Auteurs	Merel van Leuken (Centre of Expertise Cybersecurity); Susanne van 't Hoff-de Goede (Centre of Expertise Cybersecurity)
Abstract	<p>Het strafrechtelijk systeem lijkt op dit moment onvoldoende toegerust om een uitkomst te bieden die tegemoetkomt aan de behoeften van slachtoffers van online fraude. Een alternatieve interventie voor de afhandeling van online fraude wordt steeds meer toegepast. Slachtoffers van online fraude kunnen hierbij de geleden schade op basis van privaatrecht terugvorderen bij de begunstigde rekeninghouder (de ontvanger van het geld) met behulp van een civiele rechtsvertegenwoordiger (zoals een gerechtsdeurwaarder). Tot op heden is echter onbekend hoe deze interventie in de praktijk werkt en welke consequenties dit heeft voor slachtoffers, daders en de samenleving als geheel. Op basis van deskresearch en interviews met professionals (N=20) wordt in kaart gebracht hoe deze afdoening in de praktijk wordt uitgevoerd. Verder zijn slachtoffers van online fraude geïnterviewd (N=45) met als doel vast te stellen wat de interventie oplevert voor slachtoffers van online fraude en hoe zij dit ervaren. Slachtoffers kunnen zich op eigen initiatief bij een civiele rechtsvertegenwoordiger aanmelden. Het komt ook voor dat zij hierop worden gewezen door de bank of de politie. Dit onderzoek laat zien in hoeveel procent van de gevallen slachtoffers de geleden schade met succes bij de begunstigde rekeninghouder kunnen terugvorderen en zo niet, waardoor dat komt. Hierbij wordt ingegaan op problemen omtrent de vindbaarheid van de begunstigde en de verhaalbaarheid van de schade.</p>
Paper 4	Behoeften en meldingservaring van online versus traditionele criminaliteitsslachtoffers: Implicaties voor de rol van de politie
Auteurs	Jildau Borwell (Politie); Jurjen Jansen (Politie) en Wouter Stol (Politie)
Abstract	<p>Digitalisering en de opkomst van online criminaliteit stellen de politie voor uitdagingen, aangezien de fysieke politiefunctie zich niet direct laat vertalen naar een digitale variant. Dit kan ook van invloed zijn op de relatie met slachtoffers. Online criminaliteit heeft unieke kenmerken, die mogelijk zorgen voor andere slachtofferbehoeften. Bovendien lijkt de politie meer op afstand te staan van online slachtoffers, onder andere door de uitbreiding van internetaangifte. We onderzochten of de behoeften en ervaring bij het doen van aangifte of melding bij de politie verschilden tussen slachtoffers van online en traditionele delicten (N=910). Daarnaast keken we naar verklaringen voor die behoeften. Dit deden we voor acht delicttypen, namelijk online en traditionele varianten van vermogensdelicten (inbraak en oplichting) en</p>

	<p>persoonsgerichte delicten (bedreiging en schending van de lichamelijke integriteit). Slachtoffers van online vermogensdelicten bleken sterkere informatie-/praktische behoeften en emotionele/sociale behoeften te uiten. Bij persoonsgerichte delicten uitten juist slachtoffers van traditionele varianten die behoeften sterker, evenals de behoefte aan opsporing en vervolging van de dader. Factoren als peritraumatische stress, leeftijd, geslacht en financiële schade bleken verklarend voor slachtofferbehoeften. Meldingservaringen verschilden alleen voor persoonsgerichte criminaliteit: slachtoffers van de online varianten waardeerden de informatie over het delict en advies om herhaling te voorkomen hoger. Aanbevelingen voor de politie op basis van de resultaten omvatten aandacht voor procedurele rechtvaardigheid, het scheppen van realistische verwachtingen, en voorkomen van een eenzijdige focus op opsporing. Daarnaast kan de politie meer aandacht besteden aan het bieden van praktische en emotionele hulp aan online vermogensslachtoffers.</p>
--	--

Panel 14: Preventie van criminaliteit

Voorzitter	Elina van 't Zand
Zaal	B0.25
Paper 1	Het Beschermen van Mensen met een Licht Verstandelijke Beperking Tegen Slachtofferschap van Online Criminaliteit
Auteurs	Nick van der Klok (Saxion); Julia Klopman (Saxion); Milou Kievik (Saxion); Remco Spithoven (Saxion); Tina Bellemans (Windesheim)
Abstract	Mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB) hebben een IQ tussen de 50 en 70. Hierdoor hebben ze vaak moeite met het inschatten van risico's en het begrijpen van informatie en de risicocommunicatie die ze ontvangen. Deze beperking kan problematisch worden wanneer ze deelnemen aan het internet vanwege het verhoogde risico op slachtofferschap van online criminaliteit (bijv. fraude, diefstal, online geweld en obsceniteiten). Het huidige onderzoek richt zich op het vinden van de juiste balans tussen online autonomie en veiligheid voor mensen met een LVB. In ons onderzoek hebben we gekeken naar het digitale gedrag van de LVB doelgroep door (1) het afnemen van een vragenlijst om de risicoperceptie en huidige beschermingsmaatregelen van het (professionele) netwerk van begeleiders te meten, en (2) het toepassen van een creatieve methode (onderzoeksbox), afgestemd op de LVB doelgroep, om hun dagelijkse online activiteiten te beoordelen. De verzamelde data biedt inzicht in de specifieke kwetsbaarheden van mensen met een LVB met betrekking tot online criminaliteit. Vervolgens wordt een evidence-based interventie ontwikkeld die specifiek gericht is op deze kwetsbaarheden om de kans op slachtofferschap te verkleinen en de cyberweerbaarheid van deze individuen te vergroten.
Keywords	LVB, slachtofferschap, online criminaliteit, cyberweerbaarheid
Paper 2	Discretie en verwachte effectiviteit van pre-employmentscreening
Auteurs	Elina van 't Zand (Universiteit Leiden); Ard Barends (Universiteit Leiden)
Abstract	Screening wordt steeds vaker ingezet om de integriteit van werknemers en sollicitanten te beoordelen in personeelselectieprocedures. Niettemin ontbreekt het aan diepgravend empirisch onderzoek naar dit onderdeel van de personeelselectieprocedure. Aan de hand van ruim 30 interviews met zowel publieke en private screeningsprofessionals als werkgevers onderzochten wij de keuze voor en toepassing van verschillende screeningsinstrumenten, waaronder referentienchecks, veiligheidsonderzoeken, Verklaringen Omtrent het Gedrag, kredietchecks of openbronnenonderzoek. Hoewel de inzet van screeningsinstrumenten en -bronnen sterk afhankelijk blijkt van het type sector of type functie, valt over de gehele linie een toename van screening waar te nemen, met als doel de algehele integriteit of mogelijke kwetsbaarheid van een kandidaat of werknemer te bepalen. De keuze voor screeningsinstrumenten lijkt deels wettelijk bepaald en er wordt relatief vaak gebruik gemaakt van publieke of private screeningorganisaties. Zelden is aan de orde dat een kandidaat niet door de screening heen komt. Mede hierdoor wordt screening door werkgevers vaak als administratieve handeling beschouwd. Niettemin is opvallend dat screening wordt geïntensiveerd, bijvoorbeeld door niet alleen pre- maar ook in-employmentscreening uit te voeren en tevens vormen van

	doorlopende screening in te voeren. Gebrek aan inzicht in de effectiviteit hiervan vraagt niet alleen om meer empirisch onderzoek, maar ook om een duidelijke afbakening en rechtvaardiging van screening, vanwege mogelijk onbedoelde gevolgen voor zowel werkgevers (bv. bij voorbaat uitsluiten van geschikte kandidaten) als de samenleving als geheel (bv. onsuccesvolle re-integratie van ex-justitiabelen).
Keywords	Employmentscreening; personeelselectie; strafblad; discretie; effectiviteit
Paper 3	Ontmoeting met mijn toekomst: De wederkerige relatie tussen het toekomstige zelf en het stellen van doelen
Auteurs	Tiffany Tettero (Max Planck Institute for the Study of Crime, Security and Law); Esther C. A. Mertens (Leiden University); Aniek M. Siezenga (Max Planck Institute for the Study of Crime, Security and Law & Leiden University); Jean-Louis van Gelder (Max Planck Institute for the Study of Crime, Security and Law & Leiden University)
Abstract	Mensen die crimineel gedrag vertonen, houden vaak geen rekening met de langetermijngevolgen van hun handelingen. Een connectie hebben met het toekomstige zelf kan echter helpen bewust te worden van deze langetermijngevolgen, waardoor mogelijke (negatieve) gevolgen van hun handelen worden overwogen alvorens beslissingen te nemen. Mogelijk kan deze connectie met het zelf worden vergroot door concrete doelen te stellen. Tegelijkertijd kunnen concrete doelen worden geformuleerd wanneer er een sterke connectie is met het toekomstige zelf. Er lijkt dus een wederkerige relatie te zijn tussen de connectie met het toekomstige zelf en het stellen van doelen. Het begrijpen van deze wederkerige relatie kan waardevolle inzichten bieden voor de ontwikkeling van effectieve rehabilitatieprogramma's. Ik onderzoek de relatie tussen de connectie met het toekomstige zelf en het stellen van doelen middels een gerandomiseerde, gecontroleerde studie (RCT), uitgevoerd onder eerstejaars universiteitsstudenten (N = 321). In deze RCT stelden studenten doelen. Daarnaast kwamen studenten in de interventieconditie ook in contact met hun toekomstige zelf in de FutureU interventie. Deze interventie werd aangeboden via virtual reality of een smartphone applicatie. Inmiddels is de dataverzameling van de RCT afgerond en worden de kwalitatieve doelen gecodeerd. In mijn presentatie ga ik in op de wederkerige relatie tussen de connectie met het toekomstige zelf en het stellen van doelen over tijd, hoe een gedragsinterventie deze relatie kan versterken, en de mogelijke kansen die deze resultaten bieden voor forensische populaties.
Referenties	<p>Boyatzis, R. E. (2006). An overview of intentional change from a complexity perspective. <i>Journal of management development</i>, 25(7), 607–623.</p> <p>Lens, W. (1986). Future time perspective: A cognitive-motivational concept. In <i>Frontiers of motivational psychology: Essays in honor of John W. Atkinson</i> (pp. 173-190). New York, NY: Springer US.</p> <p>Van Gelder, J. L., Hershfield, H. E., & Nordgren, L. F. (2013). Vividness of the future self predicts delinquency. <i>Psychological science</i>, 24(6), 974-980.</p> <p>Lunenburg, F. C. (2011). Goal-setting theory of motivation. <i>International Journal of management, business, and administration</i>, 15(1), 1-6.</p>

	<p>Masuda, A. D., Kane, T. J., Shoptaugh, C. F., & Minor, K. W. (2010). The role of a vivid and challenging personal vision in goal hierarchies. <i>The journal of psychology</i>, 144(3), 221-242.</p> <p>Mertens E.C.A., Siezenga A.M., Tettero T. & Gelder J.L. van (2022). A future orientation intervention delivered through a smartphone application and virtual reality: Study protocol for a randomized controlled trial. <i>BMC psychology</i>, 10:315.</p> <p>Oettingen, G., & Gollwitzer, P. (2010). Strategies of setting and implementing goals: Mental contrasting and implementation intentions. In J. E. Maddux (Eds.), <i>Social psychological foundations of clinical psychology</i>. New York Guilford (1st ed., pp. 144-135).</p> <p>Trope, Y., & Liberman, N. (2010). Construal-level theory of psychological distance. <i>Psychological review</i>, 117(2), 440–463.</p>
Keywords	Doelen, Smartphone, Technologie, Toekomstige zelf, Virtual Reality
Paper 4	Zijn korte vrijheidsstraffen effectiever dan andere straffen in het bereiken van strafdoelen?
Auteurs	Sanne Boschman (WODC); Suzan Verweij (WODC); Gijs Weijters (Nederlandse Arbeidsinspectie)
Abstract	<p>Zijn korte vrijheidsstraffen effectiever dan andere straffen in het bereiken van strafdoelen?</p> <p>In Nederland worden veel korte vrijheidsstraffen opgelegd. Van de 20.000 onvoorwaardelijke vrijheidsstraffen die jaarlijks worden opgelegd is 70% korter dan 3 maanden. In plaats van deze straffen zouden ook andere typen straffen zoals boetes, taakstraffen of voorwaardelijke straffen kunnen worden opgelegd. De vraag is of korte vrijheidsstraffen er beter in slagen de strafdoelen speciale preventie, generale preventie en vergelding te bereiken. Om hier meer inzicht in te geven is een uitgebreid literatuuronderzoek uitgevoerd. Hierbij is bekeken wat er bekend is uit Nederlands en internationaal onderzoek naar het bereiken van strafdoelen met korte vrijheidsstraffen in vergelijking met andere typen straffen. Het onderzoek laat zien dat korte vrijheidsstraffen er niet beter in slagen dan andere typen straffen om het strafdoel speciale preventie te behalen. De recidive na korte vrijheidsstraffen is hoger of even hoog als na andere typen straffen. Korte vrijheidsstraffen hebben ten hoogste een klein extra afschrikwekkend effect ten opzichte van andere typen straffen en leiden dus niet of nauwelijks tot meer generale preventie. Het strafdoel vergelding kan met verschillende typen straffen bereikt worden zolang de zwaarte van de straf in verhouding staat tot de ernst van het misdrijf en de verwijtbaarheid van de dader. Korte vrijheidsstraffen zijn wat betreft het bereiken van strafdoelen dus niet te verkiezen boven andere typen straffen.</p>
Keywords	Vrijheidsstraf; speciale preventie; generale preventie; vergelding; strafdoelen; literatuuronderzoek

Panel 15: Mensenhandel en uitbuiting

Voorzitter	Ilse Ras
Zaal	A0.08
Paper 1	(On)gelijkheid in de beoordeling van vorderingen benadeelde partij bij slachtoffers van mensenhandel?
Auteurs	Masja van Meeteren (Radboud Universiteit); Fallon Cooper (Universiteit Leiden); Ieke de Vries (Universiteit Leiden); Rosa Koenraadt (Universiteit Leiden)
Abstract	Er is de afgelopen jaren veel onderzoek gedaan naar de opsporing en vervolging van daders van mensenhandel, waardoor steeds duidelijker wordt hoe diverse factoren een rol spelen in het strafproces tegen mensenhandelaren. Veel minder aandacht gaat uit naar de slachtoffers van mensenhandel in het strafproces en of, en hoe, zij hun recht weten te halen in juridische procedures. Deze studie zoomt daarom in op slachtoffers van mensenhandel en onderzoekt welke factoren een rol spelen bij gerechtelijke beslissingen in vorderingen benadeelde partij. Met dit doel zijn gerechtelijke uitspraken geanalyseerd van strafzaken waarbij een slachtoffer van mensenhandel een vordering benadeelde partij had ingediend (N= 246 vorderingen). Aan de hand van verschillende regressieanalyses is onderzocht of het toekennen van een vordering benadeelde partij, de hoogte van het toegekende bedrag en het percentage van de vordering dat werd toegekend samenhangen met (juridische) kenmerken van de uitbuiting, de verdachte en het slachtoffer. Voorlopige resultaten wijzen uit dat, naast kenmerken van de uitbuiting ook kenmerken van slachtoffers samenhangen met gerechtelijke beslissingen in vorderingen benadeelde partij. Dit sluit aan bij de framing van slachtoffers als meer of minder onschuldig en hulpbehoevend, zoals dit past binnen een iconisch slachtofferperspectief. Deze bevindingen brengen nieuwe inzichten in de literatuur over mensenhandel en slachtoffercompensatie. Waar eerder onderzoek al liet zien dat er sprake van bias kan zijn bij gerechtelijke beslissingen over daders, brengt dit onderzoek aan het licht dat vooroordelen ook een rol kunnen spelen bij gerechtelijke beslissingen over slachtoffers. Tot slot worden ook de implicaties voor de beleidspraktijk besproken.
Keywords	Vordering benadeelde partij, slachtoffercompensatie, mensenhandel, gerechtelijke beslissingen, iconisch slachtofferschap
Paper 2	Een groeiende kloof? Migranten, uitbuiting en ongelijkheid op de Nederlandse arbeidsmarkt
Auteurs	Ruben Timmerman (Erasmus University Rotterdam)
Abstract	In de afgelopen decennia is Nederland steeds afhankelijker geworden van laagbetaalde arbeidsmigranten in belangrijke sectoren van de economie, van landbouw tot voedselverwerking, bouw, transport, logistiek, dienstverlening en huishoudelijke zorg. Tegelijkertijd is er de laatste jaren een groeiende bezorgdheid over de leef- en werkomstandigheden van arbeidsmigranten. Zij zijn vooral oververtegenwoordigd aan de onderkant van de arbeidsmarkt, waar ze voornamelijk gestandaardiseerd, laaggeschoold werk doen tegen lage lonen en onder omstandigheden die door Nederlandse werknemers steeds minder worden geaccepteerd. Ondanks de essentiële economische rol van

	<p>arbeidsmigranten zijn ze vaak een bron van politieke verdeeldheid. Zo worden zij beschuldigd van het drukken van de lonen, het opdrijven van de huren en het bijdragen aan lokale overlast of criminaliteit. Arbeidsmigranten bevinden zich dus in een spanningsveld: zowel economisch essentieel als politiek gemarginaliseerd. Binnen deze context lopen ze een groter risico op uitbuiting en andere vormen van misbruik of social harm. Op basis van etnografisch onderzoek op de Nederlandse arbeidsmarkt wordt in deze presentatie de positie van arbeidsmigranten en hun ervaringen met misstanden en uitbuiting besproken. Deze ervaringen worden geplaatst in de context van bredere politiek-economische processen, waaronder toenemende arbeidsmarktpolarisatie, mobiliteit en flexibilisering. Tot slot wordt gereflecteerd op de sociale en politieke implicaties van de groeiende ongelijkheid op de Nederlandse arbeidsmarkt.</p>
Keywords	Arbeidsmigranten, arbeidsuitbuiting, social harm, ongelijkheid, flexibilisering, ernstige benadeling
Paper 3	Verder kijken dan het slachtoffer: Een eerste verkenning van de sociale omgeving van slachtoffers van seksuele uitbuiting
Auteurs	Ileke de Vries (Universiteit Leiden)
Abstract	<p>“Context matters” is een veelgehoorde uitspraak in de criminologie. Terwijl deze context empirisch veel aandacht heeft gekregen in onderzoeken naar daderschap, is er weinig bekend over hoe de context ertoe doet voor slachtofferschap. Het huidige onderzoek is onderdeel van een serie projecten over de rol van de sociaalecologische context in de seksuele uitbuiting van minderjarigen en jongvolwassenen, ten aanzien waarvan de literatuur zich voornamelijk heeft gebogen over risicofactoren voor slachtofferschap op persoonsniveau (zoals het hebben ervaren van eerder slachtofferschap). In samenwerking met het Centrum Kinderhandel en Mensenhandel is gebruikgemaakt van 240 anonieme gesprekken van slachtoffers die via de online “Chat met Fier” contact hebben gezocht met een hulpverlener. Aan de hand van diepgaande kwalitatieve analyses verkent dit onderzoek de rol van de omgeving vanuit het perspectief van slachtoffers. Hoewel adolescenten hun interpersoonlijke relaties vaak verbreden van voornamelijk familierelaties naar sociale contacten buiten de familiesferen, tonen de bevindingen dat deze ontwikkeling voor jonge slachtoffers van seksuele uitbuiting onveilig of praktisch onmogelijk wordt gemaakt. Slachtoffers beschrijven een gevoel van ‘sociaal gevangenschap’ in een onveilige micro-omgeving, waarbij een intieme partner of familie direct betrokken is bij de uitbuiting. De meso-omgeving (o.a. relaties in de wijk of op school) komt slechts enkele keren in beeld, terwijl daar kansen blijken te liggen voor preventie en interventie. Met deze eerste verkenning wordt een theoretische basis gelegd voor de begrippen ‘sociale kwetsbaarheid’ en ‘sociale weerbaarheid’ in de victimologie, welke ten grondslag liggen aan lopende VENI-onderzoeken over de rol van de sociaalecologische context in slachtofferschap van seksuele uitbuiting.</p>
Keywords	Slachtofferschap; mensenhandel; seksuele uitbuiting; sociaalecologische context; kwetsbaarheid; kwalitatief onderzoek
Paper 4	Het verdwijnen van 'armoede' in Tweede Kamerdebatten over SECTT
Auteurs	Ilse A. Ras (Universiteit Leiden); Anneke Koning (VU)

Abstract	<p>In ons eerdere onderzoek naar Tweede Kamerdebatten 1995-2020 over SECTT, voorheen bekend als kinderekstoerisme, constateerden wij dat het verhaal dat hierover wordt verteld vooral draait om 'misdaad' en 'opsporen en vervolgen' (Koning, Ras & Van der Leun, 2023). Hoewel onderzoek uitwijst dat armoede een belangrijke risicofactor in SECTT is (Koning & Van Wilsem, 2023), richten maar weinig beleidsuggesties zich hierop. Met behulp van Faircloughian kritische discoursanalyse (2015), versterkt middels Jeffries' 'Critical Stylistics' (2010), reconstrueren wij het verhaal dat in deze Tweede Kamerdebatten wordt verteld over de rol van armoede in SECTT. Wij concluderen dat hoewel armoede in eerste instantie wel werd aangehaald als belangrijke risicofactor in SECTT, een ontwikkeling naar een verhaal over SECTT waarin de agency van slachtoffers naar de achtergrond verdwijnt en de focus verschuift naar het handelen van uitbuiters en misbruikers er ook voor zorgt dat de aandacht voor armoede verslapt. Deze ontwikkeling lijkt ook parallel te gaan aan de verschuiving van de politieke oriëntatie van opvolgende coalities van Paars naar rechts.</p>
Referenties	<p>Fairclough, N. (2015). <i>Language and Power</i>. 3rd ed. Routledge.</p> <p>Jeffries, L. (2010). <i>Critical Stylistics</i>. Bloomsbury.</p> <p>Koning, A., & van Wilsem, J. (2023). The Context of Sexual Exploitation of Children by Tourists and Travelers: A Cross-National Comparison of Destination Countries and Non-Destination Countries. <i>International Criminal Justice Review</i>, 33(4), 349–366.</p> <p>Koning, A., Ras, I. A. & Van der Leun, J. P. (2023). Origin stories: Framing 25 years of Dutch political discourse on child sexual exploitation by tourists and travelers. <i>European Journal of Criminology</i>, 1–22.</p>
Keywords	SECTT; parliament; CDA; exploitation; poverty

Panel 16: Veiligheidsbeleving

Voorzitter	SELF-CHAired
Zaal	B0.16
Paper 1	Signal Crime Perspective: verkenning van angst voor criminaliteit in een superdiverse wijk
Auteurs	Havva de Bruin (Hogeschool Inholland)
Abstract	In ons onderzoek wordt vanuit het Signal Crime Perspective (SCP) verkend hoe de angst voor criminaliteit binnen een superdiverse wijk in Rotterdam, wordt beïnvloed door signal events – specifieke gebeurtenissen die door burgers als indicatief voor de (on)veiligheid worden beschouwd. Gebaseerd op mixed methods onderzoek, wordt eerst verkend waar de onveiligheid precies ligt middels straatgesprekken met bewoners, focusgroepen met professionals, observaties en gemeentelijke statistieken, wordt aandacht besteed aan de manier waarop bewoners signal events interpreteren. Onze bevindingen introduceren een nieuwe dimensie aan het SCP door niet alleen de impact van signal crimes te benadrukken, maar ook de rol van ‘signal people’, waaronder verwarde personen, daklozen en drugsgebruikers die door hun gedrag of aanwezigheid als signalen fungeren en bijdragen aan percepties van onveiligheid. Onze bevindingen benadrukken dat niet de frequentie van de signal events, maar louter de aanwezigheid van een breed scala aan signalen de perceptie van onveiligheid beïnvloeden. De studie bevestigt echter ook de SCP-veronderstelling dat de opeenhoping van zwakke signalen net zoveel invloed kan uitoefenen op veiligheidspercepties als een enkel, sterk signaal. Bovendien geeft het onderzoek aan dat de zichtbare signalen niet noodzakelijkerwijs het gevoel van veiligheid van alle bewoners beïnvloeden, wat wijst op een proces van normalisatie voor sommigen binnen de gemeenschap. Door de complexe manieren te illustreren waarop een verscheidenheid aan signalen werkt in de context van een wijk, breidt deze studie het SCP uit en biedt het nieuwe inzichten in de wisselwerking tussen signalen en percepties van veiligheid.
Keywords	Signal Crime Perspective Fear of Crime
Paper 2	Determinanten voorbij: een taxonomie van interventies voor de veiligheidsbeleving op buurtniveau
Auteurs	Jossian Zoutendijk (Hogeschool Inholland)
Abstract	Ondanks uitgebreid onderzoek naar determinanten van veiligheidspercepties, blijft de kennis over effectieve interventies op buurtniveau beperkt. Deze studie hanteert een literatuursynthese om deze kloof te overbruggen, gericht op het identificeren van een breed scala aan interventies in systematische reviews en relevante individuele studies, ongeacht de manier waarop effect gemeten wordt. Het centrale doel van deze studie is om een taxonomie van interventies te ontwikkelen. Het streven is een uitgebreid overzicht te bieden van beschikbare interventies op buurtniveau en om beoogde mechanismen en invloeden op verschillende dimensies van de veiligheidsbeleving inzichtelijk te maken. Daarbij wordt de context genoteerd waarin deze strategieën het meest toepasbaar zijn om een begrip te bieden dat verder gaat dan louter effectiviteit.

	<p>Hoewel de bevindingen op het moment van schrijven nog moeten komen, omvat de verwachte uitkomst een nadruk op interventies in de fysieke omgeving en een verscheidenheid aan disciplines die zich bezighouden met het verbeteren percepties van onveiligheid in buurten, zoals Public Health Sciences en Architecture and Urban Studies. Deze studie biedt waardevolle inzichten over beschikbare interventies en hun effectiviteit en biedt beleidsmakers en praktijkprofessionals richtlijnen voor het verbeteren van veiligheidspercepties op buurtniveau.</p>
Keywords	fear of crime; veiligheidsbeleving; interventies
Paper 3	Beangstigende buurten: Verklaringen van veiligheidsbeleving, angst voor criminaliteit en risicoperceptie in Leidse buurten.
Auteurs	Marianne Franken (Universiteit Leiden); Jelle Brands (Universiteit Leiden); Janne van Doorn (Universiteit Leiden); Maarten Kunst (Universiteit Leiden)
Abstract	<p>Binnen fear of crime onderzoek worden burgers van oudsher gevraagd of zij zich weleens onveilig voelen in de buurt. Ander fear of crime onderzoek specificeert naar de zorgen die burgers rapporteren om slachtoffer te worden in de eigen buurt, of gaat in op hoe groot burgers de kans daarop inschatten. Hoewel dergelijke percepties verband met elkaar houden, leert de fear of crime literatuur dat ze onderling conceptueel van elkaar verschillen. Opvallend is dan ook dat in buurtonderzoek verklaringen van deze percepties regelmatig zonder meer onderling worden uitgewisseld. Binnen het vraagstuk hoe 'de veiligheidsbeleving' verklaard kan worden in relatie tot onze directe leefomgeving ontbreekt dan ook de nodige conceptuele nuance. De huidige studie tracht daarom verklaringen op buurtniveau in een dergelijke nuance te onderzoeken, middels een vragenlijst afgenomen onder circa 400 inwoners van Leiden. Door een vergelijking binnen eenzelfde dataset te trekken, stelt de onderhavige studie zich tot doel (de onderlinge inwisselbaarheid van) verschillende verklaringen van de veiligheidsbeleving, angst voor criminaliteit en risicoperceptie te onderzoeken. Tijdens de presentatie zullen wij aandacht besteden aan de belangrijkste resultaten, waaronder de gevonden (verschillen in de) mate waarin buurtkenmerken - zoals tevredenheid met de buurt, sociale cohesie en collectieve daadkracht - de veiligheidsbeleving, angst en risicoperceptie verklaren. Tevens wordt ingegaan op de klaarblijkelijk complexe relatie tussen angst en risicoperceptie; evenals het mogelijk effect dat deze relatie kan hebben op de uitwerking van buurtkenmerken.</p>
Keywords	Veiligheidsbeleving; angst voor criminaliteit; risicoperceptie.

Panel 17: Methoden en technieken (NL)

Voorzitter	Hester de Boer
Zaal	B0.30
Paper 1	Dossiermatching als methode voor internationaal vergelijkend onderzoek naar detentieratio's
Auteurs	Hester de Boer (Universiteit Leiden); Oliviér Nuyts (Universiteit Leiden); Sigrid van Wingerden (Universiteit Leiden); Miranda Boone (Universiteit Leiden); Kristel Beyens (Vrije Universiteit Brussel)
Abstract	Rechtsvergelijkend onderzoek, waarbij de overeenkomsten en verschillen in de rechtssystemen of rechtspraak van twee of meer landen worden onderzocht, kent veel struikelblokken. Om verschillen in gevangenispopulatietrends tussen Nederland en België te verklaren, introduceren we dossiermatching als innovatieve onderzoeksmethode. Deze methode stelt ons in staat om retrospectief vergelijkbare strafrechtelijke zaken te volgen binnen zowel het Nederlandse als het Belgische strafrechtelijke systeem. Door middel van een zorgvuldig matchingsproces zijn 40 Belgische strafdossiers gekoppeld aan 40 Nederlandse strafdossiers. Om de vergelijkbaarheid van de dossiers te waarborgen, zijn diverse criteria gehanteerd, zowel met betrekking tot het delict (zoals het toepasselijke wetsartikel, de modus operandi en indicatoren van de ernst van het misdrijf) als tot de verdachte (inclusief leeftijd, geslacht en strafblad). De juridische beslissingen en uitkomsten in elke fase van het strafrechtelijk proces zijn vastgelegd, gecodeerd en vergeleken met behulp van zowel kwalitatieve als kwantitatieve analyses. De meerwaarde van dossiermatching schuilt in het vermogen om een diepgaand inzicht te bieden in de behandeling van vergelijkbare strafrechtelijke zaken in verschillende juridische systemen. Naast enkele eerste bevindingen bespreken we ook praktische en theoretische uitdagingen van deze onderzoeksmethode.
Keywords	rechtsvergelijkend onderzoek, dossiermatching, detentieratio, strafrechtelijk systeem, methodiek
Paper 2	Cyberweerbaarheidslab: Het meten van beslisgedrag, oogbewegingen en fysiologische reacties in een context van online criminaliteit
Auteurs	Thijs van Beek (Hogeschool Saxion); Ynze van Houten (Hogeschool Saxion); Nick van der Klok (Hogeschool Saxion); Remco Spithoven (Hogeschool Saxion)
Abstract	Voor onderzoek naar menselijk gedrag in de context van online criminaliteit is het Cyberweerbaarheidslab van Hogeschool Saxion ontwikkeld. Deelnemers aan dit lab worden aan gesimuleerde, maar realistische omgevingen blootgesteld waarin ze bijvoorbeeld worden geconfronteerd met social engineering-technieken zoals die door cybercriminelen worden gebruikt (autoriteit, schaarste, wederkerigheid etc.). In plaats van gerapporteerd gedrag wordt in het lab het daadwerkelijke gedrag van respondenten gemeten (bijvoorbeeld klik-/keuzegedrag in phishing e-mails) in combinatie met kijkgedrag (gemeten door eye-trackers) en fysiologische reacties zoals arousal (met behulp van sensoren voor het meten van hartslagvariabiliteit en huidgeleiding). Het lab faciliteert het overbruggen van de kloof tussen gerapporteerd en feitelijk gedrag. Het kan inzicht geven in het besluitvormingsproces rond situaties waarin mensen (of hun werkgever) het

	<p>risico lopen slachtoffer te worden van online criminaliteit. Hierdoor kan dit lab ook gebruikt worden als (pop-up) trainingsfaciliteit, waarbij bovengenoemde metingen gebruikt worden als basis voor gerichte feedback om de cyberweerbaarheid te vergroten. Deelnemers kunnen bijvoorbeeld feedback krijgen over relevante informatie die zij mogelijk, al dan niet onbewust, negeren bij het beoordelen van potentiële phishing e-mails. Het lab kan ook worden gebruikt om de effectiviteit van interventies gericht op het vergroten van de cyberweerbaarheid te evalueren. Het lab is mobiel en kan dichtbij specifieke doelgroepen in een natuurlijke setting (werkplekken, scholen, buurthuizen, festivals etc.) worden geplaatst. Omdat het lab nog in ontwikkeling is, staan de auteurs open voor discussie over hun plannen en pilotstudies, evenals aanvullende ideeën over de nuttige toepassing van een dergelijk lab in de context van online criminaliteit.</p>
Paper 3	‘Thuis in de Molenwijk.’ Hoe photovoice de criminologie kan verrijken.
Auteurs	Mieke Kox (Erasmus Universiteit Rotterdam); Ilse van Liempt (Universiteit Utrecht); Rik Huizinga (Universiteit Utrecht)
Abstract	<p>In de sociale wetenschappen is veel onderzoek gedaan naar thuisgevoelens van migranten in de samenleving. Dit onderzoek richt zich doorgaans op de vraag wat het betekent om je thuis te voelen in een ‘nieuwe’ samenleving en hoe dergelijke thuisgevoelens tot stand komen. Dit onderzoek is doorgaans gebaseerd op interviews waarin aandacht is voor thema’s als sociale netwerken, veiligheid en culturele aspecten. Hoewel deze interviews mooie inzichten opleveren in de homemaking processen van migranten, laat ik in deze presentatie zien dat de photovoice methode zich bij uitstek leent om deze processen beter te doorgronden. Ik baseer me hierbij op het photovoice project ‘Thuis in de Molenwijk’ waarvoor vijf vrouwelijke vluchtelingen foto’s hebben gemaakt over hun homemaking processen in deze Amsterdamse wijk en deze foto’s gedurende dialoogavonden met elkaar hebben besproken. De foto’s met bijschriften zijn tot slot tentoongesteld in een buurthuis in de Molenwijk. De meerwaarde van dit project was driedig. Ten eerste heeft het project ons nieuwe inzichten voor het wetenschappelijke debat over thuisgevoelens heeft opgeleverd. Ten tweede heeft het bijgedragen aan de empowerment en thuisgevoelens van de deelnemers door de mogelijkheden die zij middels dit project kregen. Ten derde heeft het ook een politieke meerwaarde doordat de deelnemers hiermee een stem kregen in het debat over deze thuisgevoelens. Deze inzichten zijn ook relevant voor de criminologie. Ik wil deze presentatie dan ook gebruiken om te laten zien hoe het gebruik van deze participatieve, visuele methode de criminologie kan verrijken.</p>
Keywords	Photovoice, visuele methoden, Homemaking, vluchtelingen, thuisgevoelens
Paper 4	Ethische toetsing van criminologisch onderzoek. Ervaringen van de Commissie Ethiek van de Vrije Universiteit Amsterdam.
Auteurs	Joke Harte (Vrije Universiteit Amsterdam); Henk EIFFERS (NSCR)
Abstract	<p>In toenemende mate vragen opdrachtgevers, subsidieverleners, stakeholders en wetenschappelijke tijdschriften een ethische toetsing van empirisch criminologisch onderzoek. Ook onderzoekers zelf kunnen er behoefte aan hebben dat er kritisch en grondig wordt gekeken naar de mogelijke ethische aspecten van hun onderzoek. In 2010 is door de Faculteit Rechtsgeleerdheid</p>

	<p>van de Vrije Universiteit Amsterdam de CERCO (Commissie Ethiek Rechtswetenschappelijk & Criminologisch Onderzoek) ingesteld. Ook onderzoekers van het NSCR kunnen hun onderzoek ter beoordeling aan de CERCO voorleggen. De CERCO wijst de onderzoekers op mogelijke ethische bezwaren en risico's van voorgenomen onderzoek en doet suggesties om aan deze bezwaren tegemoet te komen. Soms leggen onderzoekers specifieke vragen voor. Respondenten in het onderzoek waarover de CERCO positief heeft geadviseerd, hebben de mogelijkheid bij de CERCO een klacht in te dienen. Vanwege het snelgroeiend aantal te beoordelen onderzoeksvoorstellen is de commissie sinds 2010 sterk gegroeid en is de werkwijze meermaals aangepast. Op grond van de ervaringen is steeds duidelijker gedefinieerd op welke ethische aspecten van een onderzoeksvoorstel het advies betrekking heeft of zou moeten hebben. In deze presentatie worden de ervaringen van de commissie gedeeld. Besproken wordt welke ethische aspecten binnen de reikwijdte van de opdracht van de CERCO vallen. Ook laten we zien welke ethische bezwaren kenmerkend zijn voor criminologisch en rechtswetenschappelijk empirisch onderzoek.</p>
Keywords	ethiek
Paper 5	Statistiekonderwijs met R voor studenten criminologie
Auteurs	Lisanne van der Weijde (Vrije Universiteit Amsterdam); Annika van Baar (Vrije Universiteit Amsterdam)
Abstract	<p>In andere disciplines en in het werkveld worden statistische analyses in toenemende mate uitgevoerd met R. R is een open-source softwareprogramma, dat niet alleen flexibeler is dan SPSS, maar ook meer mogelijkheden biedt en geen dure licentie vereist. In 2022 is binnen de bachelor Criminologie aan de Vrije Universiteit Amsterdam een pilot gestart, waarin studenten criminologie in de statistiekvakken in plaats van SPSS het programma R leerden gebruiken. De resultaten van de eerste twee pilotjaren zijn positief: het lijkt erop dat studenten die R gebruiken een beter begrip hebben van de bewerkingen en toetsen die ze uitvoeren dan studenten die opgeleid zijn met SPSS. Tijdens de ontwikkeling van het lesmateriaal voor de pilot bleek dat het reeds beschikbare open-source materiaal, ontwikkeld voor andere sociale wetenschappen, niet altijd goed aansluit op onderzoeksvragen in de criminologie. Er is daarom nieuw materiaal ontwikkeld, toegespitst op veelgebruikte analyses in de criminologie. Een vervolgstap is het verder ontwikkelen van educatiemateriaal voor de vaardigheden die studenten tijdens de bachelor Criminologie dienen op te doen. Dit beoogde lespakket zal ook een goede bron zijn voor onderzoekers in de criminologie die R willen leren. Gezien het open-source karakter en de flexibiliteit van R moet ook de vorm waarin het educatiemateriaal wordt gepubliceerd hierop aansluiten. In deze presentatie delen wij de kennis en ervaringen die we opgedaan hebben tijdens de pilotjaren, en bespreken we de overwegingen bij de verdere ontwikkeling van het R educatiemateriaal voor criminologen.</p>
Keywords	R pilot, R lesmateriaal, VU Amsterdam

Panel 18: Criminologie en de democratische rechtsstaat

Voorzitter	Miranda Boone
Zaal	B0.32
Paper 1	Kennis van de normatieve inbedding van empirisch onderzoek naar de strafrechtspleging als voorwaarde voor een publieke criminologie.
Auteurs	Miranda Boone (Universiteit Leiden)
Abstract	In een samenleving waar criminaliteit en straf zo zijn gepolitiseerd als vandaag de dag, zouden juist criminologen in staat moeten zijn criminaliteitsbeleid uit te leggen in het licht van de politieke systemen en waarden waaruit ze voortkomen en daar andere keuzes tegenover moeten kunnen zetten, stellen Loader en Sparks al in hun veelgeprezen boek over de rol van de criminologie in het publieke debat (2011). Criminologen lijken zich echter steeds minder bewust van het normatieve kader, waarbinnen hun onderzoeksterrein zich afspeelt. Zonder die kennis is het lastig de verandering te bewerkstelligen waar veel criminologen wel op uit zijn. In deze bijdrage breek ik een lans voor een meer normatief ingestelde criminologie. Normatief ingestelde criminologen richten zich niet uitsluitend op het bestaande positieve recht, maar geven er blijk van zich bewust te zijn van het politieke, juridische en rechtsstatelijke kader waarin criminaliteit en de reacties daarop vorm krijgen. Aan de hand van concrete voorbeelden zal worden ingegaan op de meerwaarde van het betrekken van dit kader bij het doen van criminologisch onderzoek en hoe dat er in de praktijk uitziet.
Keywords	normatieve criminologie, geïntegreerde strafrechtswetenschappen
Paper 2	De criminologie is al (meer dan) empirisch juridisch
Auteurs	Wim Huisman (Vrije Universiteit Amsterdam)
Abstract	Sinds enkele jaren waait er een nieuwe wind in het rechtswetenschappelijk onderzoek: die van de empirisch-juridische bestudering van het recht. Of zoals algemeen aangeduid in het Engels 'Empirical Legal Studies' (hierna: ELS). Met ELS wordt het veld van studies aangeduid waar met behulp van empirische gegevens onderzoek wordt gedaan naar het recht. Enerzijds is dit goed nieuws voor de vakgroepen criminologie binnen rechtenfaculteiten: onze discipline lijkt immers binnen deze definitie te vallen, namelijk de empirisch-juridische bestudering van het strafrecht. Een nieuwe kans om samen te werken met andere rechtswetenschappers dus! Anderzijds wordt de criminologie – onder andere in de Nederlandse Encyclopedie Empirical Legal Studies – buiten ELS geplaatst. Het object van studie zou erbuiten vallen en criminologie zou juridische relevantie ontberen. In deze bijdrage zal worden onderzocht hoe ELS zich verhoudt tot de criminologie. Geconcludeerd wordt dat de criminologie de empirisch-juridische bestudering van het strafrecht is; en meer. Gezien het object van studie, dienen criminologen zich aantoonbaar bewust te zijn van het politieke, rechtsstatelijke kader waarin criminaliteit en de reacties daarop vorm krijgen. Tenslotte wordt ingegaan op de vraag wat dan de toegevoegde waarde van het label ELS is voor criminologen.
Keywords	criminologie, empirical-legal studies
Paper 3	Het belang van een ethisch-juridisch perspectief voor de digitale criminologie

Auteurs	Marc Schuilenburg (Erasmus Universiteit Rotterdam)
Abstract	Veel wetenschappers die zich bezighouden met AI en de digitalisering van het veiligheidsvraagstuk vinden het meer comfortabel zich in te laten met de technische kant van het verhaal dan dat ze praten over de relatie van AI met machtsstructuren of over normatieve dilemma's die te maken hebben met de kwetsbaarheden van het gebruik van AI. De discussie over AI beperkt zich daarom vooral tot de expertise en inbreng van techneuten waarbij er geen of weinig betrokkenheid is vanuit andere disciplines, in het bijzonder de sociale wetenschappen. Zo slaagt de criminologie er nauwelijks in haar stempel te rukken op het politieke debat en beleid met betrekking tot de inzet van AI op het gebied van de veiligheidszorg. Dat is opvallend omdat er tal van juridische en ethische kanten zitten aan nieuwe vormen van digitale surveillance en de maatschappelijke zorgen over verlies aan privacy, vooroordelen en machtsmisbruik zijn volkomen terecht. Deze bijdrage gaat in op de ethisch-juridisch vraagstukken die raken aan het gebruik van AI in het veiligheidsvraagstuk en een nieuwe rol voor de criminologie in een digitale samenleving.
Paper 4	Democratische verwachtingen in maatschappelijk gevoelige klachtprocedures tegen niet-vervolgging
Auteurs	Sophie Koning (Universiteit Leiden)
Abstract	Hoewel het Openbaar Ministerie van oudsher het vervolgingsmonopolie toekomt, biedt de artikel 12 Sv-procedure direct belanghebbende burgers de mogelijkheid een negatieve vervolgingsbeslissing bij een onafhankelijke raadkamer opnieuw te laten toetsen. Uit eerder onderzoek is gebleken dat deze procedure voornamelijk wordt aangewend door klagers/slachtoffers die aangeven dat 'hun verhaal en hun belang' in het voortraject te weinig is meegenomen, en dat zij daarom door de artikel 12-raadsheren wensen te worden 'gezien en erkend'. Toch worden er via de artikel 12 Sv-procedure ook maatschappelijke aanspraken op de strafrechtspleging gemaakt die de persoonlijke belangen van klagers overstijgen. Aan de hand van vier casestudies – de eerste Wilders-zaak, die zaak over de Pedofielenvereniging Martijn; en de zaken naar aanleiding van de Libor-affaire en de fatale arrestatie van Mitch Henriquez – geeft dit onderzoek een eerste aanzet om deze bijzondere maatschappelijke aanspraken op de strafrechtspleging te conceptualiseren. Middels een media-analyse, gecombineerd met diepte-interviews met bij deze zaken betrokken burgers en hun advocaten, wordt geïllustreerd dat deze burgers en advocaten tegenover het dominante liberale verdachte-slachtofferparadigma dat de Nederlandse strafrechtspleging van oudsher kenmerkt (ook) een democratische betekenisgeving aan de strafrechtspleging toekennen. Deze behoefte aan de uitoefening van democratisch burgerschap via de strafrechtspleging lijkt echter zowel binnen als buiten de rechtszaal nog niet als zodanig te zijn geconceptualiseerd. Het onderzoek beoogt daarmee niet alleen een empirische, maar ook een normatieve leemte op te vullen in het debat over de verhouding tussen de strafrechtspleging en de democratische samenleving. Het vanuit de casestudies geconstrueerde democratische vocabulaire biedt immers niet alleen een alternatief voor het emotionele penal populism dat slechts inspeelt op de 'veiligheidscultuur' en 'de tijd van het slachtoffer', maar zou ook kunnen helpen om de verhouding tussen ons van oudsher

	professioneel ingerichte strafrechtspleging en de democratische samenleving op een kritische, maar constructieve manier te denken.
--	--

Panel 19: Ernstig geweld en justitiële reacties daarop

Voorzitter	Andre van der Laan
Zaal	B0.14
Paper 1	De toepassing van het adolescentenstrafrecht bij 16- tot 23-jarigen
Auteurs	Lise Prop (WODC); Kirti Zeijlmans (WODC); André van der Laan (WODC/Universiteit Leiden)
Abstract	Met de invoering van het adolescentenstrafrecht kan de rechter in strafzaken van adolescenten zowel het reguliere sanctiestelsel toepassen, als onder specifieke condities bij 16- en 17-jarigen het volwassenenstrafrecht of bij 18- tot 23-jarigen het jeugdstrafrecht. Daarmee wordt voorzien in een maatwerkaanpak voor adolescente daders. Hun kalenderleeftijd is minder doorslaggevend geworden bij de keuze voor het sanctiestelsel. De nadruk is onder meer komen te liggen op de ontwikkeling van de adolescent en mogelijkheden die er zijn om hem of haar weer een constructieve rol in de maatschappij te geven. Er is beperkt inzicht in de kenmerken van (strafzaken van) 16- tot 23-jarigen waarbij het adolescentenstrafrecht wordt toegepast en in hoeverre sprake is van verschillen met 16- tot 23-jarigen die volgens het reguliere strafrecht zijn gesanctioneerd. Evenmin is er inzicht in de motivering van rechters en andere professionals om het adolescentenstrafrecht toe te passen. In dit onderzoek zijn op basis van vonnissen uit 2017-2021 de kenmerken van vier groepen veroordeelde adolescenten en de motiveringen voor hun sanctionering beschreven en vergeleken. Uit de resultaten blijkt dat het schokkende karakter van het (gewelds)misdrijf, een berekenende houding van de verdachte, het ontbreken van pedagogische mogelijkheden en aanwezigheid van pedagogische onmogelijkheden bij 16- en 17-jarigen als belangrijke redenen worden genoemd om het volwassenenstrafrecht toe te passen. In de zaken van minderjarigen en jongvolwassenen waarbij het jeugdstrafrecht is toegepast wordt de mogelijkheid tot pedagogische beïnvloeding van de adolescent juist als belangrijke reden voor toepassing van het jeugdstrafrecht genoemd.
Paper 2	De zorgmachtiging in het strafrecht: een geweld(ad)ige praktijk?
Auteurs	Vera Oosterhuis (Universiteit Leiden/WODC); Andreas Burger (WODC); Michiel van der Wolf (Universiteit Leiden); Katy de Kogel (WODC)
Abstract	In 2020 werd een nieuw wetsartikel toegevoegd aan het arsenaal van de strafrechter: artikel 2.3 van de Wet forensische zorg (Wfz). De strafrechter kon hierdoor een civielrechtelijke machtiging voor verplichte zorg afgeven, waardoor de weg vanuit het strafrecht naar de reguliere geestelijke gezondheidszorg (ggz) geopend werd. Vanuit de praktijk werd hier echter niet uitsluitend positief op gereageerd. De angst voor onhandelbare en gewelddadige patiënten binnen de niet-tot-laag beveiligde zorginstellingen werd door velen in het veld gevoeld. Hoe de strafrechtpraktijk invulling zou geven aan dit artikel was echter nog niet bekend. Het WODC heeft zodoende onderzoek gedaan naar de toepassing van artikel 2.3 Wfz in de eerste anderhalf jaar na inwerkingtreding. Hiervoor zijn ongeveer 200 gerechtelijke uitspraken onderzocht waarin de strafrechter uitspraak deed over de wenselijkheid of onwenselijkheid van de toepassing van het artikel in de

	specifieke zaak. Hierbij is in het bijzonder aandacht besteed aan de toepassing van het artikel wanneer de betrokkene voor een geweldsdelict werd veroordeeld. De resultaten geven inzicht in het type delicten waarbij zorg binnen de reguliere ggz mogelijk wordt geacht, het type delicten waarbij dat niet het geval is en de motiveringen die daarvoor in de jurisprudentie worden genoemd. Daarnaast zijn ook contextuele factoren, zoals het type slachtoffer en eventueel wapengebruik, meegenomen in het onderzoek. In de presentatie zal ingegaan worden op de resultaten van dit onderzoek en hoe daar vervolg aan zal worden gegeven.
Referenties	Oosterhuis, V., Burger, A., van der Wolf, M., & de Kogel, K. (2023). Pionieren tussen straf en zorg: de overweging en toepassing van artikel 2.3 Wet forensische zorg bij geweldsdelicten. Tijdschrift voor Forensische Psychiatrie en Psychologie, 2023(1), 33-52.
Keywords	artikel 2.3 Wet forensische zorg, geestelijke gezondheidszorg, psychische problematiek in het strafrecht, juridisch kader, geweldsdelicten
Paper 3	Neemt ernstig geweld onder jeugdigen toe?
Auteurs	Joris Beijers (WODC); Nikolaj Tollenaar (WODC); André van der Laan (WODC/ Universiteit Leiden)
Abstract	Diverse nieuwsberichten wekken de suggestie dat de jeugdcriminaliteit de laatste jaren ernstiger wordt, de daders steeds jonger, en dat zij vaker messen en vuurwapens gebruiken. Klopt dat beeld? In ons onderzoek gaan we in op de vraag hoe het aantal jeugdige veroordeelden voor de ernstige geweldsmisdrijven (poging tot) zware mishandeling, doodslag en moord zich over de middellange termijn heeft ontwikkeld en hoe deze zich verhoudt tot de ontwikkeling van algemene jeugdcriminaliteit. Daarnaast willen we te weten komen hoe deze ontwikkeling verschilt tussen groepen jongeren en tussen gemeenten. Voor dit onderzoek wordt gebruik gemaakt van de Onderzoeks- en Beleidsdatabase Justitiële Documentatie (OBJD) over veroordeelden. Hierbij zijn aantallen 12- tot 23-jarige veroordeelden vergeleken in de jaren 2010 tot 2022. Indien mogelijk worden ook bevindingen gedeeld van onderzoek naar vonnissen van (poging-tot-) doodslagzaken waarbij jeugdigen zijn betrokken. De resultaten laten zien dat er over de langere termijn sprake is van een afname in veroordelingen voor ernstig geweld gepleegd door jongeren. Wel is die daling minder sterk dan bij andere vormen van criminaliteit, en in de jaren 2016 tot 2022 is zelfs weer een stijging zichtbaar, met name bij minderjarigen. In de presentatie gaan we verder in op de resultaten en conclusie en geven we indien mogelijk antwoord op de vraag wat de aard is van het geweld voor het delict (poging tot) doodslag, en in hoeverre er verschillen zijn tussen de jaren 2016 en 2021 in het soort geweld en de daders hiervan.

Parallelsessie 3: Donderdag, 16:15-17:45

Panel 20: Het begeleiden van gedetineerden tijdens en na detentie

Voorzitter	Hanneke Palmen
Zaal	A0.51
Paper 1	Professionele Werkhoudingen in Detentie: De organisatiebetrokkenheid van gevangenismedewerkers
Auteurs	Francesca van Ravenstein (Universiteit Leiden, Faculteit der Rechtsgeleerdheid, Instituut voor Strafrecht & Criminologie); Miranda Sentse (Universiteit Leiden); Hanneke Palmen (Universiteit Leiden); Paul Nieuwbeerta (Universiteit Leiden)
Abstract	<p>Detentiewerkers zijn één van de belangrijkste actoren in het gevangeniswezen. De houdingen en gedragingen van gevangenismedewerkers en de relaties die zij hebben met gedetineerde personen, spelen een cruciale rol in de veiligheid en hoe het leefklimaat in detentie wordt ervaren. Affectieve organisatiebetrokkenheid in het bijzonder is een houding van personeel die wordt beschouwd als een kernaspect van succesvolle organisaties. Het begrip betreft de emotionele en vrijwillige binding tussen een medewerker en diens organisatie. De relevantie van deze werkhouding is gebaseerd op positieve uitkomsten die het teweegbrengt voor de organisatie, medewerkers en andere betrokkenen. Waar het concept in de afgelopen vijftig jaar veelvuldig is onderzocht in verschillende disciplines bij diverse functiegroepen, is onderzoek naar de organisatiebetrokkenheid van detentiewerkers schaars. In deze literatuurreview wordt het beschikbare onderzoek naar de affectieve organisatiebetrokkenheid van detentiewerkers uiteengezet. Daarnaast wordt het vergeleken met voorgaand onderzoek in andere sectoren. Hierbij wordt specifiek gekeken naar mogelijke voorspellers en uitkomsten van organisatiebetrokkenheid, evenals de onderdelen van de organisatie waar de betrokkenheid van medewerkers zich op kan toespitsen. In de conclusie worden aanbevelingen gedaan voor toekomstig detentiewerkonderzoek en de gevangenispraktijk.</p>
Paper 2	De relatie tussen vader-kind bezoek tijdens detentie en recidive na vrijlating
Auteurs	Simon Venema (Hanzehogeschool Groningen/ Verslavingszorg Noord Nederland); Hanneke Palmen (Universiteit Leiden); Paul Nieuwbeerta (Universiteit Leiden); Babette van Hazebroek (Universiteit Leiden)
Abstract	<p>Veel gevangenisprogramma's rondom ouderschap zijn gebaseerd op de veronderstelling dat het ontvangen van bezoek van kinderen de kans op recidive na vrijlating kan verminderen. Hoewel deze aanname theoretisch gezien gegrond lijkt, ontbreekt het aan empirisch bewijs om deze veronderstelling te ondersteunen. In deze studie onderzoeken we de relatie tussen vader-kind bezoek tijdens detentie en recidive van vaders na vrijlating. Hiervoor maken we gebruik van de Nederlandse Life in Custody studie. Specifiek onderzoeken we de modererende rol van de ervaring van bezoek en vader-kind contact voor detentie. De bevindingen van dit onderzoek zijn relevant voor gevangenisprogramma's gericht op ouderschap en die tot doel hebben recidive te verminderen.</p>

Paper 3	De rol van procedurele rechtvaardigheid binnen de 'pains of imprisonment'
Auteurs	Franziska Yasrebi-de Kom (NSCR); Elanie Rodermond (NSCR & Vrije Universiteit Amsterdam, Criminologie); Catrien Bijleveld (NSCR & Vrije Universiteit Amsterdam, Criminologie)
Abstract	<p>Ervaren strafzwaarte en ervaren procedurele rechtvaardigheid door PIW'ers worden gezien als invloedrijke factoren voor de gezondheid en het gedrag van gedetineerden na vrijlating. Desalniettemin is er nog weinig bekend over welke aspecten bijdragen aan deze ervaringen en hoe ervaren strafzwaarte en procedurele rechtvaardigheid elkaar onderling beïnvloeden. Om de kennis op dit gebied te vergroten hebben wij 25 recent vrijgelaten personen geïnterviewd. Voorlopige resultaten laten zien dat ervaren strafzwaarte en rechtvaardige bejegening relevante aspecten zijn voor ex-gedetineerden. Zonder expliciet naar deze factoren te vragen, benoemden alle geïnterviewden aspecten van strafzwaarte en de helft aspecten van procedurele rechtvaardigheid. Strafzwaarte wordt vooral gerelateerd aan de activiteiten en faciliteiten binnen gevangenis; aan het niet meer hebben van vrijheid en autonomie; en aspecten die men door detentie kwijtraakt (bijv. partners). De aanwezigheid van andere gedetineerden werden ook vaak genoemd als zijnde van invloed op het wel/niet zwaar ervaren van detentie. Rechtvaardige bejegening door PIW'ers werd vaak geassocieerd met het wel/niet hebben van een respectvolle, menselijke interactie met PIW'ers; bereidheid om gedetineerden te helpen en naar ze te luisteren. Veel geïnterviewden benoemden dat rechtvaardige bejegening afhankelijk is van hun eigen gedrag. Opvallend was ook dat in bijna alle interviews ervaren strafzwaarte en rechtvaardige bejegening niet onafhankelijk van elkaar benoemd werden. Met andere woorden, strafzwaarte en rechtvaardige bejegening worden door ex-gedetineerden als onderling verbonden beschouwd.</p>
Keywords	Procedurele Rechtvaardigheid; Afschrikking; Kwalitatief; Recidive; Gedetineerden
Paper 4	Re-integratie of desintegratie? Een onderzoek naar de beleving van het re-integratieproces tijdens en na detentie
Auteurs	Rosa Koenraadt (Universiteit Leiden); Jennifer Doekhie (Universiteit Leiden); Anouk den Besten (Universiteit Leiden)
Abstract	<p>Sinds juli 2019 is er een vernieuwd Bestuurlijk Akkoord waarin de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI), Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en Reclassering (3RO) de samenwerking hebben vastgelegd. Sindsdien is er veel veranderd in de samenwerking en ondersteuning ten behoeve van het re-integratieproces. Zo dient er zowel tijdens als na detentie meer aandacht te zijn voor re-integratie, ligt er meer focus op ondersteuning van basisvoorwaarden en wordt een verbeterde samenwerking tussen betrokken partijen beoogd. Tot op heden is er weinig inzicht in hoe dit beleid wordt ervaren door personen die het re-integratietraject zelf doorlopen. In dit grootschalige kwalitatieve onderzoek zijn 100 mannen en vrouwen gevolgd vanaf het moment vlak voor vrijlating tot zes maanden daarna. Op basis van interviews en dossiers is nagegaan welke re-integratieactiviteiten zijn aangeboden en ondernomen door personen tijdens en na detentie, hoe zij hun re-integratieproces ervaren en welke verbeterpunten er zijn. Hoewel een groot deel van de respondenten bij vrijlating aan minstens twee</p>

	basisvoorwaarden voldeed, tonen onze bevindingen aan dat er na detentie regelmatig problemen bestaan op het gebied van materiële, sociale en persoonlijke re-integratie. Het onderzoek toont aan dat (ex-)gedetineerde personen zich door complexe systemen moeten manoeuvreren om dingen gedaan te krijgen, wat uitdagend en demotiverend kan zijn en re-integratiekansen kan belemmeren. Over het algemeen lijkt het huidige re-integratiebeleid te werken voor een specifiek deel van de gevangenispopulatie - degenen die al redelijk zelfredzaam, gemotiveerd en vaardig zijn. Er is te weinig aansluiting bij de groep die dat weinig tot niet is. Implicaties voor de praktijk worden besproken.
Keywords	Re-integratie, beleid, detentie, vrijlating, basisvoorwaarden, interviews
Paper 5	Vakmanschap in Belgische en Nederlandse gevangenissen: Inzichten en implicaties voor professionele ontwikkeling
Auteurs	Lorenz Pardon (Vrije Universiteit Brussel)
Abstract	Eerder onderzoek (Beyens en Boone, 2013) stelde vast dat de oriëntatie van Nederlandse PIWers positiever ervaren wordt door gedetineerden uit Belgische gevangenissen dan deze van Belgische PBA's. De oriëntatie van het personeel wordt echter mede gevormd door het ontwikkelde en gebruikte vakmanschap in de gevangenis waar men is tewerkgesteld. Vakmanschap verwijst immers naar een proces van psychologische en emotionele aanpassing om te kunnen voldoen aan de eisen van hun baan en werkomgeving. Met de Belgische Penitentiaire Wet van 23 maart 2019 en de Nederlandse Wet Straffen en Beschermen van 1 juli 2021 worden in beide landen nieuwe eisen gesteld aan het vakmanschap van het personeel. Deze presentatie analyseert en vergelijkt de werkervaringen van penitentiaire ambtenaren in beide landen met een focus op verschillen en gelijkenissen in organisatorische structuren, werkomstandigheden en het gebruik van vakmanschap. Vanuit een etnografische benadering werden er gedurende in totaal 11 maanden observaties uitgevoerd in twee Belgische en twee Nederlandse gevangenissen en werden 75 diepte-interviews afgenomen bij Penitentiair personeel. Het vakmanschap van penitentiaire ambtenaren wordt in de vier gevangenissen met gelijkaardige uitdagingen geconfronteerd met gelijklopende implicaties voor hun professionele ontwikkeling. De eerder vastgestelde divergerende oriëntaties van personeelsleden in beide landen komen hierdoor nauwer bij elkaar te liggen.

Panel 21: Roundtable: Preventie met Gezag

Voorzitter	Kim Geurtjens
Zaal	B0.13
Deelnemers	Kim Geurtjens (Avans Centre of Expertise Veiligheid & Veerkracht, Avans Hogeschool); Roland Moerland (Maastricht University); Marijke Drogts (RIEC Midden-Nederland); Rik Ceulen (Gemeente Tilburg); Edwin Kruisbergen (Ministerie van Justitie & Veiligheid); Jasper van der Kemp (Vrije Universiteit Amsterdam); Evelyn Heynen (Open Universiteit Heerlen); eventueel Henk Spies (Avans CoE V&V); Hans Nelen (Maastricht University); Puck Meulen (Open Universiteit Heerlen)
Abstract	Ondermijnende (drugs)criminaliteit zit soms diep geworteld binnen wijken en biedt daar criminele kansen voor jongeren. Er is voor kansarme jongeren een relatief lage drempel om toe te treden of zelfs door te groeien in de (drugs)criminaliteit. Het programma Preventie met Gezag, dat in 2022 gelanceerd is door het Ministerie van Justitie & Veiligheid, heeft als doel om jongeren weerbaarder te maken en de voedingsbodem voor georganiseerde en ondermijnende criminaliteit weg te nemen. In 2022 zijn vijftien gemeenten met hun domein overstijgende en gebiedsgerichte aanpak gestart, in 2023 werden daar vier gemeenten aan toegevoegd en in 2024 volgen nog twaalf gemeenten. Het programma Preventie met Gezag beoogt door middel van een langdurige structurele financiering een lerende aanpak te organiseren waarin gemeenten en diverse netwerkpartners in het sociale, zorg- en veiligheidsdomein de kans krijgen om doelgerichte preventieve en repressieve interventies in te zetten, te monitoren en evalueren. Het uiteindelijke streven is om de kennis en ervaring die in deze gemeenten worden opgedaan breed te delen met niet aangesloten gemeenten en partners. In deze Roundtable sessie nemen diverse onderzoekers van kennisinstellingen, beleids- en praktijkpartners met ervaring op het gebied van drugs-, jeugd- en georganiseerde criminaliteit deel om samen in discussie te gaan over de opbouw van het programma, de mogelijkheden en beperkingen van monitoring en evaluatie van de projecten op gemeenteniveau en de effectiviteit en meetbaarheid van individuele interventies.

Panel 22: Crime Scripting

Voorzitter	Thom Snaphaan & Peter Klerks
Zaal	B0.17
Paper 1	Introductie: overzicht van een basiswerk
Auteurs	Thom Snaphaan (Centre of Expertise Veiligheid & Veerkracht, Avans Hogeschool/ Universiteit Gent); Peter Klerks (Openbaar Ministerie / Politieacademie)
Abstract	Crime scripting wint als analytische methode aan belang in wetenschappelijk onderzoek en in de praktijk. In deze presentatie wordt een inkijk geboden in de diversiteit op basis van een bloemlezing uit een binnenkort te verschijnen verzamelwerk (Crime Scripting: Theorie en Praktijk; verschijnt in het najaar van 2024 bij Boom criminologie). Hierbij zal in het algemeen een overzicht worden geboden van de structuur en kernaspecten van het verzamelwerk, met aandacht voor wat de methode inhoudt, wat de waarde ervan is in het hedendaags criminologisch onderzoek, hoe dit in de praktijk wordt toegepast en hoe het zich verhoudt of zou kunnen verhouden tot andere methoden en technieken. Deze presentatie vormt tevens een overkoepelende introductie van de andere presentaties in deze themasessie.
Keywords	Crime scripting; Situationele criminaliteitspreventie
Paper 2	Nederlandse hennep van Spaanse bodem: De betrokkenheid van Nederlanders bij de transnationale hennepcultuur in Spanje
Auteurs	Irma Vermeulen (Politie Nederland); Tirza Chessa (Politie Nederland)
Abstract	Een niche binnen de transnationale drugscriminaliteit is de betrokkenheid van Nederlanders bij de productie van hennep in Spanje. In dit onderzoek zijn crime scripting en sociale netwerkanalyse toegepast om inzicht te krijgen in hun rol en positie. Een van de gebruikte bronnen (cryptocommunicatienetwerk PGP Safe) omvat een drugsnetwerk van 12.133 accounts en hun relaties (i.c. drugsgerelateerde communicatie). Binnen dit drugsnetwerk zijn Nederlandstalige hennepcultuurexploitanten in beeld gekomen met coördinerende posities binnen afzonderlijke criminele (bedrijfs)processen van hennepcultuur en -handel. Deze hennepcultuurexploitanten zijn niet onmisbaar als het gaat om de teelt. Voor de afzet van hennep zijn zij daarentegen wel relevant omdat zij toegang hebben tot, en onderdeel uitmaken van een groot transnationaal drugsnetwerk. Zij gebruiken het netwerk ook voor de internationale handel in andere drugs, oftewel polydrugshandel. Zij zijn actief binnen verschillende drugsgerelateerde (bedrijfs)processen en ook daarvoor gebruiken zij hun relaties in het drugsnetwerk. Door de omvang en robuustheid van het drugsnetwerk zijn de hennepcultuurexploitanten - als contacten binnen dit drugsnetwerk - eveneens niet onmisbaar. Zij hebben het netwerk wel nodig om hun drugscriminaliteit gerelateerde activiteiten te ontplooiën. Omgekeerd geldt dat het drugsnetwerk alleen kan bestaan bij de gratie van alle deelnemers en hun activiteiten. Interdependentie doet zich daarom voor op individueel en op systeemniveau.
Keywords	Crime scripting; Situationele criminaliteitspreventie

Paper 3	'Het maakt het heel inzichtelijk': Opzet en gebruik van het crime script cocaïne in Rotterdam
Auteurs	Wouter Landman (Bureau Landman); Laura de Hoop (Politie Nederland); Luuk Wuisman (Politie Nederland)
Abstract	In Nederland speelt Rotterdam – vanwege de haven – een belangrijke rol in de internationale cocaïnehandel. De aanpak van het thema cocaïne heeft binnen Rotterdam prioriteit. Daarom heeft de strategische leiding van de politie-eenheid Rotterdam de intelligenceorganisatie gevraagd om een strategisch intelligencebeeld op het gebied van cocaïnehandel. Dit intelligencebeeld is opgesteld als een crime script. Hierbij is gebruik gemaakt van data uit verschillende bronnen die zijn geclassificeerd op basis van de Hyperion-methode. Het 'crime script cocaïne' heeft binnen de politie-eenheid en het openbaar ministerie geleid tot veel positieve reacties, omdat het een gestructureerd inzicht biedt in het probleem van de cocaïnehandel. Het crime script is een belangrijke rol gaan spelen in de sturing op de (projectmatige) opsporing. Er is daarnaast geprobeerd om te komen tot een eenheidsbrede, probleemgerichte aanpak van de cocaïnehandel. Dit initiatief is minder goed van de grond gekomen. De dominante manieren van denken en doen binnen de politie lijken hier debet aan.
Keywords	Crime scripting; Situationele criminaliteitspreventie
Paper 4	Dynamische crime scripts: Systeemanalyse van ondermijnende criminaliteit
Auteurs	Ana Isabel Barros (Politieacademie); Koen van der Zwet (TNO); Eldine Verweij (TNO); Shanna Wemmers (TNO)
Abstract	Het verdienmodel van criminele samenwerkingsverbanden (CSV) onderscheidt zich door het uitvoeren van illegale activiteiten, zoals handelen in illegale producten, waarbij vaak gebruik wordt gemaakt van geweld en intimidatie. Opsporingsdiensten bestrijden criminele samenwerkingsverbanden (hierna: CSV's) door hun ondermijnende criminele activiteiten te belemmeren, hun organisaties te destabiliseren en hun verdienmodel te ontwrichten. Analysemethoden, zoals crime scripting en het barrièremodel, bieden handvatten voor het ontwikkelen van zulke interventies. Echter, het adaptatievermogen van CSV's stelt hen in staat om weerbaar te zijn. Dit creëert een kat-en-muis-spel tussen CSV's en opsporingsdiensten. Om grip te krijgen op de weerbaarheid van CSV's is systemisch inzicht nodig in de samenhang van CSV's, criminele waardeketens en de impact van interventies over de tijd. Zo kunnen activiteiten van criminelen en opsporingsdiensten daadwerkelijk als dynamisch en interactief worden beschouwd. In dit hoofdstuk worden stapsgewijs twee systeemanalysemethoden beschreven voor het analyseren van het verdienmodel van CSV's en de evaluatie van duurzaam effectieve interventies in de waardeketen.
Keywords	Crime scripting; Situationele criminaliteitspreventie

Panel 23: Organisatiecriminaliteit III: Daders van financieel-economische criminaliteit en fraude

Voorzitter	Jelmar Meester
Zaal	B0.31
Paper 1	Samenwerking in professionele witwasnetwerken in Nederland
Auteurs	Jo-Anne Kramer (Vrije Universiteit Amsterdam/NSCR); Edward Kleemans (Vrije Universiteit Amsterdam); Arjan Blokland (Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving (NSCR)); Melvin Soudijn (Nationale Politie)
Abstract	Financiële facilitators helpen andere criminelen bij het witwassen van de opbrengsten van hun illegale activiteiten. Bij het verlenen van hun witwasdiensten kan samenwerking met andere financiële facilitators gunstig zijn, bijvoorbeeld om strenger anti-witwasbeleid te omzeilen. Andere financiële facilitators kunnen aanvullende vaardigheden en expertise bezitten, of een groter netwerk hebben, wat van pas kan komen bij het uitvoeren van witwaspraktijken met aanzienlijke illegaal verkregen bedragen. Eerder onderzoek op basis van Nederlandse politieregistratiegegevens wees uit dat financiële facilitators die hun diensten aanbieden aan drugscriminelen samenwerken in – soms – uitgebreide witwasnetwerken in Nederland. Het huidige onderzoek richt zich op de aard van samenwerkingsrelaties tussen financiële facilitators en hun witwasactiviteiten door gebruik te maken van strafdossiers en interviews met professionals uit de opsporingsketen. De analyse richt zich op de expertise van samenwerkende financiële facilitators, de taakdifferentiatie, en eventuele hiërarchie in de relaties. Daarnaast tracht het onderzoek te achterhalen hoe de samenwerkingen worden gevormd en of ze geworteld zijn in vooraf bestaande sociale, familiale of etnische banden, en of de samenwerkingen stabiel of kortstondig zijn. Bovendien onderzoeken we in hoeverre illegale en legitieme markten met elkaar verbonden zijn en of de facilitators uitsluitend witwassen van geld aanbieden of ook andere vormen van financiële of administratieve diensten aan hun criminele klantenkring aanbieden. Voorlopige resultaten suggereren dat er samenwerking plaatsvindt tussen witwassers met verschillende expertises, dat samenwerkingen vaak geworteld zijn in reeds bestaande relaties en dat er sprake kan zijn van een vermenging van legale en illegale activiteiten.
Keywords	Witwassen, financial facilitators, georganiseerde criminaliteit
Paper 2	De diversiteit van regelovertreding door bedrijven: Een theoretische verkenning.
Auteurs	Jelmar Meester (Vrije Universiteit Amsterdam); Marieke Kluin (Universiteit Leiden); Arjan Blokland (Universiteit Leiden; NSCR); Wim Huisman (Vrije Universiteit Amsterdam)
Abstract	Bedrijven verschillen zowel in de frequentie van overtreden als in het soort regels dat zij overtreden. Deze dimensies van de “criminele carrière” van bedrijven kunnen gecombineerd worden om de diversiteit van regelovertreding te berekenen. De diversiteit van regelovertreding geeft aan hoe groot de kans is dat twee opeenvolgende overtredingen van hetzelfde type zijn. Dit kan inzicht geven in patronen van regelovertrekend gedrag en mogelijk verklarende factoren voor dat gedrag. In dit onderzoek wordt de diversiteit van regelovertreding als element in de

	<p>criminele carrière van bedrijven verkend én wordt een theoretisch raamwerk voor de analyse van organisatiecriminaliteit en haar oorzaken voorgesteld. Twee factoren worden meegewogen. Enerzijds wordt gekeken naar de diversiteit van regelovertreding, uiteenlopend van specialistisch (gelijksoortige overtredingen) tot generalistisch (verschillende overtredingen). Anderzijds wordt gekeken naar de mate waarin het niveau van diversiteit wordt geobserveerd in de populatie, uiteenlopend van enkelvoudig (één actor) tot veelvoudig (meerdere actoren). Geobserveerd regelovertredend gedrag binnen een sector kan, op basis van de twee factoren, op een assenkruis geplaatst worden. Afhankelijk van de positionering op het assenkruis worden verschillende verklarende factoren, mogelijkheden voor interventie en aanbevelingen voor toekomstig onderzoek geformuleerd. De toepassing en de voor- en nadelen van het theoretisch raamwerk binnen onderzoek naar criminele carrières van bedrijven zullen worden besproken aan de hand van regelovertredend gedrag in de Nederlandse binnenvaartsector.</p>
Keywords	Organisatiecriminaliteit; levensloopcriminologie; criminele carrière; diversiteit
Paper 3	Modus operandi van zorgfraudeurs
Auteurs	Alan Kabki (Informatie Knooppunt Zorgfraude); Dorien Bernhardt (IKZ)
Abstract	<p>Ondanks de omvang van zorguitgaven in Nederland en de vele aanwijzingen voor fraude met zorggelden, is er relatief weinig onderzoek gedaan naar enerzijds de aard en omvang van zorgfraude en anderzijds naar de werkwijzen van zorgfraudeurs. Via het Informatie Knooppunt Zorgfraude (IKZ) delen negen partners signalen over (mogelijke) zorgfraude zodat de gemeenten, uitvoeringsorganisaties, zorgverzekeraars, toezichthouders en opsporingsdiensten fraude met zorggelden sneller, effectiever en efficiënter kunnen detecteren, stopzetten en daders vervolgen. Het IKZ bespreekt de ontvangen signalen met de partners, verrijkt deze en doet onderzoek naar trends, ontwikkelingen en actuele thema's waar de partners in hun dagelijkse praktijk behoefte aan hebben. Aan de hand van een samengestelde casus worden de actuele modi operandi van met name beroepsfraudeurs (ook gelegenheidszoekers genoemd) uiteengezet. Daarbij wordt eerst kort stilgestaan bij verschillende verschijningsvormen van zorgfraude, waarna we kijken naar de werkwijzen van de daders en verwevenheid van zorgfraude met andere vormen van (ondermijnende) criminaliteit én de obstakels die de betrokken instanties bij de preventie en bestrijding van zorgfraude in de praktijk tegenkomen.</p>

Panel 24: Roundtable: Cybercrime Divisie

Voorzitter	Marleen Weulen Kranenbarg
Zaal	B0.41
Deelnemers	<ul style="list-style-type: none"> • Marleen Weulen Kranenbarg (VU, Cybercrime divisie voorzitter) • Susanne van 't Hoff - de Goede (Haagse Hogeschool) • Remco Spithoven (Hogeschool Saxion) • André van der Laan (WODC) • Jurjen Jansen (NHL Stenden Hogeschool & Politieacademie - onder voorbehoud) • Lonneke Groeneveld (Cyber Offender Prevention Squad (COPS) - Politie) • Hannah Kool (NSCR/NVC)
Abstract	<p>Na een aantal jaren van weinig activiteit wordt dit jaar de Cybercrime divisie weer nieuw leven in geblazen. De divisie richt zich op een ruime opvatting van cybercrime: niet alleen hightech criminaliteit gericht tegen computers (zoals hacking), maar ook traditionele criminaliteit die op een online manier wordt gepleegd (zoals bedreiging en fraude) en hybride vormen waarbij technologische vernieuwing impact heeft op reguliere criminaliteit (zoals communicatiemiddelen in de georganiseerde misdaad). In deze roundtable willen wij een nieuwe start maken en de toekomstvisie van de divisie bespreken. Wij nodigen hiervoor alle divisieleden uit en ook andere geïnteresseerden die zich (nog) niet bij de divisie hebben aangesloten. De voertaal hangt af van de voorkeur van de aanwezigen.</p> <p>After a few inactive years we would like to reactivate the Cybercrime Division of the NVC. The division has a broad definition of cybercrime: not only high-tech crime targeting computers (such as hacking), but also traditional crime committed online (such as threats and fraud) and hybrid forms where technological innovation impacts regular crime (such as communication tools in organised crime). In this roundtable we would like to make a fresh start and discuss the future of the cybercrime division. For this roundtable we invite all division members and also other people interested who have not (yet) joined the division. The language depends on the preference of the attendees.</p>

Panel 25: Surveillance and witnesses

Voorzitter	Veronika Nagy
Zaal	B0.25
Paper 1	Surveillance of public gatherings: research strategies to investigate intersectional effects among vulnerable social groups
Auteurs	Julie Caluwaerts (Vrije Universiteit Brussel); Mattias De Backer (Vrije Universiteit Brussel); Rosamunde Van Brakel (Vrije Universiteit Brussel)
Abstract	In the surveillance of public gatherings, multiple technologies are routinely used: classical video monitoring, biometric technologies, drones, crowd-sourcing of CCTV images (Trottier, 2014), GPS-based smartphone-tracking, surveillance of social media (Nurik, 2022), plus a variety of other techniques that are being used, or being experimented with, in our contemporary city spaces, e.g. to manage and control crowds during city festivals. Surveillance may make public spaces safer, but this often comes at a cost. It can harm people's human rights (House of Lords Constitution Committee 2010; Wright and Kreissl, 2015; Fussey and Murray, 2019) and the impact on people's privacy is a serious threat (Friedewald et al, 2017). Surveillance also has economic, social, and cultural costs. It can be argued that vulnerable and othered populations are subjected to the gendered and cultured effects of surveillance practices (O'Connor & Jahan, 2014). To make an analysis that is sensitive to these differences, in this paper, we argue for adopting an intersectional approach (Abu-Laban, 2015). In the ongoing Horizon Europe project Gatherings, we introduce an intersectional perspective to explore how layered identities—encompassing ethnicity, gender, sexuality, economic status, and (dis)abilities—intersect to shape individuals' interactions with law enforcement and public safety measures during public gatherings. We claim that intersectionality and diversity play an important role in understanding the social impact of surveillance of public spaces, but also that research on such topics should prioritize inclusivity in participant recruitment and a set of specific guidelines for conducting research activities with vulnerable groups. Lastly, this intersectional approach also implies a self-critical reflex concerning how investigating vulnerable social groups may result in othering them.
Paper 2	The role of distress in bystanders during street fights: A behavioural-based video-analysis on real-life conflict events
Auteurs	Laura Pighini (Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving); Ivan Norscia (University of Turin: Biology Department); Marie Rosenkrantz Lindegaard (Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving, University van Amsterdam); Virginia Pallante (Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving)
Abstract	Extensive research has been carried out on the role of bystanders during conflict situations. Recent research in criminology, based on real-life observations of public fights, documented that bystanders have an active role in de-escalating violence. However, it remains yet unclear what are the triggering factors in interventions. Although it has been suggested that distress plays a role. While studies on non-human animal species suggests that the insurgence of stress caused by witnessing a conflict situation promotes intervention, research on human samples highlight that distress tends to

	<p>inhibit intervention. However, such studies have been limited to simulated conflicts in artificial settings, lacking a suitable methodology for the observation human distress in real life situations. This study explores how people respond through emotional expressions when witnessing a street fight. It focuses on an analysis of emotional responses of bystanders observed with CCTV cameras in 30 incidences of street fights in Amsterdam. We draw on a systematic video analytical method inspired by behavioral biology to evaluate the emotional state of bystanders and defines the possible mediating function of distress, such as social interaction, affiliation with other bystanders and intervention. In conclusion, the study offers a novel approach to the research of the bystanders' role by introducing a combination of real-life and behavioral-based analysis in the study of emotional drivers, contributing to underpin the importance of decision-making in public spaces, and seeking to deepen the understanding of the social dynamics of violence and interventions.</p>
Keywords	Bystander Effect - Ethology - Video Analysis
Paper 3	Explaining public support for public and private governance of abuse on social media platforms: trust in the governance triangle and victimization
Auteurs	Peter Mascini (EUR, ESSB/ESL); Franziska Weber (EUR, ESL)
Abstract	<p>Based on a representative survey of the Dutch population aged 18-35 (N=898), this study aims to establish youths' support for different types of governing online abuse on social media platforms such as cyberbullying, spreading fake news and hate speech and to explain it. The study shows, first, that Dutch youths seem to support public governance of online abuse most and for-profit governance least, while the amount of support for non-profit governance falls in between. Moreover, trust in the separate actors that are part of the governance triangle (government, competitive firms, and civil society) is accompanied by support for a type of governance in which the same actor dominates, albeit that this relation is not significant when it comes to trust in government and support for public governance. Besides, the findings show that victimization of online abuse goes together with a rejection of for-profit governance and support for public and non-profit governance. The summarizing conclusion is that both political attitudes and personal experiences with online abuse determine preferences for different types of governing online abuse on social media platforms.</p>
Keywords	online abuse, social media platforms, governance triangle, victimization
Paper 4	How Criminology Affects Punishment: How Reading Science Shapes Hypothetical Punishment Decisions
Auteurs	Benjamin van Rooij (Universiteit van Amsterdam); Malouke Kuiper (Erasmus Universiteit Rotterdam); Chris Reinders Folmer (Universiteit van Amsterdam); Brendan Rose (Universiteit van Amsterdam); Emmeke Kooistra (NSCR); Greg Pogarsky (SUNY Albany)
Abstract	<p>Criminology has a strong potential to impact criminal justice policy. Yet, all too often criminological science does not influence policy. It is thought that criminology fails to shape policy because of the political context and nature such policy exists in. However, we do not know whether criminological knowledge could shape policy decision making when there is no specific political context present. The present study analyses this question through a</p>

	three vignette studies comparing how participants, who are not tasked to take a political context into account, make criminal sanction policy decisions with or without reading criminological findings about the deterrent effect of longer sentences. It further assesses whether there are differences in how such science affects punishment decision making in different levels of victim salience, severity of crime, and nuance of science. The study finds that when presented outside of a particular political context criminological science can impact policy decision making, even when policy makers are asked to consider harms to victims, even when it concerns impactful crime, and even when science is presented in a nuanced manner.
Keywords	translational criminology, deterrence, public policy, survey vignettes

Panel 26: Daders van online seksueel geweld

Voorzitter	Arjan Blokland
Zaal	A0.08
Paper 1	Jonge (potentiële) daders van online seksueel kindermisbruik
Auteurs	Madeleine van der Bruggen (Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen); Kelly van den Heuvel (OffLimits); Irene Augusteijn (Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen); Ellen Janssen (OffLimits); Conny Rijken (Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen)
Abstract	Veel daders van seksueel kindermisbruik zijn zelf nog jong. Er is echter weinig bekend over adolescenten die beeldmateriaal van seksueel kindermisbruik downloaden, bezitten of verspreiden. In dit kwalitatieve onderzoek is gekeken naar de ervaringen van personen tot 25 jaar die contact hebben opgenomen met de Stop it Now hulplijn. Het onderzoek geeft inzicht in de persoonlijke omstandigheden van jonge (potentiële) daders, de situationele context die aanleiding geeft tot het delictgedrag, de copingstrategieën die jonge (potentiële) daders gebruiken om delictgedrag te voorkomen en hun hulpvraag. Uit het onderzoek blijkt dat bijna de helft van de jonge (potentiële) daders te maken heeft met diverse psychische problematiek, zoals dwanggedachten of suïcidale gedachten. Bijna de helft van de jonge kijkers beschrijft risicovol pornokijkgedrag of een escalatie daarin als belangrijkste aanleiding voor het kijken naar beeldmateriaal van seksueel kindermisbruik. Implicaties voor preventie worden besproken.
Keywords	Jonge daders, online seksueel kindermisbruik, preventie
Paper 2	Prevalentie en risico factoren voor ouderschap van image-based sexual abuse
Auteurs	Valérie Pijlman (NSCR)
Abstract	In de afgelopen vijf jaar is in de wetenschappelijke literatuur aanzienlijk meer aandacht gekomen voor image-based sexual abuse, oftewel het zonder toestemming maken van seksueel getinte en/of naaktfoto's, het zonder toestemming delen van seksueel getinte en/of naaktfoto's of het dreigen hiermee. Onderzoek heeft zich tot op heden met name gericht op de prevalentie, impact en gevolgen van slachtofferschap, en in sterk mindere mate op de prevalentie en risicofactoren van ouderschap van image-based sexual abuse, vooral in Europa. In deze presentatie zal inzicht worden gegeven wat betreft ouderschap van image-based sexual abuse in Nederland op basis van de resultaten van een grootschalig vragenlijst onderzoek onder Nederlandse mannen van 18 jaar en ouder (N = +/- 10.000). Er zal worden ingegaan op de prevalentie, alsook op de mogelijke risicofactoren, waaronder demografische factoren alsook psychologische constructen, zoals impulsiviteit en empathie.
Paper 3	Communicatiepatronen van leden van een darknet 'child love' forum: een analyse op basis van digitale artefacten
Auteurs	Arjan Blokland (NSCR / Universiteit Leiden); Anton Daser (Johannes Gutenberg University); Meike de Boer (NSCR / VU); Colm Gannon (La Trobe University); Frederic Gnielka (Medical School Berlin); Salla Huikuri, (Ministry of the Interior, Finland); Rebecca Reichel (Medical School Berlin),

	Thomas Schäfer (Medical School Berlin), Alexander F. Schmidt (Johannes Gutenberg University); Katarzyna Staciwa (Polish Platform for Homeland Security); Robert Lehmann (Medical School Berlin)
Abstract	Achtergrond: Darknet ‘child love’ forums zijn voor hun succes afhankelijk van de vrijwillige bijdragen van hun leden. Onderzoek naar internet forums rondom alledaagse onderwerpen maakt gebruik van digitale artefacten om te achterhalen waarom gebruikers van deze forums bereid zijn en blijven bij te dragen aan het online forum. Veel aandacht gaat hierbij uit naar zaken als het opbouwen van een online identiteit en de behoefte om ergens bij te horen, de invloed van positieve peer feedback, en de mogelijkheid die forums bieden voor online sociaal leren. Data: Het huidige onderzoek maakt gebruik van digitale artefacten die werden veiliggesteld na het offline halen van een ‘child love’ forum op het darknet. Behalve een gedetailleerde beschrijving van de communicatiepatronen op het forum, wordt getracht na te gaan wat leden drijft bijdragen te leveren aan het forum. Methode: Meer specifiek richt het onderzoek zich hierbij op de invloed van individuele en netwerk factoren op de snelheid waarmee leden (herhaald) bijdragen aan het forum. In navolging van eerder onderzoek wordt voor de beschrijvende analyse van de data gebruik gemaakt van group-based trajectory modellen en sociale netwerkanalyse. Voor het beantwoorden van de verklaringsvraag maken we gebruik van multi-level repeated events analyse.
Keywords	darknet, seksueel kindermisbruik
Paper 4	Linguïstische analyse van berichten op darkwebforums voor “child sexual abuse material”
Auteurs	Meike de Boer (Nederlands Studiecentrum voor Criminaliteit en Rechtshandhaving (NSCR)); Willemijn Heeren (Nederlands Studiecentrum voor Criminaliteit en Rechtshandhaving (NSCR))
Abstract	Op darkwebforums voor “child sexual abuse material” (CSAM) wordt niet alleen materiaal uitgewisseld, maar ook veel gechat. Op basis van technieken uit de corpuslinguïstiek proberen we verschillende soorten gebruik en gebruikers te typeren aan de hand van het taalgebruik. Hierbij richten we ons op Engelstalig materiaal. Aangezien het delen van CSAM een van de risicofactoren is van hands-on seksueel kindermisbruik vergelijken we het taalgebruik van mensen die materiaal delen (‘Sharers’) en mensen die “slechts” materiaal bekijken (‘non-Sharers’). Ook kijken we naar de berichten van Sharers voor- en nadat ze content delen. Op deze manier onderzoeken we of er een relatie bestaat tussen woordkeuzes of bepaalde combinaties van woorden en welke gebruikers wel of geen materiaal delen. Zo laten eerste bevindingen zien dat Sharers voordat ze zelf content delen veel verschillende woorden gebruiken die verwijzen naar (intieme) lichaamsdelen, kledingstukken, en impliciete termen met een mogelijke seksuele lading zoals ‘smell’, ‘desire’ en ‘exposed’. Zodra deze groep materiaal begint te delen, refereren ze meer naar cybersecurity en gebruiken ze extremere seksuele termen. Ook onderzoeken we op basis van een handmatige codering van berichten welke woorden typerend zijn voor extremere gedragingen, zoals het uiten van interesse in (zeer) jonge kinderen, interesse in materiaal dat fysieke handelingen toont, of een extra parafilie zoals necrofilie of bestialiteit. Als er typerende woorden te vinden zijn, kunnen deze mogelijk worden gebruikt om snel te filteren op de meest extreme berichten.
Keywords	seksueel kindermisbruik, forensische taalkunde, pedofilie, parafilie

Panel 27: Roundtable: The Value of Visual Data in Cultural Criminological Praxis

Voorzitter	Brenda Oude Breuil & Vasilis Gerasopoulos
Zaal	B0.16
Deelnemers	Brenda Oude Breuil (Universiteit Utrecht); Vasilis Gerasopoulos (Universiteit Utrecht); Eric Cano Cobano (Universiteit Utrecht); Emma McNulty; Javier Ruiz (Rabobank)/ Aphrodite Nikolaidou (not yet confirmed)
Abstract	<p>Over the last (roughly) ten years, a respectable amount of academic work has discussed the use of visual data in criminological research. Cultural criminologists have contributed substantially to this: Keith Hayward and Mike Presdee (2010), Michelle Brown and Eamon Carrabine (2017), Maggie O'Neill & Lizzie Seal (2012), to name a few, have made a convincing plea to incorporate visual data in criminological analysis. With images on crime and transgression – and emotions evoked by and enclosed in them – being a constituent part of contemporary life, visual data has become crucial research data. In this roundtable we explore the potentially radical democratic value of visual data, their great reach and deep impact and, thus, their ability to represent – in a multi-vocal and sensuous way – diverse and alternative criminological and transgressive realities (see: Oude Breuil, Tydeman & Gerasopoulos 2024, forthcoming). We do so by mining from our own (and our students') research experiences and visual material. Besides the <i>theoretical</i> level, we discuss the <i>practicalities</i> of doing visual research, potentially tackling topics such as: what role can photography or film play in addressing (the concerns of) marginalized and stigmatized groups; how can we deal with the sensitivity of images; how can phenomena that take place 'in the shadows' and that are 'invisible' or 'ghostly', be visualized – and any other practical issue that the audience may come up with.</p> <p>We will conceptualise, by way of introduction, imagery in criminological ethnographic 'fieldwork' as 'dangerous knowledge' (Ferrell, Hayward & Young 2019: 209) and 'transgressive imaginations' (O'Neill & Seal 2012; Seal & O'Neill 2019), thereby drawing attention to the inherent radical political potential; of such pictures, and their great reach and deep impact. We thereby emphasize photographic images made by the researcher or research respondents – Through examples of visual data – oftentimes, but not always, acquired through participatory action research – we explore questions such as how criminological imagery can be sensitive – particularly so in the digital era – and can be a radical democratic strategy for academic scholars and stakeholders in research projects to create, collect, document, analyze and distribute visual data. We discuss power dynamics surrounding visualizations of crime and deviance, by zooming in on the concepts of dangerous knowledge and harmful ignorance and by attempting to navigate a fruitful way to overcome dominant discourses veiling ignorance in the search for transgressive imagination. Thereby we aim to theoretically equip students and other scholars to dealing ethically and in transformative ways with visual representations of criminal, deviant and transgressive behaviour. We discuss the potential of visual data to represent – in a multi-vocal and sensuous way – diverse and alternative criminological and transgressive realities which are, we argue, 'impossible to tell in words alone' (Seal & O'Neill 2019: 5).</p> <p>Contemporary, mediated life can only be understood if researchers pay due attention to imagination as a democratized social practice, they claim.</p>

Visual data, thus, has taken a crucial position in social scientific research. According to Sarah Pink, ethnographic researchers can engage visual techniques, combined with verbal exchange, “to explore research participants’ biographically situated encounters with material and social environments” (Pink 2019: 90). Abstract as that may sound, in the context of the project discussed here, this means that engaging with visual representations of sex work could help one to understand, in-depth, how sex workers are socially positioned, how they experience their lives and everyday interactions with their surroundings and with others, and how they deal with, for example, stigma and social exclusion related to their jobs. Visual data could do so, moreover, in direct and sensory ways. One can, so to speak, ‘feel’ the data, rather than just read it. A photograph can generate an affective, sensory and embodied understanding of the lives of respondents. Moreover, images have the capacity to connect diversely positioned individuals across social divides. Researchers, sex workers, journalists, policy makers et cetera can connect in the emotions that an image evokes, more directly and easily than via (academic) textual information, as one is less hindered by linguistic differences (style, jargon, et cetera) and rigid rationality. This opens up a wider, sensory and affective space for exchange.

Panel 28: Roundtable: Intergenerationele overdracht van de groene criminologie

Voorzitter	Daan van Uhm
Zaal	B0.30
Deelnemers	Jessica Hill (Vrije Universiteit Amsterdam); Daan van Uhm (voorzitter) (Universiteit Utrecht); Marieke Kluin (Universiteit Leiden); Wim Huisman (Vrije Universiteit, Amsterdam); Janine Janssen (Open Universiteit, Avans Hogeschool, Politieacademie); Dina Siegel (Universiteit Utrecht)
Abstract	<p>Groene criminologie maakte haar opkomst eind jaren negentig, met werk van o.a. South uit de V.K., Lynch uit de V.S. en White uit Australië. Groene criminologen bestuderen enerzijds milieucriminaliteit vanuit meer traditionele en legalistische definities van misdaad, in de vorm van inbreuken tegen (milieu)wetgeving. Anderzijds richten zij zich expliciet op (nog) niet gecriminaliseerde vormen van milieuschade. Hierbij omvat het concept van 'schade' een diversiteit aan gedragingen en nalatigheden die gepaard gaan met de overexploitatie van natuurlijke rijkdommen, klimaatverandering, vervuiling en rechten van dieren, planten en ecosystemen als directe en indirecte slachtoffers. Het duurde tot na de eeuwwisseling totdat er Nederlandse bijdragen verschenen die onder de groene criminologie zou vallen. In Nederland en België hebben in de afgelopen jaren verschillende criminologen zich beziggehouden met diverse groene onderzoeksvelden, zoals ontbossing en houthandel, handel in beschermde flora en fauna, illegale mijnbouw, afvaldumping en -smokkel, klimaatverandering, gevaren in de chemische industrie, voedselcriminaliteit en dierenwelzijn en dierenmishandeling. In deze roundtable blikken we terug op de inzichten en bijdragen van de groene criminologie in Nederland. Hoe kijken we terug op groene criminologisch onderzoek in Nederland? Daarnaast zal er ook tijd worden besteed aan vragen die nog onderbelicht zijn en waar wij de toekomst van de groene criminologie in Nederland zien ontwikkelen in de komende jaren. Bijvoorbeeld, welke bijdragen kunnen groene criminologische onderzoek brengen in een tijd van klimaatverandering en biodiversiteitsverlies? Dergelijke vraagstukken zullen leiden tot een belangrijke discussie tussen onze roundtable gasten en de deelnemers in de zaal.</p>

Panel 29: Extremisme anno 2024

Voorzitter	Lisette Dirksen
Zaal	B0.32
Paper 1	Strategische Positionaliteit in 'Tegengestelde' Groeperingen
Auteurs	Merel Driessen (Erasmus Universiteit Rotterdam)
Abstract	Deze bijdrage zal de rol van toegang, emotionaliteit en cultureel begrip binnen strategische positionaliteit bespreken, via een uiteenzetting van preliminaire reflecties binnen mijn research proposal. Deze bijdrage situeert zich dan ook in een breder onderzoek tussen twee tegengestelde protestbewegingen: Extinction Rebellion en de boerenprotesten. Veelal wordt de insider/outsider tegenstelling gebruikt om positionaliteit te duiden en etnografisch onderzoek vorm te geven. Echter, is deze dichotomie relationeel en afhankelijk van de identiteit en het sociale kapitaal van de onderzoeker (Reyes, 2020). De constructie van een 'tussen-in' positie biedt mogelijkheden voor onderzoekers om positionaliteit strategisch toe te passen in het vormen, behouden en analyseren van veldwerk relaties (Lee & Leverso, 2023). Verder zal er ingegaan worden op de ethische implicaties van deze toepassingen. Moderne etnografische epistemologie heeft postkoloniale kritieken rondom ethische verantwoording verwerkt in militante, geëngageerde en participatorische vormen van onderzoek. Echter kan het onderzoeken van extremistische en mogelijk gewelddadige groeperingen deze vormen van onderzoeksethiek bemoeilijken. Een vorm van aanpassing lijkt nodig. Hoe kunnen we ethische kritieken rondom etnografische autoriteit verwerken in extremistisch onderzoek?
Referenties	Lee, S., & Leverso, J. (2023). You In or Out?: Reflecting on Positionality in Gang Research. <i>Journal of Qualitative Criminal Justice & Criminology</i> . https://doi.org/10.21428/88de04a1.051d2e14 Reyes, V. (2020). Ethnographic toolkit: Strategic positionality and researchers' visible and invisible tools in field research. <i>Ethnography</i> , 21(2), 220–240. https://doi.org/10.1177/1466138118805121
Keywords	positionality, access, methodology, ethnography
Paper 2	Het adolescentenstrafrecht in terrorisme-zaken. Van theorie naar praktijk.
Auteurs	Elanie Rodermond (Vrije Universiteit Amsterdam/NSCR); Nathalie Berger (Vrije Universiteit Amsterdam)
Abstract	In de laatste jaren zijn tientallen verdachten van misdrijven met een terroristisch oogmerk voor de rechter gekomen, en een aanzienlijk deel van deze verdachten is jongvolwassen. In Nederland kunnen verdachten in de leeftijd van 16 tot 23 jaar op basis van de Wet adolescentenstrafrecht een jeugdstraf of een volwassenenstraf krijgen. Het huidige onderzoek bestudeert de toepassing van het adolescentenstrafrecht in terrorisme-zaken. Op basis van een rechtspraakanalyse wordt eerst in kaart gebracht hoe vaak en waarom in de afgelopen jaren is geadviseerd (bv. door Reclassering Nederland) om een jeugdstraf op te leggen in het geval van jongvolwassen verdachten van terroristische misdrijven. Vervolgens worden overwegingen van rechters om hier al dan niet in mee te gaan systematisch in kaart gebracht. De resultaten wijzen op uiteenlopende factoren waarmee rekening wordt gehouden

	wanneer wordt beslist over de inzet van het adolescentenstrafrecht. De belangrijke bevindingen worden bediscussieerd in het licht van de rationale achter het adolescentenstrafrecht, recente inzichten in radicaliseringsprocessen van jongeren en recidive na een terroristisch misdrijf.
Keywords	Terrorisme, adolescentenstrafrecht, empirical legal studies, radicalisering
Paper 3	Nepnieuws, misinformatie en desinformatie
Auteurs	Fiore Geelhoed (Erasmus Universiteit Rotterdam); Amr Marzouk (Erasmus Universiteit Rotterdam)
Abstract	Nepnieuws, desinformatie en desinformatie staan de afgelopen jaren volop in de aandacht. Na 'nepnieuws'-claims tijdens de regering-Trump en verder aangewakkerd door de COVID-19-pandemie, zijn nepnieuws, desinformatie en misinformatie in zowel het publieke als het academische debat in verband gebracht met complotdenken. Hoewel academici erkennen dat het onderscheid tussen 'ware informatie' en 'valse informatie' een lastige opgave kan zijn, wordt de problematische aard van dit onderscheid niet altijd voldoende onderkend in actueel onderzoek naar complotdenken. In deze bijdrage benadrukken wij de noodzaak van nuance in discussies over wat 'echte informatie' en 'valse informatie' is in complotstudies. Op basis van literatuuronderzoek naar 'valse informatie' in relatie tot complotovertuigingen rond COVID-19, zullen we 'ware informatie' en 'valse informatie' bespreken als geplaatst op een spectrum bestaande uit verschillende dimensies. Ons argument is dat het expliciet erkennen van deze dimensies bij kan dragen aan een meer constructieve benadering van 'valse informatie' en complotdenken.
Keywords	fake news, desinformatie, complotdenken, anti-institutioneel extremisme
Paper 4	Onderzoek naar beschermende- en risicofactoren met betrekking tot kinderen van ouders met extremistische overtuigingen
Auteurs	Lisette Dirksen (Vrije Universiteit Amsterdam en NSCR); Elanie Rodermond (Vrije Universiteit Amsterdam en NSCR); Nadia Ismaili (Vrije Universiteit Amsterdam); Catrien Bijleveld (NSCR en Vrije Universiteit Amsterdam)
Abstract	In lijn met de recente groei van (en aandacht voor) verschillende soorten extremisme en door bijvoorbeeld het repatriëren van Nederlandse vrouwen en hun kinderen, is de verwachting reëel dat ook het aantal kinderen dat in dit soort gezinssituaties opgroeit zal toenemen. Berichtgeving van de Raad voor de Kinderbescherming laat zien dat zij inderdaad steeds vaker te maken krijgt met kinderen die worden beïnvloed door ouders of omgeving. Er is echter nog weinig onderzoek gedaan naar of en hoe extremistische overtuigingen van ouders invloed hebben op hun kind(eren). Zowel in de praktijk als in de wetenschap blijkt dat het een opgave is om gezinnen waarin tenminste één ouder extremistisch gedachtegoed aanhangt, goed in beeld te krijgen. Dit is problematisch aangezien het voor de ondersteuning aan deze kinderen en gezinnen belangrijk is om kennis te hebben over deze gezinscontexten, en over beschermende factoren die ervoor zorgen dat kinderen, ondanks het opgroeien in een dergelijke context, geen schade wordt berokkend. Het huidige onderzoek is verkennend van aard en poogt meer inzichten te verkrijgen in deze gezinnen. Er is een analyse uitgevoerd van dossiers van de Raad voor de Kinderbescherming betreffende kinderen van wie ten minste één ouder extremistisch gedachtegoed aanhangt. De voorlopige resultaten van

	het onderzoek wijzen op relevante overeenkomsten, maar ook verschillen tussen gezinnen met verschillende ideologieën die van belang worden geacht voor de ondersteuning van deze gezinnen vanuit de jeugdbeschermingsketen.
Keywords	Extremisme, kindbeschermingsmaatregelen

Parallelsessie 4: Vrijdag, 09:00-10:30

Panel 30: Veiligheid en het beheersen van gedrag in detentie

Voorzitter	Louis Favril
Zaal	A0.51
Paper 1	Tien jaar Promoveren en Degraderen: Wat weten we (niet) en hoe nu verder?
Auteurs	Dr. Jan Maarten Elbers (Universiteit Leiden); Dr. Esther van Ginneken (Universiteit Leiden)
Abstract	<p>Het systeem van Promoveren en Degraderen beoogt bij te dragen aan een aantal belangrijke doelen, waaronder het garanderen van een veilig werk- en leefklimaat in detentie. Het middel daartoe is om goed gedrag te belonen en wangedrag te bestraffen. De impact van het systeem is ogenschijnlijk groot. Goed gedrag in detentie bepaalt de toegang van gedetineerden tot bepaalde activiteiten en cursussen tijdens detentie, maar is ook een belangrijke voorwaarde voor het aanvragen van verlof en voorwaardelijke invrijheidstelling. Tegelijkertijd vraagt het beoordelen en interpreteren van gedrag ook veel van gevangenispersoneel. Inmiddels is het al tien jaar geleden dat het systeem in alle Nederlandse gevangenissen werd geïmplementeerd. Hoog tijd dus om de balans op te maken: Wat weten we inmiddels over de uitgangspunten, knelpunten, en de uitwerking van dit systeem op het leven en werken in detentie? Enerzijds richt deze overzichtsstudie zich op het synthetiseren van eerder onderzoek naar het systeem van Promoveren en Degraderen. Anderzijds wordt eerder onderzoek aangevuld met unieke data afkomstig uit interviews met managementleden van het merendeel van Nederlandse Penitentiaire Inrichtingen. De resultaten geven een holistisch beeld van eerder onderzoek naar het systeem van Promoveren en Degraderen, en geven de uitgangspunten, knelpunten, en de uitwerking van op het leven en werken in detentie weer. Dat beeld roept, in combinatie met nieuwe data, ook nieuwe vragen op en geeft aanknopingspunten voor vervolgonderzoek.</p>
Keywords	Detentie, Promoveren en Degraderen, belonen, straffen, compliance
Paper 2	De impact van detentie op druggebruik bij vrouwen
Auteurs	Louis Favril (Universiteit Gent)
Abstract	<p>In dit onderzoek werden 211 vrouwen in Vlaamse gevangenissen (88% responsgraad) bevraagd over het gebruik van drugs voor en tijdens hun detentie. Zes op tien (58%) participanten gaven aan drugs te hebben gebruikt in het jaar voorafgaand aan de opsluiting, van wie de helft (52%) dit verder bleef doen na aankomst in de gevangenis. Initiatie van druggebruik in detentie was zeldzaam. Van de groep die hun druggebruik continueerde, gaf driekwart (75%) aan dit in mindere mate te doen. Algemeen vond een verschuiving plaats in het gebruik van stimulantia voor detentie naar sedativa tijdens detentie. Dit sluit aan bij de belangrijkste redenen waarom gedetineerden drugs gebruikten, namelijk ontspannen, problemen vergeten en verveling tegengaan. Druggebruik in detentie was echter niet geassocieerd met het leefklimaat in detentie (gemeten aan de hand van de Prison Climate Questionnaire).</p>
Keywords	Drugs; detentie

Paper 3	Een vergelijkende studie naar (on)veiligheid in gevangenis in Noorwegen en Engeland & Wales
Auteurs	Sophie Martens (Universiteit Leiden); Ben Crewe (University of Cambridge)
Abstract	Hoewel er veel literatuur bestaat over geweld in gevangenis, is er veel minder geschreven over hoe veiligheid in de gevangenis wordt ervaren, en door welke factoren het wordt bevorderd of belemmerd (Liebling, 2004). Eerder onderzoek laat ook zien dat veiligheidspercepties in sterke mate context-afhankelijk zijn: de betekenis van veiligheid kan verschillen tussen personen en plaatsen (Kochel & Nouri, 2021). Dit onderzoek geeft inzicht in de voorspellers van veiligheidsgevoelens in twee rechtsgebieden, Noorwegen en Engeland & Wales, om vervolgens te reflecteren op verschillende betekenissen die respondenten hechten aan het begrip veiligheid. Het onderzoek maakt gebruik van surveydata (N = 995) en interviews (N = 199) van het Comparative Penology (COMPEN) research programme (University of Cambridge). Uit de studie blijkt dat veiligheid in beide rechtsgebieden door grotendeels dezelfde factoren wordt voorspeld, maar dat gedetineerden in Engeland & Wales een beperktere definitie van veiligheid hanteren (bounded safety). Deze respondenten gaven aan zich veilig te voelen, maar hadden tegelijkertijd weinig vertrouwen in personeel en medegedetineerden. Zij accepteerden daarom dat waakzaamheid altijd noodzakelijk was. Noorse respondenten uitten juist vertrouwen in hun omgeving, waardoor de meesten zich veilig voelden. Deze conclusies laten zien dat het in de vergelijkende penologie raadzaam is om naast het vergelijken van scores ook aandacht te hebben voor hoe begrippen worden ervaren in verschillende contexten.
Referenties	Liebling, A., & Arnold, H. (2004). Prisons and their moral performance: A study of values, quality, and prison life. Kochel, T. R., & Nouri, S. (2021). Drivers of perceived safety: Do they differ in contexts where violence and police saturation feel 'normal'? <i>Journal of Crime and Justice</i> , 44(5), 515–534.
Keywords	veiligheid, detentie, mixed-methods, Engeland & Wales, Noorwegen, Nordic exceptionalism
Paper 4	Veiligheid in detentie: een theoretisch kader
Auteurs	Sophie Martens (Universiteit Leiden); Hanneke Palmén (Universiteit Leiden); Paul Nieuwbeerta (Universiteit Leiden)
Abstract	Het huidige onderzoek bekijkt de stand van zaken van de gevangenisliteratuur over veiligheid, met een focus op veiligheidsbeleving (subjectieve veiligheid) van gedetineerden. Hoewel er al verschillende onderzoeken zijn verricht naar dit thema (zie bijv. Wolff & Shi, 2009), ontbreekt het tot op heden aan een theoretisch kader om deze bevindingen aan elkaar te relateren. Dit staat in schril contrast met de literatuur over veiligheidsbeleving in reguliere populaties (ook wel bekend als de fear of crime literatuur), waar al decennialang aan theorievorming wordt gedaan. Dit artikel beargumenteert dat, conform bestaande fear of crime modellen, de literatuur over veiligheidsbeleving in detentie gestructureerd kunnen worden aan de hand van een driedimensionaal model. Veiligheidsbeleving valt volgens dit model uiteen in drie componenten: een affectieve component (emotie), een cognitieve component (risicoperceptie), en een conatieve component (gedrag) (zie bijv. Hansmaier et al., 2016). Dit artikel biedt een overzicht van de

	literatuur over subjectieve veiligheid, waarbij het in kaart brengt in hoeverre er al onderzoek is gedaan naar deze verschillende componenten.
Referenties	Hansmaier, M., Kemme, S., & Baier, D. (2016). 11. Victimization, Fear of Crime and Life Satisfaction. In <i>Representative Studies on Victimization</i> (pp. 251–284). Wolff, N., & Shi, J. (2009). Feelings of safety among male inmates: The safety paradox. <i>Criminal Justice Review</i> , 34(3), 404–427.
Keywords	Veiligheid, detentie, literatuurreview, fear of crime

Panel 31: Roundtable: Crime scripting: Theorie & Praktijk

Voorzitter	Thom Snaphaan
Zaal	B0.13
Deelnemers	Thom Snaphaan (Centre of Expertise Veiligheid & Veerkracht, Avans Hogeschool / Universiteit Gent); Peter Klerks (Openbaar Ministerie / Politieacademie); Ana Barros (Politieacademie / TNO); Edward Kleemans (Vrije Universiteit Amsterdam); Edwin Kruisbergen (Ministerie van Justitie & Veiligheid); Irma Vermeulen (Politie Nederland)
Abstract	Dit jaar is het 30 jaar geleden dat Derek Cornish crime script analysis, ook wel crime scripting, introduceerde in de criminologie. In zijn basisartikel (Cornish, 1994) beschrijft hij hoe deze analytische methode bij kan dragen aan het genereren, organiseren en systematiseren van kennis over de procedurele aspecten en randvoorwaarden van pleegprocessen van criminaliteit. In de afgelopen 30 jaar is de methode veelvuldig en op diverse manieren toegepast, zowel in wetenschappelijk onderzoek als in de praktijk bij de aanpak van criminaliteit. In deze roundtable debatteren en reflecteren de deelnemers, samen met het publiek, over de (meerwaarde van de) toepassing van crime scripting in wetenschappelijk werk en in de praktijk bij de aanpak van criminaliteit. Ook verkennen zij perspectieven op doorontwikkeling van deze methode. Heeft 30 jaar toepassing in onderzoek en praktijk ook bijgedragen aan vooruitgang op vlak van preventie of reductie van criminaliteit? Vinden de praktijk en het wetenschappelijk onderzoek elkaar voldoende op dit vlak? Dit en meer zullen centrale vragen zijn tijdens deze roundtable.

Panel 32: Evidence-based policing

Voorzitter	Ronald van Steden
Zaal	B0.17
Paper 1	After the incident: Measuring organizational (internal) police demand
Auteurs	Natascha de Leeuw (NSCR/Utrecht University); Samuel Langton (NSCR); Harold van Voornveld (Netherlands Police); Koen Kraassenberg (Netherlands Police); John Duivenvoorden (Netherlands Police); Stijn Ruiter (NSCR/Utrecht University)
Abstract	Recent studies have sought to estimate the amount of time consumed by police responding to emergency calls for service. And yet, we know that reactive deployed resources represent only part of what police actually spend their time on. After the police clear the scene of an incident, a number of activities will be undertaken, such as reviewing CCTV footage and interviewing suspects, which are immensely time consuming. This presentation outlines a novel method for measuring the time consumed on these post-incident activities using individual time estimates from a sample of Dutch detectives nested within eight frontline police teams. We present this novel method, inclusive of preliminary findings and a breakdown of the variance at each level of the data.
Keywords	criminal investigation; police; investigative effort; investigative activity
Paper 2	Investigative Interviewing: State of the art and future avenues
Auteurs	Nicola Palena (NSCR);
Abstract	Investigative interviewing is an interdisciplinary research topic covering disciplines such as criminology, psychology, law, and communication science. Until some time ago, interrogations mainly aimed at detecting deception and obtaining confessions, but research showed that these approaches are unproductive and can bring to false confessions and miscarriages of justice. For this reason, the term interrogation has now been replaced with “investigative interviewing” to clarify that the main aim of each interview is to ethically collect valid information, as also stated in the recently released Mendez principles. In this regard, models such as the PEACE in the UK and the VOVAR in the Netherlands have been developed. However, it is possible to further improve witnesses recalls with the adoption of questioning strategies that build on memory research such as the spreading activation theory. To this aim, a laboratory experiment was conducted where participants were interviewed, and either lied or told the truth, about a crime they witnessed via one of three possible interviewing strategies: standard Cognitive Interview (CI), a Category Clustering Recall Cognitive Interview (CCR-CI) or 5W Cognitive Interview (5W-CI). The results showed that the both the CCR-CI and the 5W-CI outperformed the standard CI in terms of information collection and discrimination between honest and lying witnesses, possibly indicating that memory enhancing techniques building on the same theoretical background can be used in different formats and adapted to the investigative goals. Limitations of the study and suggestions for future research ideas are also presented.
Keywords	investigative interviewing; witnesses; cognitive interview; information disclosure

Paper 3	Building bridges, making a difference: Health & Safety Coordinators in the police force
Auteurs	Ronald van Steden (Vrije Universiteit en NSCR); Sandra ter Woerds (Politie, eenheid Amsterdam)
Abstract	The police encounter many disorderly yet vulnerable people in their work, who need help, care and support. Since 2021, 23 Health & Safety Coordinators have been active in all 17 police stations of the Amsterdam region. With the appointment of these coordinators, the police, together with partners, hope to act more decisively in situations where issues of law enforcement and public health come together. Their work often concerns cases involving confused or erratic behaviour, domestic violence and 'at risk' youth. The Health & Safety Coordinators function as 'boundary spanners' or 'bridge builders' who seek and stimulate synergy both within the police and with numerous external partners (such as youth work and mental health care) in the social domain. We have followed the development of the Health & Safety Coordinators from the start through action-oriented research. Central to our research are their daily activities, the cases they need to respond to, and the extent to which the police succeed in 'making a difference' for people in need. In so doing, we provide empirical insight into the drivers and barriers in community police work at the intersection of public order and health care.
Keywords	health and safety, law enforcement and public health, community policing, boundary spanning, 'joined-up' solutions, action research
Paper 4	Citizen Satisfaction with the Police after Citizen-Initiated Contact
Auteurs	Roselle P. Jansen (NSCR); Ronald van Steden (NSCR and Vrije Universiteit Amsterdam); Stijn Ruiter (NSCR and Utrecht University)
Abstract	Fostering satisfactory police-citizens encounters holds utmost significance for the efficiency of the police, and the well-being of citizens and communities. Positive perceived encounters foster citizen support and voluntary cooperation. From literature we know that citizen satisfaction is derived from direct experiences with the police. Individual police employees can have a significant impact on citizens' experiences, ultimately influencing their satisfaction levels with the police and with police conversations. In assessing citizen satisfaction, contact initiated by citizens themselves weigh more heavily on citizen satisfaction levels than contact initiated by police does as citizens generally expect more from voluntary contact. Therefore, to study citizen satisfaction, it makes sense to look at citizen-initiated conversations between citizens and the police. Of all citizen-initiated contact the majority is crime reporting conversations, so we mainly focus on these conversations. Our objective is to offer comprehensive insight into citizen satisfaction regarding citizen-initiated contact with the police. Employing a mixed-method design, we gain deeper insight and understanding of citizen satisfaction. This involves examining citizen expectations and purposes, as well as analyzing the content of citizen-initiated conversations. Findings offer valuable insights into strategies for enhancing crime reporting experiences, elevating citizen satisfaction levels, and fostering increased cooperation among citizens.
Keywords	Citizen Satisfaction, Crime Reporting, Citizen-initiated Contact, Police

Panel 33: Online weerbaarheid tegen slachtofferschap en daderschap

Voorzitter	Marleen Weulen Kranenburg
Zaal	B0.41
Paper 1	Naar een mensgerichte cyberweerbaarheid.
Auteurs	Remco Spithoven (Hogeschool Saxion); Jurjen Jansen (NHL Stenden Hogeschool); Bruno Verweijen (Hogeschool Saxion); Milou Kievik (Hogeschool Saxion)
Abstract	<p>Met dit theoretische paper dragen we bij aan het perspectief van een mensgerichte cyberweerbaarheid door de eerdere ‘human-as-solution’ benadering van cybersecurity door Zimmermann en Renaud (2019) uit te breiden in de richting van een mensgerichte cyberweerbaarheid. Ten eerste zullen we de hardnekkigheid van het klassieke mantra ‘de mens is de zwakste schakel’ plaatsen in de context van de historie van maatschappelijke en wetenschappelijke ontwikkelingen in de industriële revolutie. Ten tweede zullen wij Zimmermann en Renaud’s benadering verder onderbouwen met literatuur uit aanverwante wetenschappelijke disciplines: (I) veiligheidswetenschappen, (II) positieve psychologie en (III) positieve veiligheid.</p> <p>De nadruk op de menselijke bijdrage aan de cyberweerbaarheid helpt bij het versterken van een noodzakelijk gevoel van gedeelde verantwoordelijkheid onder werknemers. Natuurlijk blijft het belangrijk om te leren van cyberincidenten, wat er door menselijk handelen is misgegaan, en om medewerkers ter verantwoording te roepen die opzettelijk schade toebrengen aan de organisatie. Cybersecurity heeft echter een positieve benadering van menselijke actoren nodig om de benodigde flexibiliteit en veerkracht te bereiken om de hedendaagse digitale risico’s waarmee organisaties te maken hebben het hoofd te kunnen bieden. Wij pleiten ervoor om te leren van wat er in de dagelijkse praktijk goed gaat als het gaat om cybersecurity: waarom maken mensen de juiste keuzes die voorkomen dat incidenten plaatsvinden of escaleren? We zullen onze theoretische argumenten uiteenzetten en afsluiten met het schetsen van richtingen voor toekomstig theoretisch en empirisch werk.</p>
Referenties	Zimmermann, V., & Renaud, K. (2019). Moving from a ‘human-as-problem’ to a ‘human-as-solution’ cybersecurity mindset. <i>International Journal of Human-Computer Studies</i> , 131, 169-187.
Keywords	cyberweerbaarheid, cyber security, cybercrime, online criminaliteit, veerkracht
Paper 2	Mensgerichte cyberweerbaarheid: Van zwakke schakel naar sleutelrol
Auteurs	Jurjen Jansen (NHL Stenden Hogeschool & Politieacademie); Remco Spithoven (Saxion Hogeschool); Sander Ebbers (NHL Stenden Hogeschool); Bruno Verweijen (Saxion Hogeschool)
Abstract	Er heerst een fundamenteel misverstand in de aanpak van digitale veiligheidsvraagstukken binnen organisaties, namelijk de overtuiging dat mensen de zwakste schakel vormen in de bescherming van digitale systemen. Deze zienswijze doet geen recht aan de veelal complexe socio-technische omgeving waarin wordt gewerkt, en werkt bovendien demotiverend. Voor de fysieke veiligheidssector beschrijft Hollnagel (2014) een Safety-II benadering.

	Deze benadering moedigt aan tot een meer positieve kijk op veiligheid, waarbij de focus ligt op het versterken van wat goed gaat (i.e., Safety-II) naast het voorkomen van wat fout kan gaan (i.e., Safety-I). Wij verkennen in deze bijdrage een Safety-II aanpak voor digitale weerbaarheid, wat wij mensgerichte cyberweerbaarheid noemen, en bouwen daarmee voort op het werk van Zimmermann en Renaud (2019). In dit onderzoek staat de vraag centraal hoe de mensgerichte benadering van cyberweerbaarheid kan bijdragen aan het vertonen van veilig gedrag door eindgebruikers. In deze bijdrage gaan we in op de uitkomsten van een kwalitatieve studie waarin N = 29 professionals, zoals CISO's, ISO's en gedragsexperts, zijn geïnterviewd. De interviews hadden als primaire doel om in kaart te brengen hoe volgens deze professionals de mensgerichte benadering geïmplementeerd kan worden in de praktijk. Middels een ontwerpessie zijn praktische handelingsperspectieven voor de mensgerichte benadering ontwikkeld.
Referenties	Hollnagel, E. (2014). Safety-I and Safety-II: The past and future of safety management. Ashgate Publishing. Zimmermann, V. & Renaud, K. (2019). Moving from a 'human-as-problem' to a 'human-as-solution' cybersecurity mindset. International Journal of Human-Computer Studies, 131, 169-187.
Keywords	digitale veiligheid, digitale weerbaarheid, human factors, cybersecurity, mens-als-oplossing
Paper 3	Hoe ouders hun kinderen cyberweerbaar maken: resultaten van een vragenlijstonderzoek
Auteurs	Ynze van Houten (Hogeschool Saxion); Ellen Misana - ter Huurne (Hogeschool Saxion); Remco Spithoven (Hogeschool Saxion)
Abstract	Kinderen krijgen steeds jonger toegang tot internet, smartphones, socialemedia-apps en andere vormen van online sociale contacten. Ze lopen hierbij het risico in aanraking te komen met online gevaren als cyberpesten, blootstelling aan ongepaste inhoud (bv. geweld, pornografie, extremistisch materiaal), seksueel misbruik, persoonlijke informatie delen, beschadigende foto's/filmpjes verspreiden, gehackt worden, desinformatie ontvangen etc. Kinderen die daadwerkelijk slachtoffer worden kunnen te maken krijgen met psychologische gevolgen (bv. depressie, angst), fysieke schade (bv. door extreme challenges), sociale gevolgen (bv. terugtrekken uit sociale situaties), financiële gevolgen (bv. bij fraude), en slechte schoolprestaties (bv. door online verslaving). Ouders spelen een belangrijke rol bij de ontwikkeling van kennis en vaardigheden van jongeren ten aanzien van risico's en gevaren, maar de vraag is in hoeverre zij in de digitale wereld deze rol goed op kunnen pakken, gezien de vaak weinig digitale kennis en vaardigheden die ze zelf bezitten. Wat doen ouders er eigenlijk aan om te voorkomen dat hun kinderen slachtoffer (of, in sommige gevallen, dader) worden, en welke factoren spelen een rol bij de wijze waarop ze het doen? Weten ouders wel wat de gevaren zijn, en vinden ze dat hun kinderen risico lopen? Zien zij zichzelf wel in staat hun kinderen een goede digitale opvoeding te geven, of hebben ze hierbij hulp nodig? Met hulp van een vragenlijstonderzoek onder ca. 1000 ouders van kinderen tussen 6-12 jaar proberen wij antwoorden op deze vragen te geven.
Keywords	cyberweerbaarheid, digitale opvoeding
Paper 4	Ethisch hacken door een criminologische lens: eerste resultaten van een kwalitatief onderzoek

Auteurs	Marleen Weulen Kranenborg (Vrije Universiteit (VU) Amsterdam, Faculteit der Rechtsgeleerdheid, afdeling Criminologie)
Abstract	<p>Er is vanuit criminologisch perspectief vrij veel aandacht voor hackers. De nadruk in dat onderzoek ligt op crimineel gedrag, terwijl veel hackers juist op een positieve manier bijdragen aan cybersecurity. Deze ethisch hackers handelen grotendeels in dezelfde context als hun criminele tegenpolen. Je zou hen daarom in criminologische termen kunnen zien als resisters. Het zijn personen die geen criminele carrière hebben, terwijl ze zich wel regelmatig in criminogene omgevingen bevinden en mogelijk ook veel risicofactoren hebben die gelijk zijn aan die van criminele hackers. In dit door NWO gefinancierde VENI-onderzoek wordt, aan de hand van expertinterviews en interviews met ethisch hackers, gekeken hoe ethisch hackers zich ontwikkelen en hoe zij de keuze maken om hun vaardigheden op een positieve manier in te zetten. Hierbij ligt de focus zowel op de levensloop alsook op culturele en situationele aspecten. Deze presentatie is gebaseerd op de expert interviews, die een breder beeld geven van de ethisch hackersgemeenschap. Deze interviews worden vergeleken met pilot resultaten op basis van eerdere interviews met ethisch hackers. Dit wordt geanalyseerd aan de hand van verschillende criminologische perspectieven. Hiermee wordt het fenomeen van ethisch hackers bekeken door een criminologische lens.</p>
Keywords	Cybercrime; Ethisch hacken; Levensloop; Resister; Hackerscultuur

Panel 34: Cultuur en Veiligheid percepties

Voorzitter	Krista Schram
Zaal	B0.25
Paper 1	Verlangen naar veiligheid: Veiligheidsmechanismen van vrouwelijke escorts in België en Nederland
Auteurs	Pia Struyf (Vrije Universiteit Brussel); Sofie De Kimpe (Vrije Universiteit Brussel); Lucas Melgaço (Vrije Universiteit Brussel)
Abstract	Escorts verdienen hun brood met het verkopen van seksuele diensten, dewelke ze aanbieden op online platformen. Ze ontmoeten hun klanten fysiek op een voor hen vaak onbekende locatie, zoals een hotel of bij de klant thuis. Door hun klanten op onbekende locaties te ontmoeten voor een date, lopen escorts meteen een heleboel risico's. Denk hierbij aan fysiek geweld, stalking en afpersing. Toch rapporteren weinig respondenten in huidig onderzoek dergelijk slachtofferschap. Ze leggen daarentegen net de nadruk op de verschillende veiligheidsmechanismen die ze toepassen voor, tijdens en na een date. Zo hechten ze bijvoorbeeld veel belang aan de screening van klanten, checken ze de ruimte op verborgen camera's alvorens ze uit de kleren gaan, delen ze hun live locatie met mensen die ze vertrouwen en rapporteren ze onbetrouwbare klanten op een online fakerslijst om andere escorts te waarschuwen. Deze presentatie bespreekt de verschillende veiligheidsmechanismen die naar boven kwamen tijdens 28 diepte-interviews met cis-vrouwelijke escorts die werkzaam zijn in België en/of Nederland. Aangezien het wettelijk kader in beide landen verschillend is, zal de presentatie eveneens ingaan op de impact hierop van regularisering in Nederland en decriminalisering in België. De presentatie biedt een beter begrip van de uitdagingen waarmee vrouwelijke escorts worden geconfronteerd en biedt inzichten voor beleidsmakers en hulpverleners om de veiligheid en het welzijn van sekswerkers te verbeteren. We zetten hiervoor de ervaringen van de doelgroep zelf centraal.
Keywords	Sekswerk - Escorts - Veiligheid - Onveiligheid
Paper 2	Veiligheidsbeleving van jonge meiden in de openbare ruimte
Auteurs	Krista Schram (Hogeschool Inholland)
Abstract	Uit verschillende recente onderzoeken in Rotterdam(-Zuid) blijkt dat jonge vrouwen zich vaak onprettig of zelfs onveilig voelen in de buitenruimte. Daarom zijn we een verdiepend onderzoek gestart rond de vraag welke factoren invloed hebben op de veiligheidsbeleving van jonge vrouwen in de openbare ruimte en hoe deze te vertalen zijn naar ontwerpprincipes die geïntegreerd kunnen worden in toekomstig beleid. Op basis van een inventarisatie van de beschikbare literatuur over gebruik en beleving van de openbare ruimte hebben we ontdekt dat meiden vaker de semi- openbare ruimte, zoals winkelcentra, opzoeken om te verblijven en er vooral rondlopend interacteren met vriendinnen. Dit in tegenstelling tot jongens die de openbare ruimte op een meer statische manier gebruiken door bijvoorbeeld op bepaalde locaties rond te hangen. Verder is gebleken dat locaties en routes die meiden in hun dagelijkse activiteiten (moeten) gebruiken een belangrijke rol spelen in hun gevoel van veiligheid. In de context van Rotterdam-Zuid is de openbare ruimte rond winkelcentrum Zuidplein als zodanig in beeld gekomen.

	Met name de waarneming van en ervaringen met 'signal crimes' maken dat meiden zich er niet altijd veilig voelen. Met behulp van narratieve kaarten zijn in samenwerking met meiden zelf verbeterpunten geïnventariseerd en aanpassingen gevisualiseerd. De opgedane inzichten zijn vertaald naar een handreiking met ontwerpprincipes.
Keywords	veiligheidsbeleving, openbare ruimte, jonge meiden
Paper 3	Over Culturele Grenzen Heen: Accuratesse en Suggestibiliteit van Nederlandse en Zambiaanse Ooggetuigen
Auteurs	Tanja van Veldhuizen (Vrije Universiteit Amsterdam); Jaimy Rooze (Vrije Universiteit Amsterdam); Gabi de Bruïne (Vrije Universiteit Amsterdam)
Abstract	Als gevolg van globalisering is het feitenonderzoek in juridische procedures steeds vaker afhankelijk van communicatie tussen mensen met verschillende culturele achtergronden. Dat geldt bijvoorbeeld voor asielprocedures, maar ook voor reguliere strafrechtelijke procedures. Culturele verschillen in een verhoorsituatie kunnen gemakkelijk leiden tot misverstanden en onbegrip. Om op culturele verschillen in te kunnen spelen is meer kennis nodig over de effecten van cultuur op waarneming en op verklaringen in een forensische context. In een online quasi-experiment onderzochten wij verschillen in de accuratesse van verklaringen en gevoeligheid voor suggestie tussen Zambiaanse (N=52) en Nederlandse (N=44) ooggetuigen. Deelnemers werden gevraagd een video te kijken van een overval op een kleine Pakistaanse supermarkt. Na een fillertaak verklaarden zijn in een schriftelijk vrij relaas over het voorval. Vervolgens werden directe vragen gesteld over centrale details (n=10) en perifere details (n=10) en werden ook suggestieve vragen (n=10) gesteld. We vergeleken de lengte van het vrije relaas van de Zambiaanse en Nederlandse respondenten, evenals de accuratesse van de beschreven centrale en perifere details in het vrije relaas en in de antwoorden op de directe vragen. Ook onderzochten we of er een verschil is in hoe vaak de respondenten met een verschillende culturele achtergrond meegaan met suggestie. Voorlopige resultaten van de studie worden gepresenteerd.
Keywords	Cultuur; Ooggetuigen; Accuratesse; Suggestibiliteit; Verhoor

Panel 35: Beelden en narratieven: Verzamelpanel

Voorzitter	Romee Klis
Zaal	B0.16
Paper 1	De moraal van het verhaal: Hoe narratief de overtuigingskracht en organisatie van genocideontkenning beïnvloedt
Auteurs	Roland Moerland (Maastricht University)
Abstract	Genocideontkenning wordt vaak verpakt in de politieke retoriek van actoren die betrokken waren bij het genocidale geweld en degenen die met hen sympathiseren. In die retoriek ligt de nadruk veelal op vrij technische argumenten over bepaalde aspecten van het geweld. Echter, meer verfijnde vormen van genocideontkenning lijken te vertrouwen op de narratieve vorm en in plaats van een gedepersonaliseerde technische verklaring, bevat het een emotioneel persoonlijk verhaal. In marketing en communicatie wordt de narratieve vorm vaak gebruikt in campagnes vanwege het krachtige potentieel om het publiek te beïnvloeden. Dit roept de vraag op of ontkenningen in narratieve vorm effectiever zijn dan ontkenningen in retorische vorm bij het beïnvloeden van het publiek, en zo ja, waarom en hoe? Deze bijdrage bekijkt deze vragen vanuit de narratologie en narratieve criminologie en reflecteert op de implicaties van de narratieve vorm. De aandacht zal daarbij vooral uitgaan naar de aantrekkingskracht op het publiek, het vermogen om een breder publiek te bereiken, en hoe de narratieve vorm de betekenisgeving van historische gebeurtenissen zoals genocide beïnvloedt. Het een en ander zal worden geïllustreerd aan de hand van ontkenningen van de Genocide tegen de Tutsi die in 1994 in Rwanda plaatsvond.
Keywords	Genocide, Ontkenning, Narratief, Rwanda
Paper 2	Unveiling the Dutch 'anti-gender movement': gender diversity opposition and the consequences for the lived experiences of Gender Queer individuals (PhD proposal)
Auteurs	Romee Klis (Universiteit Utrecht)
Abstract	Although the Netherlands is portrayed as archetype for queer protection, it is sinking in rankings of countries where LGBTQI+ people are well protected. Trending debate is polarizing progressive queer advocates against the 'anti-gender movement' (i.e. anti 'gender ideology'). This movement, comprised of diverse neoconservative groups, opposes the creed that gender is a construct and that there are alternative identities than the binary 'male' and 'female'. Legitimacy of queer identities is resisted by connecting them to pedophilia and cultural deterioration. This indicates how discourse is rooted in heteronormative standards, traditional family values, as well as nationalist ideas of superior Dutchmen against 'backward others'. Expression of threats and violence are encouraged, posing a danger to already marginalized nonconform individuals. This qualitative PhD research, rooted in a cultural/critical criminological tradition, will focus on impacts of Dutch anti-gender movements upon the lived experience of (intersectional) gender queer individuals. First, it will inquire motivations of neoconservatives, and how their advancement of gender diversity opposition contributes to hostile acts of violence, hate and discrimination. Second, it will inquire the effects on lived experiences and (de)criminalization of (intersectional) gender queer folks, and

	how they resist the different dimensions of hostility associated with anti-gender discourse.
Keywords	Queer criminology, anti-gender movements, gender diversity opposition, LGBTQI+ hostility, Intersectionality
Paper 3	In denial: Een exploratieve vergelijking tussen klimaat desinformatie en online berichten rondom de stikstofcrisis
Auteurs	Jessica Hill (Vrije Universiteit Amsterdam); Marleen Weulen Kranenbarg (Vrije Universiteit Amsterdam)
Abstract	Sinds het uitbreken van de stikstofcrisis zijn uitgesproken critici van het stikstofbeleid naar voren gekomen. Een deel van hun kritiek kan worden gezien als een vorm van desinformatie, bijvoorbeeld wanneer wordt gesteld dat de overheid landbouwgrond wil “stelen” om huizen voor immigranten te bouwen. In dit presentatie vergelijken we online berichten rondom de stikstofcrisis met klimaatveranderingsdesinformatie. Hoewel beide problemen milieukwesties zijn die gelijkenissen vertonen, zijn er ook belangrijke verschillen. Met een literatuuronderzoek naar klimaatveranderingsdesinformatie categoriseren we actoren die betrokken zijn bij het financieren, produceren en verspreiden van desinformatie, evenals de strategieën en argumenten die zij gebruiken. Op basis van exploratief empirisch onderzoek naar de stikstofcrisis identificeren we vervolgens grotendeels dezelfde categorieën actoren die betrokken zijn bij het in twijfel trekken van de stikstofcrisis. Aan de hand van online berichten van deze actoren onderzoeken we de gebruikte strategieën en argumenten. We zien zowel ontkenning van de wetenschappelijke basis van de stikstofcrisis, maar ook meer genuanceerde argumenten. Belangrijke verschillen met klimaatveranderingsdesinformatie zijn o.a. een focus op de wetenschap achter klimaatverandering versus een focus op gebrekkig stikstofbeleid dat wordt onderbouwd door “zwakke” wetenschap. Ook wie volgens de berichten de “slachtoffers” van de maatregelen tegen de twee problemen zijn verschilt, bij klimaatverandering is dit het algemene publiek en bij de stikstofcrisis zijn dit de boeren. We bespreken wat onze resultaten betekenen voor de criminologie, waarbij we ons richten op het schadebeginsel, vaak gebruikt in de groene criminologie, en op de link tussen online polarisatie en gewelddadig gedrag offline.
Keywords	groene criminologie, desinformatie, sociale media, polarisatie; schadebeginsel
Paper 4	Te gek om los te lopen. Het beeld van forensische zorg, professionals en patiënten in Nederlandse fictie, films en series
Auteurs	Eleni Georgaki (Universiteit Leiden); Joni Reef (Universiteit Leiden); Michiel van der Wolf (Universiteit Leiden)
Abstract	Een forensisch patiënt krijgt een relatie met zijn therapeut, hierdoor kan hij ontsnappen uit de kliniek, recidiveert hij en belandt hij weer in de kliniek. Dit is een veelvoorkomend plot in Nederlandse fictiefilms en -series waarin de forensische zorg wordt afgebeeld. In de werkelijkheid zijn dit juist hoogst uitzonderlijke verhalen. Zo ontstaat een scheef, negatief en sensatiebelust beeld van de forensische zorg, wat van belang is nu Amerikaans onderzoek aangeeft dat het beeld in fictie mogelijk meer invloed heeft op de publieke opinie dan nieuwsberichten. De beeldvorming van patiënten, professionals en het systeem als geheel in fictiefilms en -series kan worden ingedeeld in frames, die bekend zijn uit onderzoek naar berichten in (sociale) media of Amerikaans

	<p>onderzoek. In dit onderzoek staat centraal welke frames worden gebruikt om de forensische zorg af te beelden in Nederlandse fictiefilms en -series. Zestien producties van de laatste twintig jaar zijn gevonden en geanalyseerd op basis van algemene kenmerken, o.a. het plot, en de frames die passen bij het beeld. De meeste frames die worden gebruikt zijn negatief en gebaseerd op uitzonderlijke gevallen. Patiënten worden weergegeven als 'wild beest' of 'meestermanipulator' die levensdelicten en/of ernstige zedendelicten hebben gepleegd. De meeste professionals zijn naïeve, incompetenten 'knuffelaars' en 'verleidbaar', en het systeem is (mede daardoor) een 'gatenkaas' zonder aandacht voor slachtoffers. Het beïnvloeden van dit beeld is meer dan ooit van groot belang voor het creëren van maatschappelijke draagvlak. De ontsnapte forensische patiënt moet daarin ruimte maken voor de patiënt die na een succesvolle behandeling niet meer recidiveert, die gelukkig in werkelijkheid veel vaker voorkomt.</p>
Referenties	<p>Georgaki, E.P., Reef, J., & Van der Wolf, M.J.F. (2024). Te gek om los te lopen. Het beeld van forensische zorg, professionals en patiënten in Nederlandse fictie, films en series [Manuscript in voorbereiding]. Tijdschrift voor Forensische Psychiatrie en Psychologie (2) 1.</p>
Keywords	<p>Forensische zorg, frames, beeldvorming, films en series, professionals</p>

Panel 36: Terrorisme en extremisme

Voorzitter	Joris van Wijk
Zaal	B0.32
Paper 1	Ooit gehoord van de Iraanse Volksmoedjahedien??
Auteurs	Joris van Wijk (VU); Maarten Bolhuis (VU)
Abstract	Wat hebben Saddam Hussein, François Mitterand en Rudi Giuliani gemeen? Zebben allemaal een warme relatie onderhouden met de Iraanse Volksmoedjahedien. Deze bij het Nederlandse publiek relatief onbekende Iraanse oppositiegroep kan worden geassocieerd met alles waar criminologen in geïnteresseerd zijn: radicalisering, marteling, huiselijk geweld, liquidaties, mensensmokkel, cybercriminaliteit en schimmige financiële constructies. Als onderdeel van een groter onderzoeksproject naar ongewenste en onuitzetbare migranten zal in deze presentatie centraal staan hoe deze groep van duizenden oppositieleiden als speelbal van geopolitieke belangen de wereld overtrekt.
Keywords	Terrorisme, immigratie, oorlog, limbo
Paper 2	Gevolgen van het intrekken van het staatsburgerschap voor de resocialisatie van terroristische daders: Een Nederlandse casestudie
Auteurs	Maarten Bolhuis (VU Amsterdam)
Abstract	Sinds de invoering van nieuwe wetgeving in Nederland in 2010 en 2017 wil de regering het Nederlanderschap intrekken van alle Nederlanders met een dubbele nationaliteit die zijn veroordeeld voor een terroristisch misdrijf of die zich hebben aangesloten bij een terroristische organisatie in het buitenland. De meeste terroristische daders die hun Nederlanderschap verliezen, kunnen echter niet worden uitgezet naar het land van hun resterende nationaliteit, omdat ze daar niet welkom of niet veilig zijn. Na detentie worden deze daders 'ongewenste maar niet-uitzetbare' voormalige burgers, die onrechtmatig in Nederland verblijven. De intrekking van het Nederlanderschap betekent niet alleen dat deze voormalige Nederlanders geen recht meer hebben op sociale voorzieningen, maar ook dat ze worden uitgesloten van alle resocialisatie- of deradicaliseringsinspanningen die de overheid en andere actoren ondernemen. De logica hierachter is dat verblijf in Nederland zo onaantrekkelijk mogelijk wordt gemaakt en dat alle inspanningen gericht moeten zijn op het vertrek van het individu. De realiteit is echter dat niet-uitzetbare terroristische daders jarenlang onrechtmatig in Nederland verblijven. Dit leidt tot grote bezorgdheid bij deze en andere overheidsactoren, die vrezen dat deze terroristische daders uit het oog worden verloren en worden teruggedreven naar hun oude netwerken, waardoor het intrekken van het staatsburgerschap contraproductief is voor hun contraterrorisme-inspanningen. In deze presentatie zal ik enkele voorlopige empirische bevindingen delen uit een groter onderzoek naar dit probleem, gebaseerd op interviews met Nederlandse gemeenten, de reclassering, politie en OM, immigratieautoriteiten, maatschappelijke en gezondheidszorgorganisaties en andere organisaties die werken met terroristische daders die hun straf hebben uitgezeten.
Keywords	nationaliteitsintrekking, terrorisme, radicalisering, migratie

Paper 3	Complottheorieën en gewelddadig extremisme: een analyse van Brenton Tarrant's manifesto door de lens van Sykes en Matza's neutraliseringstheorie
Auteurs	Katrien Vanlerberghe (Vrije Universiteit Brussel); Kristof Verfaillie (Vrije Universiteit Brussel); Christophe Busch (Hannah Arendt Instituut)
Abstract	Criminologen zijn zich de voorbije jaren gaan richten op de studie van complotdenken en de mogelijke link met gewelddadig gedrag. In deze bijdrage rapporteren we over de eerste bevindingen van een doctoraatsonderzoek naar de manier waarop neutraliseringstechnieken, zoals omschreven door Sykes en Matza (1957), gebruikt worden om gewelddadig extremisme te rechtvaardigen. Concreet werd een narratieve analyse uitgevoerd van neutraliseringstechnieken in het extremistisch manifesto van Brenton Tarrant. Op basis van deze analyse stellen we vast dat complottheorieën, zoals de omvolkingstheorie, kunnen fungeren als een neutraliseringstechniek. We bespreken de implicaties hiervan voor verder onderzoek naar gewelddadig extremisme.
Referenties	Sykes, G. M., & Matza, D. (1957). Techniques of Neutralization: A Theory of Delinquency. <i>American Sociological Review</i> , 22(6), 664. https://doi.org/10.2307/2089195
Keywords	complottheorieën, gewelddadig extremisme, neutraliseringstheorie
Paper 4	Naoorlogse naschokken en de rol van strafrechtelijke processen bij de intergenerationele overdracht van psychosociale erfenissen van massaal geweld in Bosnië en Herzegovina
Auteurs	Amra Žerić (Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving)
Abstract	Massaal geweld heeft een langdurige impact op individuen, families en gemeenschappen. Uit eerder onderzoek is gebleken dat de psychosociale erfenis van massaal geweld niet alleen gevolgen heeft voor de generatie die het geweld heeft meegemaakt, maar dat effecten ook worden overgedragen op de naoorlogse generaties. Om de oorlog in Bosnië en Herzegovina en de nasleep ervan aan te pakken, werden strafprocessen ingezet om individuen verantwoordelijk te houden. Dit gaat om zowel binnenlandse strafprocessen als internationale strafprocessen als onderdeel van het Internationaal Straftribunaal voor het voormalig Joegoslavië (ICTY). Het blijft echter onduidelijk wat de psychosociale erfenissen zijn van de oorlog in Bosnië en Herzegovina en of de strafprocessen mogelijk een modererende rol hebben gehad in de overdracht van de psychosociale erfenissen. Dit onderzoek heeft tot doel de intergenerationele overdracht van psychosociale erfenissen van de Bosnische oorlog te onderzoeken alsmede de rol die binnenlandse en internationale strafprocessen spelen in de overdracht van deze erfenissen. Het onderzoek zal gebaseerd zijn op literatuuronderzoek, een survey onder de Bosnische bevolking en interviews met gezinnen in Bosnië en Herzegovina. Tijdens de presentatie wordt dieper ingegaan op de theoretische achtergrond en op de methodologische en ethische overwegingen van het onderzoeksproject.

Panel 37: Biosociale criminology

Voorzitter	Steve van de Weijer
Zaal	B0.14
Paper 1	Slachtofferschap en Biologische Veroudering: Inzichten uit het Nederlandse Tweelingenregister
Auteurs	Bodine Gonggrijp (NSCR); S.G. van de Weijer (NSCR); C.C.H.J. Bijleveld (NSCR); D.I. Boomsma (FGB, Vrije Universiteit Amsterdam), J. van Dongen (FGB, Vrije Universiteit Amsterdam)
Abstract	Criminaliteit heeft diepgaande gevolgen voor het welzijn en de gezondheid van slachtoffers. Uit eerder onderzoek blijkt dat slachtofferschap samenhangt met diverse negatieve gezondheidssuitkomsten, zoals problemen in de hersenen en zenuwfuncties, het cardiovasculaire systeem, en andere lichaamssystemen. Bovendien is er een verband aangetoond tussen slachtofferschap en vroegtijdige sterfte. Een sleutelgebied in dit onderzoeksdomein is de rol van epigenetica. In deze context onderzoekt onze studie de gevolgen van slachtofferschap voor biologische veroudering in een cohort van meer dan 1.800 volwassenen uit het Nederlandse Tweelingenregister. We focussen op de associatie tussen slachtofferschap van diverse aard - geweldsmisdrijven, seksueel misbruik, diefstal, en ongelukken - en biologische leeftijdsversnelling. Allereerst onderzochten wij de link tussen slachtofferschap en biologische veroudering bij alle deelnemers. Vervolgens hebben we onderzocht of deze associaties afhankelijk waren van de tijd sinds het slachtofferschap heeft plaatsgevonden (minder dan 1 jaar geleden, 1-5 jaar geleden of langer dan 5 jaar geleden). Tot slotte zijn er binnen-tweelingpaar analyses uitgevoerd onder monozygote tweelingen met verschillende ervaringen van slachtofferschap, wat inzicht geeft in de mogelijke invloed van genetische en gedeelde omgevingsfactoren. Deze studie biedt nieuwe inzichten in de complexe relatie tussen slachtofferschap en biologische veroudering. Door de focus op epigenetische veranderingen hopen we bij te dragen aan een beter begrip van de langetermijneffecten van slachtofferschap en de ontwikkeling van gerichte interventies om deze negatieve gezondheidseffecten te verminderen.
Keywords	Epigenetische leeftijdsversnelling, Biologische veroudering, Victimologie, Discordante tweelingen
Paper 2	Een genetisch geïnformeerde verkenning van subtypes van agressief gedrag
Auteurs	Camiel M. van der Laan (Vrije Universiteit); Dorret I. Boomsma (Vrije Universiteit)
Abstract	Agressief gedrag komt voor in vele vormen en maten. Eerder onderzoek laat zien dat agressief gedrag kan worden onderverdeeld in verschillende subtypes. De meest gebruikte zijn directe of fysieke agressie, en indirecte, verbale of relationele agressie. Veel vragenlijsten maken echter geen onderscheid tussen subtypes van agressie. Eerder onderzoek bij kinderen laat zien dat agressie, gerapporteerd door de ouders, op kan worden gedeeld in directe en relationele agressie. Deze tweedeling werd ondersteund vanuit zowel psychometrisch als genetisch perspectief. In deze studie onderzoeken wij of zelf-gerapporteerde agressie bij adolescenten opgedeeld moet worden in distinctieve subtypes. Hierbij wordt speciaal aandacht besteed aan de rol van sekseverschillen. Wij maken gebruik van data van tweelingen die ingeschreven

	zijn bij het Nederlands Tweelingen Register. Allereerst zullen wij kijken of losse items die samen een agressief gedrag schaal vormen beter passen binnen een 1- of meer-factor model, door principal component analyses uit te voeren en een exploratieve factor-analyse te doen. Vervolgens onderzoeken wij door een bivariaat tweelingenmodel toe te passen tot in hoeverre subtypes overeenkomen en verschillen, en welke factoren hierbij een rol spelen. Door te kijken naar sekse verschillen in de factoranalyses, means, en genetische en omgevingsinvloeden willen wij een beter beeld krijgen van sekseverschillen in subtypes van agressie en in de etiologie van agressief gedrag. Het doel van deze studie is om overeenkomsten en verschillen tussen subtypes van agressie beter te begrijpen, en onderzoekers te helpen een geïnformeerde keuze te maken bij het onderzoeken van agressie als geheel, of als distinctieve subtypes.
Keywords	Agressie, genetica, subtypes, fysieke agressie, relationele agressie
Paper 3	De concentratie van crime harm binnen families: Een intergenerationele toepassing van de Nederlandse Crime Harm Index
Auteurs	Steve van de Weijer (Nederlands Studiecentrum voor Criminaliteit en Rechtshandhaving (NSCR)); Teun van Ruitenburg (Nederlands Studiecentrum voor Criminaliteit en Rechtshandhaving (NSCR)); Stijn Ruiters (Nederlands Studiecentrum voor Criminaliteit en Rechtshandhaving (NSCR));
Abstract	De afgelopen decennia hebben diverse intergenerationele studies uit binnen- en buitenland aangetoond dat criminaliteit concentreert binnen families en wordt overgedragen tussen en binnen generaties. De grote meerderheid van deze onderzoeken richt zich echter alleen op de prevalentie of frequentie van crimineel gedrag binnen families. Verschillende wetenschappers hebben recentelijk gepleit om de focus te verleggen naar de schade die veroorzaakt wordt door criminaliteit, en er zijn daarom verschillende crime harm indices ontwikkeld. Toepassingen van zulke crime harm indices in criminologisch onderzoek hebben aangetoond dat men tot andere conclusies kan komen wanneer men focust op crime harm in plaats van op de prevalentie of frequentie van criminaliteit. In deze studie wordt onderzocht in welke mate crime harm concentreert binnen families en wordt overgedragen tussen generaties. Data van de Transfive Studie is gebruikt, waarbij justitiële gegevens van vijf opeenvolgende generaties uit Nederlandse hoog-risico families is gekoppeld aan de onlangs ontwikkelde Nederlandse Crime Harm Index. De eerste resultaten tonen aan dat de intergenerationele overdracht van criminaliteit minder sterk is wanneer men de mate van crime harm als uitkomstmaat neemt in plaats van de prevalentie of frequentie van delicten. Desalniettemin concentreerde crime harm wel in sterkere mate binnen families dan het aantal delicten, maar dit lijkt het gevolg van een sterkere concentratie van crime harm binnen personen.
Keywords	Intergenerationeel; crime harm; families
Paper 4	Executief functioneren en antisociaal gedrag: twee meta-analyses van cross-sectionele en prospectieve studies
Auteurs	Jochem Jansen (Instituut voor strafrecht en criminologie / Universiteit Leiden); Melanie Franse (Institute of Education and Child Studies, Faculty of Social Sciences, Leiden University)
Abstract	Neurobiologische informatie – waaronder het executief functioneren – wordt steeds relevanter voor de forensische klinische praktijk, maar ook voor het

	<p>strafrechtstelsel. Eerdere meta-analyses melden dat antisociale populaties verminderde prestaties vertonen op het gebied van executieve functies, maar deze meta-analyses zijn verouderd, hebben beperkingen in hun methodologische benadering en zijn daarom aan vernieuwing toe. Bovendien is het momenteel onduidelijk of het executief functioneren prospectief toekomstig antisociaal gedrag voorspelt. We presenteren de resultaten van twee meta-analyses, op basis van 133 cross-sectionele en 13 prospectieve onderzoeken waarin respectievelijk de verschillen in executief functioneren tussen antisociale en controlegroepen worden beoordeeld, en of executief functioneren toekomstig antisociaal gedrag voorspelt. De resultaten bevestigen verminderde prestaties op het gebied van executief functioneren ($d=.42$), maar de onderzoeken zijn heterogeen. De gebruikte neuropsychologische test, het type executieve functiecomponent en de kenmerken van de controlegroep modereerden het algehele effect. Concreet zorgt het matchen van psychiatrische problemen in de niet-antisociale controlegroep alle verschillen in executief functioneren tussen groepen. Resultaten uit de tweede meta-analyse geven aan dat executief functioneren inderdaad geassocieerd is met toekomstig ASB-gedrag (klein tot middelgroot effect). Dit effect wordt gemodereerd door de tijd tussen de beoordeling van executief functioneren en de beoordeling van recidive, maar niet door studie- of steekproefkenmerken zoals leeftijd of geslacht. We concluderen daarom dat executief functioneren mogelijk kan worden gebruikt in (1) risicobeoordelingsinstrumenten, (2) om individuen met bepaalde behandelingsbehoeften te identificeren of te screenen, of (3) als responsiviteitsfactor te worden gebruikt, vooral bij stoornissen die vaak ondergediagnosticeerd zijn in de strafrechtelijke setting.</p>
Referenties	<p>Jansen, J. M., & Franse, M. E. (2024). Executive functioning in antisocial behavior: A multi-level systematic meta-analysis. <i>Clinical Psychology Review</i>, 102408.</p>
Keywords	<p>Executief functioneren, antisociaal gedrag, meta-analyse, risico-taxatie</p>

Parallelsessie 5: Vrijdag, 13:30-15:00

Panel 38: Normalisatie in detentie

Voorzitter	Bram de Heide
Zaal	A0.51
Paper 1	Onderwijs in detentie - Een verkennend onderzoek naar de praktische uitdagingen bij het aanbieden van onderwijs aan volwassenen in Nederlandse PI's en de rol van onderwijs in het desistanceproces
Auteurs	Juliette Jonkers (NSCR / VU); Elanie Rodermond (VU / NSCR);
Abstract	In elke Nederlandse penitentiaire inrichting (PI) wordt onderwijs aan gedetineerden aangeboden. Tot op heden ontbreekt het aan empirisch onderzoek naar de kansen en uitdagingen van het onderwijs aan volwassenen in detentie. In het huidige exploratieve onderzoek worden het beleid en de praktische uitdagingen van onderwijs in detentie in kaart gebracht. Bovendien wordt de rol van onderwijs in het desistanceproces nader verkend. Op basis van tweeëntwintig semigestructureerde interviews met gedetineerden die onderwijs volgen (7), docenten (7), arbeidsbegeleiders (2), leidinggevenden (5) en de beleidsadviseur onderwijs van DJI (1), wordt verkend wat de (on)mogelijkheden zijn bij het aanbieden van onderwijs in Nederlandse PI's. Uit het onderzoek komen drie praktische uitdagingen van onderwijs in detentie naar voren; een gebrek aan beleidskundige sturing en kennisdeling, toegang tot - en digitalisering van het onderwijs en het beperkte aantal uur onderwijs per week. Het onderzoek geeft indicatie dat het onderwijs in detentie via drie mechanismen kan bijdragen aan het desistanceproces; door het aanleren van vaardigheden en het behalen van kwalificaties, doordat het onderwijs een hook for change kan bieden en door een safe space in detentie te creëren. In deze presentatie worden de onderzoeksbevindingen nader toegelicht, met specifiek aandacht voor de status van onderwijs in het Nederlands gevangeniswezen in een bredere trend van responsabilisering van gedetineerden.
Paper 2	Hoe koken ze achter tralies? Een overzicht naar de formele en informele kookmogelijkheden van gedetineerden in Nederland
Auteurs	Elisabeth Groeneveld (Leiden Universiteit); Paul Nieuwbeerta (Leiden University); An-Sofie Vanhouche (Vrije Universiteit Brussel); Hanneke Palmen (Leiden University)
Abstract	In populaire media worden ruimtes waar gedetineerden eten vaak afgebeeld als grote gemeenschappelijke eetzaal waar gedetineerden op dienbladen hun maaltijd krijgen en deze gezamenlijk eten. Dit beeld is echter vooral typerend voor gevangenis in de Verenigde Staten en weerspiegelt niet de diversiteit aan gevangenisvoedselvoorzieningen wereldwijd. Ondanks deze prominente, doch niet generaliseerbare, weergave in media zijn deze ruimtes zelden het onderwerp van criminologisch onderzoek. Naar ons weten worden inzichten uit carceral geography en prison foodways slechts in een paar studies gebruikt als raamwerk om inzicht te krijgen in de inrichting van deze ruimtes (bv. Smoyer & Blankenship, 2014; Smoyer & Minke, 2019). Hoe gedetineerden zelf koken en welke faciliteiten ze daarvoor hebben in Nederlandse penitentiaire inrichtingen zijn tot dusverre nauwelijks onderwerp van studie geweest. In deze studie onderzoeken wij welke formele kookfaciliteiten beschikbaar zijn in de cellen en de keukens, evenals de voor koken beschikbare

	tijd. Daarbij wordt ook aandacht besteed aan alternatief gebruik van kookfaciliteiten voor het bereiden van maaltijden. Deze studie focust zich op de kook-en-eetruimtes van 23 Nederlandse gevangenissen. In alle inrichtingen is gevraagd om een vragenlijst in te vullen over de beschikbare kookfaciliteiten. De resultaten omvatten informatie van 92 afdelingen (gevangenis- of Huis van Bewaring regime) met 122 afdelingskeukens zijn onderzocht. De resultaten geven inzicht in hoe de gevangenisvoedselpraktijk formeel gestructureerd is en de informele wijze waarop deze faciliteiten worden gebruikt door gedetineerden.
Keywords	Carceral geography; Prison foodways; kookfaciliteiten;
Paper 3	Wat eten we vandaag? Een systematische review naar de voedingsbehoeften van gedetineerden.
Auteurs	Bram de Heide (Universiteit Leiden, afdeling Criminologie)
Abstract	<p>Veel gedetineerden zijn ontevreden met de voedselverstreking, terwijl adequate, aan behoeften afgestemde, voeding kan bijdragen aan fysieke en mentale gezondheid, het gevoel van autonomie en zelfbeschikking en een beter leef- en behandelklimaat. Een duidelijk overzicht van de voedingsbehoeften van gedetineerden ontbreekt. Dit paper heeft als doel op systematische wijze de literatuur omtrent de voedingsbehoeften van gedetineerden en hun ervaring met de voedselverstreking in kaart te brengen.</p> <p>Elf databases zijn systematisch doorzocht op relevante studies. Studies zijn geïnccludeerd indien gerapporteerd werd over de behoeften en ervaringen van gedetineerde volwassenen omtrent voeding in het gevangeniswezen. De data zijn met behulp van een vooraf vastgestelde procedure samengevat, gesynthetiseerd en thematisch uiteengezet. In deze review zijn eenentwintig internationale artikelen (over negentien studies) geïnccludeerd, waarvan twintig kwalitatieve en één kwantitatieve studie. In de resultaten zijn de behoeften van gedetineerden uiteengezet aan de hand van verschillende thema's, waaronder de kwantiteit, gezondheid en de aansluiting bij cultuur of gewoonten. De gezondheidsbehoefte komt naar voren als een van de belangrijkste thema's. Daarnaast verschillen de voedingsbehoeften voor diverse typen maaltijdverstreking; kant-en-klaar maaltijden, centrale keukens en zelf koken, en voor verschillen tussen gedetineerden, zoals gender, culturele identiteit en mate van lichamelijke activiteit. Over het algemeen blijkt uit de studies dat de voeding op verschillende thema's niet voldoet aan de behoeften van gedetineerden. Hierdoor worden de voordelen binnen detentie van aan behoeften afgestemde voeding onvoldoende benut. Het overzicht dat in dit paper wordt gepresenteerd kan bijdragen aan een verbeterde aansluiting van de voedselverstreking op de voedingsbehoeften.</p>
Keywords	Detentie, Voeding, Systematic review, Behoeften, Gezondheid, Gedetineerden

Panel 39: Roundtable: Exploring the handshake between societal development and cybercrime: A case study on the Global South

Voorzitter	Samaila Atsen Bako
Zaal	B0.13

Deelnemers	Samaila Atsen Bako (Cyber Security Experts Association of Nigeria (CSEAN)); Monojit Das, PhD (Executive Editor, Indian Aerospace and Defence News (IADN) India); Elizabeth Kolade (PhD Student in Cybersecurity, University of Bristol UK); Omolola Fagbule (Completed PhD Cyberpsychology, University of Bournemouth UK)
Abstract	Decades ago, efforts to defraud people using the story of a wealthy but stranded Nigerian Prince became popular, and quite successful. This approach, while largely adopted by scammers from around the world, gave Nigerians a rather unpleasant image in many countries. Thankfully (or hopefully), people are more enlightened and even open to the prospects of Nigerians being big players in the global technology and cybersecurity industry. This roundtable aims to look into the allure for the world of cybercrime, in a bid to understand the psychological and societal influences that push young people into cybercrime. Is economic hardship the key factor, or the quality of upbringing received in the family, or perhaps a longing to live lavish lifestyles like the musicians, artists, and immoral politicians? The goal is not to rationalise their actions, but to figure out ways to stem the tide in the global south (especially Nigeria and India). Lessons from initiatives in Netherlands and the UK, and contributions from the audience will be very much welcome. In this roundtable, the popular saying 'it takes a village to raise a child' will be modified to reflect the global nature of today's world, thanks to the internet, implying the need for cross-border collaborations to address cybercrime amongst youth.

Panel 40: Politiecultuur

Voorzitter	Remco Spithoven
Zaal	B0.13
Paper 1	Bruggenbouwers. Over de complexiteit van het lokaal samenwerken aan veiligheid en leefbaarheid.
Auteurs	Remco Spithoven (Hogeschool Saxion); Annemarijn Walberg (Hogeschool Saxion); Nick van der Klok (Hogeschool Saxion)
Abstract	Samenwerking aan veiligheid en leefbaarheid tussen de lokale politie en haar partners is onvermijdelijk. Daarom werken basisteams van de politie en hun partnerorganisaties zowel in hun beleid als samen om de lokale veiligheid te versterken. Maar hoe werkt dat eigenlijk als professionals uit verschillende disciplines samenwerken? In ons onderzoek bij twee basisteams in Nederland hebben we vier initiatieven van lokale samenwerking gevolgd, door observaties van vergaderingen en interviews met deelnemers van deze lokale samenwerkingsinitiatieven. Vanuit het theoretische perspectief van boundary spanning (b.v. Williams, 2012) hebben we inzicht gekregen in de complexiteit van zowel de deelnemen aan als het voorzitten van lokale samenwerkingsverbanden van de politie en haar partnerorganisaties. Op basis van deze inzichten zijn ook handvatten voor de praktijk ontwikkeld.
Referenties	Williams, P. (2012). Collaboration in public policy and practice: Perspectives on boundary spanners (1st ed.). Bristol University Press. https://doi.org/10.2307/j.ctt1t89g31
Keywords	Politie; Samenwerking; Integrale Veiligheid; Leefbaarheid; Community Policing
Paper 2	Politielegitimiteit en politiecultuur herbekeken door de lens van zelf-legitimiteit
Auteurs	Steven Debbaut (Vrije Universiteit Brussel); Sofie De Kimpe (Vrije Universiteit Brussel)
Abstract	Deze conceptuele uiteenzetting draagt bij aan het wetenschappelijke debat over politiecultuur en politielegitimiteit door het concept van zelf-legitimiteit te verkennen en te verfijnen. Er wordt betoogd dat endogeen geconstrueerde zelf-legitimiteit bepaalde kerneigenschappen van de politiecultuur medeproduceert en versterkt. Zelf-legitimiteit in deze context is de mate waarin machthebbers geloven in de morele rechtvaardigheid van hun macht. Endogene zelf-legitimerende processen treden op wanneer agenten zich identificeren met de professionele 'politie-identiteit' en de politieorganisatie, en zelf-legitimiteit wordt bewerkstelligd doordat machthebbers zichzelf unieke kenmerken toeschrijven en validering zoeken bij een 'inner circle' van gelijksoortige machthebbers. Op basis van de analyse worden suggesties gedaan over hoe politiecultuur en politielegitimiteit beïnvloed kunnen worden.
Referenties	Debbaut, S., & De Kimpe, S. (2023). Police legitimacy and culture revisited through the lens of self-legitimacy, <i>Policing and Society</i> , 33(6), 690-702, DOI: 10.1080/10439463.2023.2183955
Paper 3	Het lokale nachtwachtwezen en burgerparticipatie in België, 1830-1914

Auteurs	Pieter Leloup (Universiteit Gent & Vrije Universiteit Brussel); Rani Everaerts (Universiteit Gent)
Abstract	<p>Het verdwijnen van diverse informele, vrijwillige en burgerlijke veiligheidsspelers wordt vaak gelinkt aan de negentiende-eeuwse uitbouw van het statelijk monopolie in de veiligheidszorg, met de oprichting van een moderne politie als belangrijkste ontwikkeling. Het opzet van dit onderzoek is om historische vormen van burgerparticipatie in het negentiende-eeuwse België in kaart te brengen en na te gaan op welke wijze (burger)nachtwachten naast en met politie in veiligheid voorzagen. Dit onderzoek steunt op een uitgebreide archiefstudie bij meer dan dertig gemeentearchieven. Het historisch materiaal bestond uit oprichtingsakten, inschrijvingsregisters, (politie)reglementen, verordeningen, gemeenteraadsnotulen en briefwisseling inzake nachtwachten.</p> <p>Doorheen de volledige negentiende eeuw bleven burgers actief in de organisatie en uitvoering van lokale nachtpatrouilles. De resultaten tonen aan dat zij veelal werden opgericht in opdracht van de gemeentelijke overheden, maar dat ook vrijwillige initiatieven ontstonden. Ze stonden in voor de bewaking van eigendommen, het verzekeren van de openbare veiligheid, het handhaven van de openbare rust en het beteugelen van bedelarij. Ondanks de negentiende-eeuwse totstandkoming van een professioneel gevormd en nationaal politiesysteem in België, bleven burgers gedurende de volledige eeuw nauw betrokken bij taken van gemeentelijke ordehandhaving en criminaliteitsbestrijding. Dit werpt nieuw licht op de moderne geschiedenis van burgerparticipatie en de ontwikkeling en het veronderstelde monopolie van politie in de veiligheidszorg.</p>
Keywords	Plural policing; burgerparticipatie; nachtwacht; historische criminologie
Paper 4	‘Ze waren aan het dansen, gek aan het doen, geen geweld in ieder geval’: Etnografisch onderzoek naar de interactie tussen professionele verantwoording en inzet van AI bij de politie
Auteurs	Martijn Wessels (Erasmus Universiteit Rotterdam)
Abstract	<p>Kunstmatige intelligentie (AI) en algoritmes spelen een steeds grotere rol in handhaving. Steeds vaker worden real-time algoritmische toepassingen ingezet met als doel eerder of beter te kunnen reageren op overtredingen of incidenten. Dit heeft consequenties voor de manier waarop politieprofessionals hun werk uitvoeren. Zij hebben vanuit hun discretionaire bevoegdheid ruimte om binnen wettelijke grenzen invulling te geven aan hun handhavingstaak, maar moeten tegelijkertijd verantwoording kunnen afleggen over hun beslissingen en handelen. Deze uitleg kan variëren van formele verantwoording waarbij conform wet- en regelgeving is gehandeld, maar ook informele, professionele, verantwoordelijkheid waarbij professionals in een specifieke situatie moeten bepalen wat de beste manier van optreden is. De vraag die hierbij rijst is hoe professionals invulling geven aan deze professionele verantwoordelijkheid en hoe dit zich verhoudt tot het daadwerkelijke gebruik van algoritmische toepassingen. Op basis van etnografisch onderzoek (ca. 160 uur participerende observaties en 20 interviews) wordt inzichtelijk gemaakt hoe geweldsdetectie-technologie op openbare orde en veiligheidscamera's wordt gebruikt door politiemedewerkers van het Team Technisch Toezicht van een regionale politie-eenheid. Het laat zien hoe de medewerkers deze technologie ervaren en waarderen, en in hoeverre zij het onderdeel maken van hun besluitvorming</p>

	en handelen. In het bijzonder wordt gekeken naar hoe dergelijke technologie interacteert met de interpretaties van politieprofessionals met betrekking tot verantwoord optreden. Deze inzichten helpen om een theoretische en empirische lacune te vullen in de criminologie omtrent de inzet van real-time AI-toepassingen. Er is onvoldoende inzicht en onderzoek naar de AI-ervaringen van politieprofessionals en hoe dit hun interpretaties van professionele verantwoording vormt.
Keywords	Etnografie; Gewelddetectie; Professionele Verantwoording; Kunstmatige Intelligentie

Panel 41: Victimologie: Slachtoffers in de hulpverlenings-, juridische- en forensische context

Voorzitter	Pauline Aarten
Zaal	A0.08
Paper 1	De emancipatie van slachtoffers in het strafproces: een 'oral history'-studie
Auteurs	Maarten Kunst (Universiteit Leiden, Afdeling Criminologie)
Abstract	Slachtoffers van criminaliteit hebben de afgelopen decennia tal van rechten gekregen waarmee zij kunnen deelnemen aan strafrechtelijke procedures. De bekendste hiervan zijn het recht om zich in het strafproces te voegen met een vordering benadeelde partij en het spreekrecht. Deze juridische 'emancipatie' is opmerkelijk in het licht van de wantrouwende houding die de wetgever lange tijd jegens slachtoffers heeft gekoesterd. In de literatuur worden verschillende factoren genoemd die deze ommekeer in het strafrechtelijk denken over slachtoffers kunnen verklaren (zie Kunst & Schot, 2024). Verschillende auteurs hebben bijvoorbeeld beweerd dat de toename van criminaliteit en de opkomst van de vrouwenbeweging een belangrijke rol hebben gespeeld. Problematisch is dat de beweringen die in eerdere publicaties zijn gedaan over de juridische emancipatie van slachtoffers niet zijn gestoeld op gedegen historisch onderzoek. Er is daarom reden om te twifelen aan de betrouwbaarheid en validiteit van de verklaringen die hier in de literatuur voor worden gegeven. Het doel van deze studie was om dergelijk onderzoek alsnog op te starten. Dit werd gedaan door wetenschappers, beleidsmakers, praktijkprofessionals en politici van het eerste uur te interviewen over de factoren die volgen hen de emancipatie van slachtoffers in het strafproces kunnen verklaren. Tijdens de presentatie worden de resultaten van de eerste 20 interviews gepresenteerd. Uit de resultaten van deze 'oral history'-studie blijkt dat de inspanningen van figuren als Jan van Dijk en Marc Groenhuijsen minstens zo belangrijk voor de emancipatie van slachtoffers zijn geweest als de factoren die in de literatuur worden genoemd.
Referenties	Kunst, M.J.J., & Schot, J. (2024). De juridische emancipatie van slachtoffers van criminaliteit: Een systematische en kritische literatuurstudie van historische verklaringen. <i>Recht der Werkelijkheid</i> .
Keywords	slachtoffers, strafproces, emancipatie, geschiedenis
Paper 2	Perspectief op herstel in een forensische context: Een praktijkonderzoek naar slachtoffer-dadercontact
Auteurs	Lydia Dalhuisen (Willem Pompe Instituut Universiteit Utrecht); Alice Bosma (NSCR); Mieke Knoppers (Willem Pompe Instituut, Universiteit Utrecht)
Abstract	Deelname aan een herstelrechtelijke voorziening tijdens de detentie van een veroordeelde dader kan een bijdrage leveren aan zowel slachtofferbehoefte als aan de resocialisatie van de dader. Maar hoe werkt dit wanneer de dader wordt behandeld in een forensisch psychiatrische kliniek? In deze presentatie wordt empirisch onderzoek gepresenteerd naar slachtoffer-daderbemiddeling in de forensisch psychiatrische context die wordt uitgevoerd door Perspectief Herstelbemiddeling. Perspectief Herstelbemiddeling is een organisatie gefinancierd door het ministerie van Justitie en Veiligheid die bemiddelingstrajecten organiseert en begeleidt nadat er een ingrijpende gebeurtenis heeft plaatsgevonden. Doel van dit onderzoek is meer licht

	<p>werpen op de invloed van een forensisch psychiatrische context op herstelbemiddeling, en daarmee samenhangend, slachtoffer-dadercontact. Om dit te bereiken wordt gebruik gemaakt van kwantitatieve en kwalitatieve data. Allereerst worden de frequentie en de vorm van herstelbemiddeling in deze context besproken. Vervolgens wordt op basis van een kwalitatieve analyse van contactjournaals (logboeken) van herstelbemiddelingen en interviews met medewerkers van Perspectief Herstelbemiddeling verslag gedaan van de praktijk van slachtoffer-dadercontact in een forensisch psychiatrische setting, met aandacht voor psychopathologie en de behandelcontext, de uitkomsten van herstelbemiddeling in deze context en de evaluatie door deelnemers. Hoewel deze context slechts een klein deel van het totale aantal herstelbemiddelingen uitgevoerd door Perspectief Herstelbemiddeling betreft, laat het onderzoek zien dat herstelbemiddeling een goede optie kan zijn in een forensische setting. Bovendien gaat het in ongeveer de helft van de gevallen om bekende slachtoffers, wat het belang van herstelbemiddeling nog benadrukt.</p>
Keywords	slachtoffer-dader contact; forensische psychiatrie; tbs; herstelbemiddeling
Paper 3	Slachtoffers en daders worden door meer gedefinieerd dan hun daden alleen
Auteurs	André De Zutter (Vrije Universiteit Amsterdam)
Abstract	<p>Seks is ingewikkeld. Stel je eens voor dat je iemand ontmoet en je bent meteen verkocht. Het lijkt wel alsof je hele leven slechts een voorbereiding was voor deze ontmoeting. Je wilt meteen de rest van je leven met elkaar doorbrengen. Elke seconde dat je bij elkaar bent is de hemel en elke seconde dat je niet bij elkaar bent is de hel. Je wordt verleid. Je wordt het hof gemaakt zoals je het nog nooit eerder hebt beleefd. Er wordt geflirt, er wordt gezonden, er wordt ontvangen totdat je weerstand breekt. Je wordt door de ander meegesleurd in passionele seksuele activiteiten. De ander heeft je verleid, heeft minutieus elke weerstand van jouw kant afgebroken, de ander nam het initiatief. Daar is iedereen het over eens. Je kan je niet voorstellen dat er in dit verhaal sprake is van een dader en een slachtoffer. Alles gebeurde immers met wederzijdse toestemming. Bovendien heeft de ander het initiatief genomen. Je hebt je nog tot het uiterste verzet tegen jouw gevoelens en verlangens. En toch ben jij de dader en is de ander een slachtoffer in dit fictieve verhaal. Aan de hand van zaakonderzoek wordt uitgelegd hoe dit kan en wat de eventuele gevolgen zijn. In de presentatie worden de bij momenten grote verschillen geïllustreerd aan de hand van relevante praktijkvoorbeelden. Wat is het verschil dat het verschil maakt?</p>
Paper 4	Hulpverlening aan slachtoffers van huiselijk geweld door Slachtofferhulp Nederland: Een verkenning op basis van CBS-data
Auteurs	Pauline Aarten (Fonds Slachtofferhulp/ViNe); Janne van Doorn (Universiteit Leiden/ViNe); Elke Moons (CBS); Maarten Kunst (Universiteit Leiden)
Abstract	<p>De huidige aanpak van geweld in huiselijke kring kent een grote, formele infrastructuur om kinderen en volwassenen te beschermen tegen zult geweld. Deze infrastructuur bestaat uit diverse wetten, protocollen en voorzieningen om mensen die slachtoffer worden van huiselijk geweld psychosociale en/of juridische hulp te bieden. Er is echter weinig inzicht in hoe slachtoffers van huiselijk geweld door het landschap van organisaties reizen; met wie hebben zij contact en hoe geschiedt de doorverwijzing tussen instanties? In ons</p>

	<p>onderzoek hebben we middels CBS-microdata gekeken hoe slachtoffers van huiselijk geweld bij Slachtofferhulp Nederland (SHN) terechtkomen. Het onderzoek betreft een verkenning, omdat het CBS niet bijhoudt wat de aard en omvang is van alle contactmomenten bij alle instanties die slachtoffers hebben inzake hulpverlening bij huiselijk geweld. Dat wordt helaas nergens bijgehouden. Het CBS biedt echter wel inzicht in de doorverwijzing naar SHN alsook de aard en omvang van contacten die slachtoffers hebben met SHN. De meeste slachtoffers van huiselijk geweld worden via een externe partij (zoals huisarts of maatschappelijk werker) naar SHN doorverwezen. De hulp die slachtoffers ontvangen bestaat voornamelijk uit het informeren over mogelijk vervolgstappen. Ook ontvangt 1 op de 5 slachtoffers juridische ondersteuning en ongeveer 2% krijgt (ook) psychosociale ondersteuning. Het type vervolghulp verschilt wanneer we een vergelijking maken met slachtoffers van overige (gewelds)delicten. In deze presentatie bespreken we de verschillen en gaan we in op de noodzaak voor deze verkenning alsook het belang van vervolgonderzoek naar de behoeften, verwachtingen en ervaringen van huiselijk geweld slachtoffers in hun contact met hulpverleningsinstanties.</p>
Keywords	huiselijk geweld; hulpverlening; Slachtofferhulp Nederland; CBS-microdata

Panel 42: Visies op de aanpak van digitale criminaliteit

Voorzitter	Marleen Weulen Kranenbarg
Zaal	B0.41
Paper 1	De hackbevoegdheid in het buitenland
Auteurs	Anne van Uden (WODC)
Abstract	Nederland kent sinds 1 maart 2019 een hackbevoegdheid voor de politie. In dit rechtsvergelijkend onderzoek is bestudeerd welke andere landen (vooral Europees, maar ook de Verenigde Staten, Australië en Canada) een wettelijke hackbevoegdheid kennen. Allereerst is een brede inventarisatie uitgevoerd. Op basis daarvan is een selectie van vijf landen gemaakt die nader onderzocht zijn: België, Duitsland, Frankrijk, Zweden en Zwitserland. Om de onderzoeksvragen te beantwoorden zijn verschillende onderzoeksmethoden gebruikt: documentstudie (wet- en regelgeving en relevante (grijze) literatuur), schriftelijke vragenlijsten en interviews. Tijdens de presentatie worden de resultaten van dit onderzoek gepresenteerd. Er wordt vooral ingegaan op een aantal scenario's die relevant zijn voor de Nederlandse situatie en die voortkomen uit hoe andere landen de hackbevoegdheid hebben ingericht.
Referenties	Van Berkel, J.J., Van Uden, A., & Goes, J.H. (2023). De hackbevoegdheid in het buitenland. Een rechtsvergelijkend onderzoek naar wettelijke regelingen en waarborgen omtrent de kwaliteit van gegevens. WODC. Cahier 2023-12.
Keywords	Hackbevoegdheid, rechtsvergelijking, politie, bevoegdheid, opsporing.
Paper 2	De aard, omvang en schade van digitale criminaliteit onder de aanpakken Top600, Veilig Alternatief en Doorgroeiers en de verwevenheid met offline delicten.
Auteurs	Tijmen de Vreeze (Actiecentrum van Veiligheid en Zorg)
Abstract	Criminaliteit verschuift, net als de algehele leefwereld van jongeren, naar het online domein (Pyrooz et al., 2015). Meerdere wetenschappelijke onderzoeken tonen aan dat veel plegers van 'traditionele straatdelicten' ook gedigitaliseerde criminaliteit en cybercriminaliteit plegen. (Leukfeldt et al., 2019; Weerman, 2019; Lane, 2019). De online en offline leefwereld van straat georiënteerde criminelen lijkt daarmee een hybrid kenmerk te krijgen (Roks et al., 2021; Leukfeldt & Roks, 2020). Het is voor daders van online criminaliteit echter niet noodzakelijk om geavanceerde technologische vaardigheden te bezitten (Roks & van den Broek, 2020a; Loggen & Leukfeldt, 2022). Straat-georiënteerde daders passen zich aan de mogelijkheden die "crime as a service" biedt (Leukfeldt & Roks, 2020). In mijn onderzoek voor het Actiecentrum voor Veiligheid en Zorg, zal ik aan de hand van data-onderzoek, interviews, focusgroepen en een digitale etnografie onderzoek doen in hoeverre vormen van digitale criminaliteit al voorkomt in de aanpakken Top600, Veilig alternatief en Doorgroeiers en hoe deze vorm van criminaliteit verweven is met traditionele criminaliteit. En of de online en offline leefwereld van deze straat-georiënteerde daders steeds meer een hybrid kenmerk krijgt. Het doel van het onderzoek is om de aard, omvang en schade van deze digitale criminaliteit bij de doelgroep in kaart te brengen, en te onderzoeken of het Actiecentrum van Veiligheid en Zorg de juiste middelen

	heeft (vakontwikkeling, regisseurs, interventies etc) om hier een oplossing tegen te bieden.
Referenties	<p>Jeffrey Lane, The Digital Street. (2020). European Journal Of Communication, 35(3), 320–322. https://doi.org/10.1177/0267323120922089g</p> <p>Leukfeldt, R., Kleemans, E., Kruisbergen, E. W., & Roks, R. (2019). Criminal networks in a digitised world: on the nexus of borderless opportunities and local embeddedness. Trends in Organized Crime, 22(3), 324–345. https://doi.org/10.1007/s12117-019-09366-7</p> <p>Leukfeldt, R., & Roks, R. (2020). Cybercrimes on the Streets of the Netherlands? An Exploration of the Intersection of Cybercrimes and Street Crimes. Deviant Behavior, 42(11), 1458–1469. https://doi.org/10.1080/01639625.2020.1755587</p> <p>Loggen, J., & Leukfeldt, R. (2022). Unraveling the crime scripts of phishing networks: an analysis of 45 court cases in the Netherlands. Trends in Organized Crime, 25(2), 205–225. https://doi.org/10.1007/s12117-022-09448-z</p> <p>Pyrooz, D. C., Decker, S. H., & Moule, R. K. (2013). Criminal and Routine Activities in Online Settings: Gangs, Offenders, and the Internet. Justice Quarterly, 32(3), 471–499. https://doi.org/10.1080/07418825.2013.778326</p> <p>Roks, R., Leukfeldt, R., & Densley, J. A. (2020). The Hybridization of Street Offending in the Netherlands. The British Journal Of Criminology, 61(4), 926–945. https://doi.org/10.1093/bjc/azaa091</p> <p>Roks, R., & Van Den Broek, J. B. (2020). Digital streets, internet banging, and cybercrimes. In Routledge eBooks (pp. 357–367). https://doi.org/10.4324/9780429284816-35</p> <p>Weerman, F. M. (2019). Criminaliteit, digitalisering en de online sociale wereld: dezelfde processen in een nieuwe sociale context? Tijdschrift Voor Criminologie, 61(4), 395–404. https://doi.org/10.5553/tvc/0165182x2019061004008</p>
Keywords	Digitale criminaliteit, Crime-as-a-service, hybridization
Paper 3	Uitdagingen en mogelijkheden rond de preventie van online aangejaagd geweld: Een kwalitatief onderzoek naar de rol van gemeenten en hun netwerkpartners.
Auteurs	Willem Bantema (NHL Stenden Hogeschool); Hedy Greijdanus (Rijksuniversiteit Groningen); Anna Bartelds (NHL Stenden Hogeschool); Tom Postmes (Rijksuniversiteit Groningen), Anna Bartelds (NHL Stenden Hogeschool), Sipke de Vries (NHL Stenden Hogeschool)
Abstract	Eén van de grote ontwikkelingen die de criminologie de afgelopen decennia heeft doorgemaakt is de opkomst van sociale media – en in het bijzonder de rol van het online domein in criminaliteit. Sociale media bieden enerzijds een nieuw domein waarin criminaliteit zich kan manifesteren, anderzijds ontstaat hier ook een schat aan informatie die ingezet kan worden in de bestrijding van (traditionele en online) criminaliteit. Dit onderzoek richt zich specifiek op de preventie, door gemeenten en hun netwerkpartners, van geweld in de

	<p>openbare ruimte dat online wordt aangejaagd. Heel recentelijk is de online monitoring door gemeenten aan banden gelegd, waardoor er in de toekomst een grotere rol is weggelegd voor online jongerenwerk en hulpverlening om online aangejaagd geweld in de kiem te smoren. De praktijk staat daarmee voor de uitdaging om een gestructureerde online werkwijze te ontwikkelen. Op basis van een literatuurreview en interviews met professionals (politie, jongerenwerkers, online cultuurexperts; N = 12) ontwikkelden we een interventiematrix die handvatten biedt voor strategische interventies in verschillende fases van de cyclus rond online aangejaagd geweld: opbouw van contacten en relaties, signalering en risico-indicatoren, crisisinterventie en ten slotte nazorg. De resultaten wijzen uit dat online en offline interacties complementair zijn. De bevindingen suggereren dat een succesvolle strategie een combinatie vereist van flexibiliteit, interdisciplinaire samenwerking en een diepgaand begrip van de online jeugdcultuur. De resultaten van dit onderzoek beogen bij te dragen aan een beter gestructureerde aanpak van online aangejaagd geweld en de ontwikkeling van beleid en praktijken die de veiligheid en het welzijn van jongeren waarborgen.</p>
Keywords	drillrap, jongerenwerk, online geweld, verbinding, preventie, vertrouwen

Panel 43: Empirical Legal Studies: Verzamelpanel

Voorzitter	Malouke Kuiper
Zaal	B0.25
Paper 1	Parallel Worlds Assessing the Alignment between Social Science and Legal Practice about Behavioral Change
Auteurs	Malouke Kuiper (Erasmus Universiteit Rotterdam)
Abstract	<p>This dissertation aimed to gain a better understanding of the alignment between social scientific research and the law, specifically where law aims to shape behavior. Based on semi-structured interviews with legal practitioners, this research found that on a conceptual level, there is an alignment between the experiential knowledge of legal practitioners and social scientific research, meaning that practitioners and researchers distinguish similar concepts relevant for how law may shape behavior. On a more substantive level, there is more misalignment as legal practitioners differ among themselves and pay less attention to underlying processes of how law may shape behavior. Moreover, based on the interviews, the research shows that practitioners vary greatly in their views on how valuable and useful social science is for their practice. The last part of this dissertation researched to what extent social scientific research influences decision-making on preventing crime. It found that participants who read information about the lack of evidence for the deterrent effect of more severe punishment were less inclined to double sentences than people who did not, regardless of how science was presented or information about victim harm was given. In general, this dissertation shows the insights in the complex relationship between legal practice and social scientific research. It holds important implications for both research and legal practice.</p>
Paper 2	De rol van eigen schuld bij verslaving of (neuro)psychiatrische problematiek in straftoemeting: Een experimentele replicatiestudie
Auteurs	Roosmarijn van Es (Universiteit Leiden); Anna Goldberg (Vrije Universiteit Amsterdam en Rijksuniversiteit Groningen)
Abstract	<p>Zowel in de rechtspraak als in de wetenschap is veel discussie over de rol van verslaving in het strafrecht. In de rechtspraak wordt vaak benoemd dat een verslaafd individu in eerste instantie zelf de keuze heeft gemaakt om middelen te gebruiken en daarmee verantwoordelijk is voor het ontstaan en voortduren van de verslaving. Hierdoor wordt een verslaving vaak geïnterpreteerd in het kader van culpa in causa. Het perspectief dat verslaving een hersenziekte is en gedragsmatige gevolgen kan hebben welke een strafuitsluitende of strafverlagende werking hebben, resulteert in het argument dat een verslaving in sommige gevallen wel degelijk iemands verwijtbaarheid kan aantasten en als verzachtende omstandigheid kan worden meegenomen in de straftoemeting. Juridische kaders zijn hierover niet sluitend, en empirisch onderzoek hiernaar is schaars. Het doel van dit onderzoek is om te toetsen in hoeverre, en de mate waarin, de aard van psychische problematiek in de vorm van een (drugs)verslaving of een (neuro)psychiatrische stoornis een rol speelt in de straftoemetingsbeslissing. In dit onderzoek wordt een experimentele vignetstudie uit Engeland en Wales gerepliceerd onder rechtenstudenten, strafrechters en officieren van justitie. In een fictieve casus worden twee</p>

	factoren onderzocht: de labeling van de problematiek ('verslaving' versus 'psychiatrische stoornis') en de mate waarin sprake is van eigen schuld in het ontstaan van die problematiek ('eigen aandeel' versus een 'externe oorzaak'). Vervolgens wordt gekeken in hoeverre deze factoren een verschillend effect hebben op het oordeel over toerekenbaarheid, het ingeschatte recidiverisico en de strafmaat/-eis. Data worden momenteel verzameld. De eerste resultaten worden op het congres gepresenteerd.
Paper 3	Two strikes you're out? De bestraffing van recidive bij zware geweldsmisdrijven
Auteurs	Masja van Meeteren (Radboud Universiteit); Sonja Meijer (Radboud Universiteit)
Abstract	In Nederland zijn de afgelopen jaren verschillende voorstellen gedaan om hoge minimumstraffen in te voeren voor daders die herhaaldelijk zijn veroordeeld voor ernstige geweldsmisdrijven. Naar aanleiding van het laatste voorstel is de vraag opgeworpen in hoeverre strafrechters nu al zwaardere straffen opleggen voor recidive bij ernstige gewelds- en zedendelicten dan bij first offenders. En indien dit inderdaad zo is, wat houdt de strafverhoging concreet in en in hoeverre leidt deze tot langdurige(re) detentie? Om deze vraag te beantwoorden maken we gebruik van literatuuronderzoek, een kwantitatieve en kwalitatieve analyse van 766 gerechtelijke uitspraken (2020-2023), een inhoudsanalyse van 32 strafdossiers en 7 focusgroepen met 27 deelnemers, waaronder rechters, advocaten, officieren van justitie en beleidsmedewerkers van reclasseringsorganisaties. Uit onze resultaten blijkt dat strafrechters bij ernstige gewelds- en zedenmisdrijven gemiddeld genomen zwaardere straffen opleggen aan recidivisten dan aan first offenders. Bovendien bieden de resultaten inzicht in de motivaties van rechters achter de opgelegde straffen. Tijdens het panel willen we de resultaten van ons onderzoek presenteren en de normatieve vraag beantwoorden of recidivisten tot hogere (minimum)straffen moeten worden veroordeeld.
Keywords	Geweldsmisdrijven, straftoemeting, recidive, minimum straffen, zedenmisdrijven
Paper 4	Bestrafing van moord en doodslag: Loont hoger beroep?
Auteurs	Sigrid van Wingerden (Universiteit Leiden)
Abstract	Hoger beroep is een belangrijk rechtsmiddel voor zowel de verdachte als het Openbaar Ministerie. Dat geldt helemaal voor moord- en doodslagzaken, waar doorgaans langdurige gevangenisstraffen worden geëist en opgelegd: er staat veel op het spel. Een hoger beroep-procedure, waarbij een gerechtshof de zaak opnieuw bekijkt, is belangrijk, maar ook kostbaar en het kan lang duren. Bovendien is appelleren riskeren: als de verdachte in hoger beroep gaat, kan hij een zwaardere straf krijgen. Vooral nog is echter onbekend in hoeverre uitkomsten in hoger beroep gunstiger of ongunstiger zijn voor de verdachte. In deze studie wordt daarom op basis van uitspraken van rechtspraak.nl uit de periode 2008-2018 onderzocht hoe het arrest van het gerechtshof zich verhoudt tot het vonnis van de rechtbank. Hoe vaak zijn er verschillen in veroordeling of vrijspraak? Hoe vaak kiest het hof voor een andere kwalificatie van het feit? En in hoeverre verschillen de straffen die in hoger beroep worden opgelegd van de straffen die de rechtbank had opgelegd? Hoe zijn de verschillen in bestraffing te verklaren?

Keywords

Moord; doodslag; straf; hoger beroep; rechtbank; gerechtshof

Panel 44: Psychopathologie als oorzaak van agressie en delinquentie bij meisjes en vrouwen

Voorzitter	Anne-Marie Slotboom
Zaal	A0.08
Paper 1	Vrouwen onder invloed: de relatie van verslaving met delictgedrag
Auteurs	Vivienne de Vogel (Universiteit Maastricht, Hogeschool Utrecht, DFZS)
Abstract	<p>Problematisch middelengebruik is een belangrijke risicofactor voor (herhaald) delictgedrag. Dit is echter vooral bij mannen onderzocht, over vrouwen weten we nog weinig. Uit onderzoek weten we wel dat er genderverschillen in middelengebruik bestaan, onder meer dat vrouwen sneller verslaafd raken bij stress of traumatische ervaringen en dat zij fysiek anders reageren op middelen dan mannen. Het onderzoeken van mogelijke genderverschillen in problematisch middelengebruik en de relatie tot delictgedrag bij forensisch psychiatrische patiënten. In dit onderzoek werden de dossiers van 275 vrouwen en 275 mannen die tussen 1984 en 2014 opgenomen zijn (geweest) in één van vier forensisch psychiatrische instellingen gecodeerd en gerelateerd aan geweldsincidenten tijdens behandeling en recidive na ontslag (bij 78 vrouwen). Problematisch middelengebruik was bij vrouwelijke forensisch psychiatrische patiënten prevalent (57%), maar kwam bij mannelijke patiënten significant vaker voor (68%). Mannen hadden vaker de DSM-IV-classificatie middelenaafhankelijkheid en hadden vaker het indexdelict gepleegd terwijl ze onder invloed waren. Middelengebruik had bij hen een betere voorspellende waarde voor geweldsincidenten tijdens behandeling. Zowel vrouwen als mannen met problematisch middelengebruik hadden beduidend meer historische risicofactoren dan degenen zonder middelengebruik. Een geschiedenis van problemen met middelengebruik was geen significante voorspeller voor recidive na ontslag bij vrouwen. De relatie tussen verslaving en delictgedrag is voor mannen sterker dan voor vrouwen. De gevonden genderverschillen hebben implicaties voor (verslavings)behandeling in forensische zorginstellingen, welke in deze presentatie zullen worden besproken, mede aan de hand van enkele voorbeelden uit de praktijk.</p>
Referenties	<p>Tuchman, E. (2010). Women and addiction: The importance of gender issues in substance abuse research. <i>Journal of Addictive Diseases</i>, 29(2), 127-138. doi:10.1080/10550881003684582</p> <p>Vogel, V. de, Stam, J., Bouman, Y., Horst, P. ter, & Lancel, M. (2020). Vrouwen onder invloed: Een studie naar genderverschillen in middelengebruik bij forensisch psychiatrisch patiënten. <i>Tijdschrift voor Psychiatrie</i>, 62, 332-339.</p>
Keywords	Vrouwen, verslaving, forensische zorg, recidiverisico
Paper 2	Sekseverschillen in de relatie tussen psychopathologie en delictgedrag
Auteurs	Louise Smalenburg (NIFP, Erasmus MC); Sabine Roza (NIFP, Erasmus MC); Maaïke Kempes (NIFP, Universiteit Leiden); PASCALLE Spaan (Erasmus MC); Nina Grootendorst-van Mil (Erasmus MC, ESPRI); Diandra Bouter (Erasmus MC); Witte Hoogendijk (Erasmus MC)
Abstract	Jongeren die delinquent gedrag vertonen, hebben vaak ook andere gedrags- en/of emotionele problemen. Ernstig jeugd-delinquent gedrag gaat gepaard met hoge recidivecijfers ¹ en negatieve effecten voor het functioneren op

	<p>volwassen leeftijd.² Vroegtijdig herkennen en passend interveniëren is daarom belangrijk. Meisjes laten steeds vaker crimineel gedrag zien³. Of de relatie tussen psychische stoornissen en delictgedrag verschilt tussen jongens en meisjes, is tot op heden onderbelicht⁴. Het doel van dit onderzoek is om de sekseverschillen in de associaties tussen psychopathologie en delictgedrag bij jongeren onderzoeken. Dit is gedaan middels een prospectief cohortonderzoek van 725 adolescenten⁵, oversampled op emotionele en gedragsproblemen, onderzochten we de associaties tussen psychopathologie en delinquentie 2-3 jaar later met logistische regressiemodellen. Vervolgens werden interactie-effecten van geslacht onderzocht.</p> <p>Het is gebleken dat jongeren met ADHD en gedragsproblemen hadden drie jaar later een hoger risico op ernstig delictgedrag. Comorbide angstproblemen naast gedragsproblemen verlaagden bij jongens het risico op delictgedrag, terwijl dit bij meisjes niet het geval was. ADHD verhoogde het risico op delictgedrag bij jongens, maar niet bij meisjes. Met name meisjes met zowel angst- als gedragsproblemen rapporteerden ernstig delictgedrag. Onder de jongens met ernstig delictgedrag was een grote groep die zowel geen gedrags- als angstproblemen had. Delictgedrag kan een negatieve uitkomst zijn bij jongens én meisjes met psychiatrische problemen. Het is belangrijk dat ook professionals in de jeugdzorg en psychiatrie dit risico onderkennen en tijdig kunnen interveniëren.</p>
Referenties	<ol style="list-style-type: none"> 1. Weijters G, Verweij S, Tollenaar N. Recidive onder justitiabelen in Nederland. Een verslag over de periode 2004 tot en met 2016. WODC, 2017. 2. Odgers CL, Moffitt TE, Broadbent JM, Dickson N, et al. Female and male antisocial trajectories: From childhood origins to adult outcomes. <i>Development and Psychopathology</i> 2008; 20(2): 673-716. 3. Kessels R. Monitor Jeugdcriminaliteit 2023: Jeugdige verdachten van misdrijven – ontwikkelingen tot 2023 (Cahier 2023-13). WODC, september 2023. 4. Van den Brink Y & Slotboom M. Meisjes in de jeugdstrafrechtspleging: een status aparte? Over het gelijkheidsbeginsel en de behandeling van meisjes in het Nederlandse jeugdstrafrecht. <i>Tijdschrift voor Criminologie</i> 2023, 65(1-2): 201-226. 5. Grootendorst-van Mil NH, Bouter DC, Hoogendijk WJG, van Jaarsveld SFLM, Tiemeier H, Mulder CL, Roza SJ. The iBerry study: a longitudinal cohort study of adolescents at high risk of psychopathology. <i>Eur J Epidemiol.</i> 2021; 36(4): 453-464.
Keywords	Psychopathologie, (jeugd)delinquentie, adolescentie, sekseverschillen
Paper 3	Risico op criminaliteit bij Caribisch-Nederlandse vrouwen onderzocht: de relatie tussen racisme, gehechtheid en psychisch welbevinden en delictgedrag
Auteurs	Anne-Marie Slotboom (Vrije Universiteit Amsterdam)
Abstract	Caribisch-Nederlandse vrouwen vormen een van de grootste vrouwelijke etnische minderheidsgroepen in Nederland en zijn oververtegenwoordigd in de Nederlandse criminaliteitscijfers. Zowel Caribisch-Nederlandse vrouwen in het Caribisch gebied als in Nederland ervaren geregeld racisme, hebben problemen met binding met naasten en de samenleving. Er is echter weinig onderzoek gedaan naar de relatie tussen ervaren racisme en criminaliteit en

	<p>de relatie met andere risicofactoren voor delictgedrag.</p> <p>Het doel van dit onderzoek is om de rol van racisme, gehechtheid en psychisch welbevinden op delictgedrag van Caribische Nederlandse vrouwen, zowel in Nederland, Aruba als Curaçao, te onderzoeken. In dit onderzoek werden vragenlijsten en interviews gehouden met 328 in Caribisch Nederland geboren vrouwen, zowel in de normale populatie als in forensische populaties. Het is gebleken dat ongeveer de helft van de vrouwen aangeeft wel eens racisme te hebben ervaren (49.4%), de helft van de vrouwen geeft aan psychische klachten te ervaren (49,7%) evenals gehechtheitsproblemen aan de partner (49.4%). Univariate analyses laten zien dat zowel verschillende gehechtheidsfactoren (ouders, partners) als racisme en psychische klachten gerelateerd zijn aan delinquentie. Multivariaat blijven vooral racisme en problemen met ouders significant. Bij Caribisch-Nederlandse vrouwen bestaat er is een relatie tussen ervaren racisme, gehechtheid, psychisch welbevinden en delictgedrag. De rol van psychische klachten is mogelijk indirect via ervaren racisme en gehechtheidsproblemen.</p>
Referenties	Joosen, K. J., & Slotboom, A. (2021). Experienced racism, attachment and the risk of offending among Dutch Caribbean women. <i>Journal of Ethnicity in Criminal Justice</i> , 19(1), 46-72.
Keywords	gehechtheid racisme criminaliteit mentale gezondheid

Panel 45: Groen criminologische perspectieven op plattelandscriminaliteit, mestoverschot, en publieke percepties op milieucriminaliteit

Voorzitter	Jessica Hill
Zaal	B0.30
Paper 1	Groene criminologie en het platteland
Auteurs	Toine Spapens (Tilburg University)
Abstract	Criminaliteitsproblemen concentreren zich veelal in stedelijke gebieden en daarop is de aandacht van de criminologie dan ook in belangrijke mate gericht. Bij 'groene' criminaliteit ligt dat in een aantal opzichten anders. Problemen zoals luchtvervuiling raken uiteraard zowel stedelijke als landelijke gebieden, en het maritieme domein kent weer eigen problemen, zoals overbevissing. In deze bijdrage ligt de focus op vormen van groene criminaliteit die het platteland raken. Daarbij valt in brede zin te denken aan stroperij van wildlife, ontbossing, illegale mijnbouw en afvaldumping. In de Nederlandse context gaat het daarnaast om bijvoorbeeld mestfraude en het gebruik van pesticiden die ofwel verboden zijn of niet op de juiste wijze worden toegepast. Plattelandsbewoners zijn daarbij zowel dader als slachtoffer. Dit zorgt voor uiteenlopende uitdagingen. Deze vormen van criminaliteit, of 'lawful but awful' gedrag, hebben niet alleen een grote impact, maar ze zijn tevens moeilijker aan te pakken omdat de opsporings- en handhaving capaciteit op het platteland kleiner is dan in steden. In deze bijdrage wordt de groene criminaliteitsproblematiek op het platteland vanuit een mondiaal perspectief onder de loep genomen, maar met bijzondere aandacht voor Nederland.
Paper 2	Shit happens: De milieuschade van mestoverschot in Nederland
Auteurs	Jessica Hill (Vrije Universiteit)
Abstract	In Nederland worden ongeveer 100 miljoen kippen, 12 miljoen varkens, 4 miljoen koeien en vee, 850 duizend schapen en 480 duizend geiten gehouden, waarbij de meerderheid van deze dieren in industriële systemen leven. De afgelopen jaren zijn de negatieve milieueffecten van de intensieve veehouderij, in Nederland en daarbuiten, echter steeds meer onder de aandacht van het publiek gebracht. In mijn hoofdstuk richt ik me op een van de bijproducten van het houden van dieren en dierlijke producten voor consumptie, mest. Nederland heeft al decennialang een zogenaamd mestoverschot. Ik schets eerst kort de politieke context waarin het mestprobleem zich heeft kunnen ontwikkelen en de wetten en regels die zijn ingevoerd om te controleren wanneer, waar en hoe mest wordt gebruikt. Deze wet- en regelgeving, in combinatie met de druk op het systeem die door het mestoverschot is ontstaan, heeft ertoe geleid dat mestfraude een vorm van milieucriminaliteit is die aandacht verdient. Vervolgens wordt ingegaan op de aard van en mogelijke criminologische verklaringen voor mestfraude aan de hand van de fraudedriehoek. Aansluitend op deze smallere meer traditionele criminologische focus ga ik in op de politieke en economische context waarin deze vorm van milieuschade zich heeft mogen ontwikkelen, waarbij ik me baseer op groen criminologische verklaringen op macroniveau voor de groei van de veehouderij in Nederland. Ik bespreek de ecologische desorganisatie geassocieerd met mest in de context van de treadmill of crime theory.

Keywords	groene criminologie; mestfraude; milieucriminaliteit; ecologische desorganisatie; treadmill of crime
Paper 3	Publieke percepties en reacties op milieucriminaliteit: een verkenning
Auteurs	Jelle Brands (Universiteit Leiden); Marieke Kluin (Universiteit Leiden); Lisa Ansems (Universiteit Leiden)
Abstract	Ondanks een rijke traditie van onderzoek naar publieke percepties en reacties op criminaliteit in het algemeen, is er nog maar weinig bekend over publieke percepties en reacties op milieucriminaliteit. Wat het algemeen publiek denkt, vindt, voelt en doet met de dreiging van (slachtofferschap van) milieucriminaliteit kan belangrijke implicaties hebben voor het maatschappelijk draagvlak voor milieu- en criminaliteitsbeleid. In hoeverre wordt milieucriminaliteit bijvoorbeeld geduid als een (belangrijk) probleem, en hoe ernstig vindt men (specifieke vormen van) milieucriminaliteit eigenlijk? Dit hoofdstuk neemt de algemene literatuur over percepties en reacties (denken, vinden, voelen, doen) op criminaliteit als vertrekpunt en gaat na in hoeverre deze bestaande kennis toepasbaar is op milieucriminaliteit, die immers in belangrijke opzichten van andere vormen van criminaliteit verschilt. Daarbij baseren wij ons op bij ons bekende studies die specifiek zien op percepties en reacties op milieucriminaliteit, meer algemene inzichten uit de groene criminologie, en de resultaten van een serie exploratieve, semigestructureerde interviews (N=18) die wij hielden over percepties en reacties op milieucriminaliteit onder het algemene publiek.
Paper 4	Illegale afvalstromen en 'guardian scripting'
Auteurs	Kim Geurtjens (Avans Centre of Expertise Veiligheid & Veerkracht, Avans Hogeschool; Maastricht University); Giulia Giardi (Maastricht University)
Abstract	Dertig jaar geleden introduceerde Cornish de crime-script analyse (CSA) vanuit de cognitiewetenschappen om de procedurele aspecten van criminaliteit te bestuderen (Cornish, 1994). Inmiddels is de methode veelvuldig toegepast op diverse vormen van criminaliteit door zowel criminologen en analisten uit de praktijk. Hiermee hebben zij een schat aan ervaring en kennis over criminele processen opgedaan en is CSA niet meer weg te denken uit wetenschap en praktijk. Veruit de meeste (gepubliceerde) crime script analyses – theoretisch dan wel uit de praktijk – vertrekken vanuit het perspectief van de dader, zoals ook oorspronkelijk door Cornish werd voorgesteld. Een relatief nieuwe ontwikkeling in de crime scripting literatuur is om de focus te verleggen op andere actoren die enige rol hebben in de totstandkoming van criminaliteit (meestal slachtoffers en bewakers). Deze bijdrage borduurt voort op deze ontwikkeling en het voorstel van Leclerc en Reynald (2017) om de script methode toe te passen op de interventies van guardians. In hun oorspronkelijke artikel richtten zij zich op de noodzakelijke stappen voor een interventie van omstanders op een overval. Onze bijdrage op basis van politiedata en interviews richt zich daarentegen op (1) een crime script analyse van fraude met afvalstromen als onderdeel van bedrijfsmatige strafbare feiten die schade toebrengen aan het milieu en (2) een guardian script analyse van de betrokkenheid van het politieteam (in samenwerking met andere autoriteiten) in de monitoring, opsporing en vervolging van deze strafbare feiten. Het doel van de bijdrage is het voorstel van Leclerc en Reynald theoretisch te verbreden en empirisch te verdiepen.

Referenties	Cornish, D.B. (1994). The procedural analysis of offending and its relevance for situational prevention. In R.V. Clarke (Ed.), <i>Crime prevention studies</i> 3 (pp. 151-196). Criminal Justice Press. Leclerc, B. & Reynald. D. (2017). When scripts and guardianship unite: A script model to facilitate intervention of capable guardians in public settings. <i>Security Journal</i> , 30, 3, pp. 793-806.
Keywords	crime script; guardian script; waste management; environmental crime; organisational crime

Panel 46: Jeugdige slachtoffers en daders

Voorzitter	SELF-CHAired
Zaal	B0.14
Paper 1	Het meemaken van een ouderlijke (echt)scheiding en ouderschap van crimineel gedrag: Wat zijn de langetermijngevolgen?
Auteurs	Janique Kroese (Vrije Universiteit Amsterdam); Wim Bernasco (NSCR); Steve van de Weijer (NSCR)
Abstract	<p>Eerder onderzoek laat zien dat kinderen die een ouderlijke (echt)scheiding hebben meegemaakt, een grotere kans hebben om crimineel gedrag te vertonen. Onbekend is echter wat de langetermijngevolgen zijn van het meemaken van een ouderlijke (echt)scheiding. Mogelijk heeft deze gebeurtenis nog steeds effect op het leven wanneer de kinderen jongvolwassen zijn, maar het kan ook zijn dat jongvolwassenen geen langetermijngevolgen ondervinden hiervan. Daarom onderzoeken wij of jongvolwassenen die tijdens hun kinderjaren een ouderlijke (echt)scheiding hebben meegemaakt, een grotere kans hebben om crimineel gedrag te vertonen.</p> <p>Wij maken gebruik van de microdatabestanden van het Centraal Bureau voor de Statistiek, met longitudinale data over de gehele Nederlandse bevolking. Door middel van deze data wordt gekeken naar het meemaken van een ouderlijke (echt)scheiding tussen leeftijd 0 t/m 17 en het plegen van crimineel gedrag als jongvolwassene (18 jaar en ouder). We controleren hierbij onder andere voor de leeftijd ten tijde van de (echt)scheiding, het inkomen van het huishouden, het criminele gedrag van de ouders en de aanwezigheid van stiefouders.</p> <p>De resultaten van ons onderzoek zullen gedeeld worden tijdens de presentatie. Kennis over de mogelijke langetermijngevolgen kan bijdragen aan interventies en beleidsmaatregelen die beter op de doelgroep zijn toegesneden.</p>
Keywords	Ouders, (echt)scheiding, criminaliteit, levensloop
Paper 2	Daders van kindermishandeling: een scoping review naar hun kenmerken, levenspatronen en achtergrond
Auteurs	Jip van Gorp (VU, criminologie); Joke Harte (VU Criminologie); Vere van Koppen (VU Criminologie)
Abstract	<p>Kindermishandeling vormt overal ter wereld een ernstig probleem en heeft diepgaande implicaties. Onderzoek naar kindermishandeling heeft zich tot dusver met name gericht op de prevalentie en de impact ervan. Voor het ontwikkelen van effectieve strategieën ter preventie van kindermishandeling, is het echter cruciaal om inzicht te hebben in de patronen, kenmerken en problemen van daders. Deze scoping review presenteert een overzicht van onderzoeks- en daderkenmerken op basis van primaire studies (n = 248) tussen 2007 tot maart 2023. Uit de resultaten komt naar voren dat fysieke mishandeling en verwaarlozing, ondanks hun veelvoorkomendheid, in de wetenschappelijke literatuur minder aandacht krijgen dan seksueel misbruik en kindermoord, en daarmee een 'verborgen probleem' vormen. De scoping review licht toe hoe onderreportage van huiselijk kindermisbruik onderstreept</p>

	wordt en wijst op het belang van onderzoekstechnieken die bewustzijn en inzicht in deze minder zichtbare vormen van kindermishandeling verbeteren. Kennis hierover is fundamenteel voor het opzetten van doeltreffende preventieve en interventieprogramma's tegen kindermishandeling.
Keywords	Child abuse, child maltreatment, neglect, perpetrators, characteristics.
Paper 3	De juridische positie van kinderen die getuige zijn geweest van geweld tussen hun ouders: Een bureaustudie van internationale juridische standaarden.
Auteurs	Nina Eggens (Universiteit Leiden); Janne van Doorn (Universiteit Leiden); Maarten Kunst (Universiteit Leiden); Mariëlle Bruning (Universiteit Leiden)
Abstract	Onderzoek laat zien dat wereldwijd één op de zes kinderen wordt blootgesteld aan huiselijk geweld. Huiselijk geweld kan fysiek, seksueel, psychisch, emotioneel en/of economisch van aard zijn. Kinderen kunnen zelf slachtoffer worden of getuige zijn van geweld tegen andere gezinsleden. Wanneer het geweld tussen de ouders van het kind plaatsvindt, wordt in de literatuur gesproken van interparental violence. Kinderen die worden blootgesteld aan interparental violence kunnen betrokken raken in strafzaken waarin een ouder verantwoording moeten afleggen over het geweld dat hij of zij heeft gepleegd jegens de andere ouder. Een dergelijk strafproces kan grote negatieve impact op deze kinderen hebben. Het is daarom van belang dat wetgevers hen hiertegen beschermen. De onderhavige studie had daarom tot doel hun juridische positie in strafrechtelijke procedures te onderzoeken. Hiertoe zijn Europese en andere internationale juridische standaarden op het gebied van kindermishandeling, slachtofferrechten en huiselijk geweld en geweld tegen vrouwen geraadpleegd. In de presentatie zal worden ingegaan op de juridische positie van kinderen die zelf worden blootgesteld aan huiselijk geweld, de juridische positie van kinderen die betrokken raken in strafrechtelijke huiselijk geweldszaken van hun ouders, en de positieve verplichtingen die hieruit voortvloeien voor de landen die deze standaarden onderschrijven. Specifieke aandacht zal hierbij worden besteed aan de hiaten in rechtsbescherming van kinderen die in Nederland betrokken raken in strafzaken waarin één van hun ouders terechtstaat voor het geweld dat hij of zij jegens de andere ouder heeft gepleegd.
Referenties	Whitten, T., Tzoumakis, S., Green, M.J., & Dean, K. (2023). Global Prevalence of Childhood Exposure to Physical Violence within Domestic and Family Relationships in the General Population: A Systematic Review and Proportional Meta-Analysis. <i>Trauma, Violence, & Abuse</i> . https://doi.org/10.1177/15248380231179133 ; Thompson, R. S., Bonomi, A. E., Anderson, M., Reid, R. J., Dimer, J. A., Carrell, D., & Rivara, F. P. (2006). Intimate partner violence: Prevalence, types, and chronicity in adult women. <i>American Journal of Preventive Medicine</i> , 30(6), 447–457. https://doi.org/10.1016/j.amepre.2006.01.016 ; Quas, J.A., & Goodman, G.S. (2011). Consequences of criminal court involvement for child victims. <i>Psychology, Public Policy, and Law</i> , 18(3), 392-414. https://doi.org/10.1037/a0026146
Keywords	Huiselijk geweld; minderjarige getuigen